

PINAR ET FAALİYET RAPORU

Yaşar

daha iyi bir yaşam için

Raporun İlgili Olduğu Hesap Dönemi

01.01.2017 - 31.12.2017

Ticaret Unvanı

Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.

Ticaret Sicil ve Numarası

İzmir Ticaret Sicili 45251 K:1912

Kayıtlı Sermaye Tavanı

100.000.000 TL

Çıkarılmış Sermaye

43.335.000 TL

İletişim Bilgileri**Merkez**

Akdeniz Mah. Şehit Fethi Bey Caddesi

No: 120/101 Konak - İzmir

Tel: (232) 495 00 00

Faks: (232) 484 17 89

Fabrika

Kemalpaşa OSB Mahallesi,

Kuyucak Yolu Kümeevleri Sokak No:224/2

Kemalpaşa-İzmir

İşıkkent Şube

Kemalpaşa Caddesi No: 250/A İşıkkent - İzmir

İnternet Sitesi - Sosyal Medya

www.pinar.com.tr

twitter.com/PinarKurumsal

facebook.com/pinarlayasam

facebook.com/pinaracbitir

facebook.com/illakipinarsucuk

facebook.com/pinarlezzetfikirleri

instagram.com/pinarlayasam

instagram.com/pinaracbitir

instagram.com/illakipinarsucuk

instagram.com/pinarlezzetfikirleri

youtube.com/pinarlezzetfikirleri

İÇİNDEKİLER

5	Türkiye'nin Çalışan, Üreten Lider Topluluklarından...
6	Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı
8	Yönetim Kurulu
10	Bir Bakışta Pınar Et ve 2017
12	Şirket Profili
14	Rekabet Üstünlükleri
16	Pınar Et Ürünleri
18	Sektöre Bakış
20	2017 Faaliyetleri
21	Pınar Et Müşterileri ve Tüketicileri
24	Ar-Ge Çalışmaları
26	Yüksek Kalite
28	İş Geliştirme
29	Yatırımlar
30	Tedarikçilerle Güçlü İş Birliği
32	Pınar Et Ailesi
33	Sürdürülebilir Çevre Anlayışı
36	Kurumsal Sosyal Sorumluluk
38	Ödüller ve Sertifikalar
39	Kilometre Taşları
40	Kurumsal Yönetim Uygulamaları Ve Finansal Bilgiler
57	Yönetim Kurulunun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Bağımsız Denetçi Raporu
62	Finansal Tablolar Hakkında Bağımsız Denetçi Raporu

Pınar Et, şarküteri, dondurulmuş et ürünleri, dondurulmuş unlu ürünler, dondurulmuş deniz ürünleri, deniz ürünleri ve işlenmemiş et ürünleri kategorilerinde tüketicilerle buluşurken, Ar-Ge Merkeziyle araştırma - geliştirme faaliyetlerine devam ediyor.

Türkiye'nin Çalışan, Üreten, Lider Topluluklarından...

Kuruluşundan bugüne "Durmaksızın çalışmak, üretmek, ülkesine yararlı olmak" prensibiyle hareket eden Yaşar Topluluğu, Türkiye ekonomisine, topluma, çevreye, yaşam kalitesine ve insan sağlığına kurumsal ve etik ilkelerinden ödün vermeksizin değer katıyor. Bugün, 22 şirketi, 24 fabrikası ve tesisi, 2 vakfı ve yaklaşık 7.500 çalışanı ile faaliyet gösteren Türkiye'nin lider şirket gruplarından Yaşar Topluluğu'nun temellerini 1927 yılında, denizcilik malzemeleri ve boya satışı yapmak üzere Durmuş Yaşar tarafından İzmir'de kurulan "Durmuş Yaşar Müessesesi" oluşturuyor.

GIDA VE İÇECEK GRUBU	BOYA GRUBU	TEMİZLİK KAĞITLARI GRUBU	TİCARET VE HİZMET GRUBU	VAKIFLAR
<p>Gıda</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pınar Süt • Pınar Et • Yaşar Birleşik Pazarlama • Pınar Foods GmbH • HDF FZCO • Hadaf Foods Industries LLC <p>İçecek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pınar Su <p>Tarım, Hayvancılık ve Balıkçılık</p> <ul style="list-style-type: none"> • Çamlı Yem Besicilik 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyo Boya Fabrikaları • Kemipex Joint-Stock Co. • S.C. Dyo Balkan SRL • Dyo Africa Paints and Varnishes LLC 	<ul style="list-style-type: none"> • Viking Kağıt 	<ul style="list-style-type: none"> • Altın Yunus Çeşme • Bintur • Yaşar Dış Ticaret • Yaşar Bilgi İşlem ve Ticaret • Yadex International GmbH • Desa Enerji • Desa Elektrik • Arev Gayrimenkul 	<ul style="list-style-type: none"> • Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı • Selçuk Yaşar Spor ve Eğitim Vakfı

Farklı sektörlerde en çok bilinen markalar

Yaşar Topluluğu'nun ana iş kolları olan gıda, içecek ve boya sektörlerindeki lokomotif markaları Pınar ve DYO, Türkiye'de "tüketici tarafından en çok bilinen markalar sıralaması"nda ilk sıralarda yer alıyor. Gıda, içecek ve boyanın yanı sıra temizlik kağıtları, turizm, dış ticaret ve enerji alanlarında da faaliyet gösteren Yaşar Holding A. Ş. iştiraklerinden Pınar Süt, Pınar Et, Pınar Su, Dyo Boya, Viking Kağıt ve Altın Yunus Çeşme'nin payları, Borsa İstanbul'da işlem görüyor.

Türkiye'ye birçok "İLK"i kazandıran köklü kuruluş

Yaşar Topluluğu, yenilikçi yaklaşımı ile Türkiye'de birçok "ilk"e imza attı:

- İlk boya fabrikası ve markası, DYO
- Uluslararası standartta ilk özel sektör süt fabrikası, PINAR SÜT
- İlk 1.100 yataklı birinci sınıf tatil köyü, ALTIN YUNUS ÇEŞME
- İlk özel sektör kağıt fabrikası, VİKİNG KAĞIT
- İlk tek yönlü ambalajda doğal kaynak suyu, PINAR SU
- İlk özel sektör entegre et tesisi, PINAR ET
- İlk entegre hindi tesisi,
- İlk kültür balıkçılığı tesisi ve ilk kültür balığı üretimi, PINAR DENİZ

Çevreye ve topluma değer veren bir yaklaşım

Üretimden ticarete tüm faaliyetlerinin çevre ve insan üzerindeki olası etkilerini takip edip en aza indirmeyi temel prensiplerinden biri olarak benimseyen Yaşar Topluluğu, tüm kanun ve yönetmeliklere uygun olarak çalışmalarını sürdürüyor. Uzun soluklu kurumsal sosyal sorumluluk projeleri ile eğitime, spora, kültüre ve sanata destek sağlayan Topluluk; Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı ve Selçuk Yaşar Spor ve Eğitim Vakfı aracılığıyla birçok projeye imza atıyor. Yaşar Üniversitesi ise Türkiye'nin en başarılı üniversitelerinden olma yolunda gelişim gösteriyor.

12 Kasım 2007'de Birleşmiş Milletler (BM) Küresel İlkeler Sözleşmesi ağına katılan Yaşar Topluluğu, bu kapsamda 2009 ve 2010 yılları için İlerleme Bildirimi Raporu, 2011-2016 yılları için ise Sürdürülebilirlik Raporu yayınladı. Topluluğun Küresel İlkeler Sözleşmesi kapsamında yayınladığı ilerleme bildirimleri ve sürdürülebilirlik raporlarına www.yasar.com.tr adresindeki kurumsal internet sitesinden ulaşılabilir.

2012 yılında BM Kadını Güçlendirme İlkeleri "CEO Destek Beyannamesi"ni imzalayan Topluluk, 2013'te "İş'te Eşitlik Bildirgesi" ile doğru cinsiyet politikaları konusunda da taahhütlerde bulundu.

Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı

Pınar Et, 2017 yılında Ar-Ge Merkezi Belgesi almaya hak kazandı. Et sektöründe bir ilk olan Pınar Et Ar-Ge Merkezi rekabette Şirketimizi bir adım öne taşıyacak.

Değerli Hissedarlarımız,

Kurulduğu 1985 yılından günümüze tüketicilerine sağlığı ve lezzeti bir arada sunan Pınar Et, şarküteri, dondurulmuş et ve dondurulmuş deniz ürünleri pazarlarındaki lider konumunu 2017'de de sürdürdü.

Türkiye'nin önde gelen saygın gruplarından Yaşar Topluluğu'nun bir üyesi olarak faaliyetlerine devam eden Şirketimiz, 2017 yılında "Ecocert" tarafından gerçekleştirilen organik gıda denetimini başarıyla geçerek "Organik Gıda Sertifikası"na sahip oldu.

Gıda sektöründe hep ilklere imza atan Pınar Et, farklı müşteri gruplarının beklenti ve taleplerini karşılayarak tüketici nezdinde yüksek marka bilinirliği ve güvenirliliği ile çalışmalarını bu yıl da devam ettirdi.

Dünya ve Türkiye'de büyüme yakalandı

Küresel krizden bu yana yavaş büyüyen dünya ekonomisi ve küresel ticaret, 2017'de yeniden canlandı. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin büyümesinin hızlandığı bu dönemde, dünya ekonomisinde adeta bir bahar havası yaşandı, öyle ki, 2017'de küresel büyüme hızının %3,6'ya ulaşması öngörülmüyor. Türkiye ekonomisi de 2017'de büyüme trendi yakaladı. Hem global piyasalardaki rahatlama hem de hükümetin iç talebi artırmaya yönelik aldığı tedbirlerin etkisiyle ilk 9 ayda ekonomimiz %7,4 oranında büyüdü.

2018 yılı için de dünya ve Türkiye ekonomisinde olumlu beklentilere sahibiz. Gelişmiş ekonomiler ve özellikle Avrupa'nın hızlı toparlanması, bu ekonomilere ihracatımızı ve bu ülkelerden Türkiye'ye gelecek turist sayısının artmasını sağlayacak. 2018 yılında küresel gelişmelerden olumlu etkileneceğini öngördüğümüz Türkiye ekonomisinde, iç pazarda "Kredi Garanti Fonu" desteği yavaşlasa da özel sektör tüketim ve yatırım harcamalarının güçlü kalmaya devam edeceğini düşünüyoruz.

Bir milyon tona yakın üretim

Bilindiği gibi 2015 yılında başlayan kırmızı et fiyatlarındaki artış trendinin 2017 yılının ilk yarısına kadar devam ettiğini gördük. Bu artışlara karşın 2016 yılından bu yana Türkiye'ye dönük canlı hayvan ve kırmızı et ithalatında gümrük vergileri düşürüldü veya sıfırlandı. Gerek canlı hayvan ithalatı gerekse de ithal edilen karkas etler ile birlikte 2017 yılının ikinci yarısında gevşeyen fiyatlarla birlikte kırmızı et fiyatları yıl sonunu yılın başına göre %5,8 oranında bir artışla kapattı (Dana yağsız bıçak fiyatı, Ulusal Kırmızı Et Konseyi). Bu gelişmenin, Türkiye'de tarım ve hayvancılık sektöründe maliyet odaklı konuların ön plana çıkmasının bir sonucu olarak ortaya çıktığını söyleyebiliriz. Son 20 yılda dünyada ve Türkiye'de tarımın ekonomi üzerindeki rolü büyük bir değişim geçirdi. Tarım konusu, gıda üretimini sınırlayabilecek demografik değişimlere, su ve gıda güvenirliliği ve iklimdeki olumsuz değişikliklere bağlı olarak dünya gündeminde kalmaya devam edecektir.

TÜİK verilerine göre Türkiye'de sığır eti üretimi 2016 yılında 1 milyon tonun üzerinde gerçekleşirken 2017 yılında ise %7 azalışla toplam 987.481 ton oldu. Bir önceki yıla göre toplam üretimdeki azalışa rağmen yılın son

çeyreğindeki üretimin bir önceki yılın aynı çeyreğine göre artışını önemli buluyoruz. Aynı dönemlerde koyun etindeki üretim %21 artarak 100.058 ton oldu. Sektörün alt kategorilerinde ise farklı büyümeler yaşandı. Hindi etinde üretim, TÜİK verilerine göre 2017 yılında tonaj olarak %12 büyüdü.

Tüketim tarafında, Türkiye’de “Toplam İşlenmiş Et Pazarı” bir önceki yıla göre ciro bazında %11,0 tonaj bazında ise %9,2 artış yakaladı ve 1,8 milyar TL’den fazla bir büyüklüğe ulaştı (Nielsen, BİM Hariç). IPSOS tarafından hazırlanan Hane Tüketim Verilerine göre Temmuz 2016-Ağustos 2017 döneminde toplam dondurulmuş et, balık ve unlu mamuller pazarı ise bir önceki döneme göre ciro bazında %20 artışla 400 milyon TL hacme ulaştı.

Pazarda payımız

Şirketimiz, yeni ürünlerle zenginleştirdiği ürün seti ile birçok kategoride lider konumunu sürdürdü. Pınar Et, 2017 yılında toplam işlenmiş et pazarında en yakın rakibinden iki kat fazla olmak üzere %20,5 ciro payına sahip oldu (Nielsen, BİM hariç).

2017 yılında 649,6 milyon TL net satış hasılatı elde ettik. Artış trendindeki kırmızı et fiyatları sektör kârlılıkları üzerinde baskı oluşturmuş olsa da Şirketimiz faaliyet kârlılığını korumayı başardı. Yıl sonunda FAVÖK, 63,3 milyon TL olarak gerçekleşirken, dönem net kârı geçen yıla paralel 59,3 milyon TL oldu. Pınar Et’in yıl sonu itibarıyla aktif büyüklüğü 650,3 milyon TL seviyesine ulaştı.

Körfez Ülkelerine ihracatımız arttı

20’den fazla ülkeye satış gerçekleştiren Pınar Et, özellikle Körfez ülkelerine yaptığı ihracat cirosunda iki kat büyüme gösterdi.

2017’de yurt içinde ve dışında ürün gruplarımızın bilinirliklerini artırmak, marka imajını pekiştirmek ve yeni ürünlerimizi tanıtmak amacıyla önemli kampanya ve promosyonlara imza attık. Burada özellikle sektör cirosunda payını giderek artıran ve rekabetin en yoğun yaşandığı şarküteri kategorisinde çalışmalara odaklandık. Türk Gıda Kodeksi ve AB standartlarına uygun olarak üretim yapan Pınar Et, Türk Standartları Enstitüsü ve uluslararası bağımsız gıda denetim kuruluşu SAI Global denetimlerinden başarıyla geçti.

2018 yılında da Şirket olarak ihracatımızı artırmak öncelikli hedeflerimiz arasında yer alıyor. Körfez ülkeleri başta olmak üzere tüm ihracat pazarlarımızda, Türk mutfak kültürünün geleneksel tatlarını modern yorumlarıyla sunduğumuz dondurulmuş ürünlerimizin satışını artırmak için yoğun olarak çalışmaya devam edeceğiz.

Organik Gıda Sertifikası

Beş kategoride 300’den fazla ürün sunan Pınar Et olarak, 2017’de niş bir alana daha adım attık. Şirketimiz, Ecocert firması tarafından gerçekleştirilen organik gıda denetimi ile dana et çeşitleri ve köfte ürünleri için Organik Gıda Sertifikası’na sahip oldu. 2018’de organik gıda alanında çalışmalarımızı yoğunlaştıracamız.

Pınar Et Ar-Ge Merkezi kuruldu

Bu yıl yenilikçi proje sistematığının Şirket bünyesine yerleşmesini sağlama, gıda sektöründe teknoloji ve yenilikçi yaklaşımlarla rekabet etme hedeflerimiz doğrultusunda yeterlilik kriterlerini tamamlayarak, Ar-Ge Merkezi Belgesi almaya hak kazandık. Pınar Et Ar-Ge Merkezi ile yürüttüğümüz araştırma ve geliştirme faaliyetlerini bir merkezde topluyoruz.

Bu çalışmalarla 2017’de 7 adet perakende, 9 adet özel müşteri, 9 ihracat ve 15 adet EDT olmak üzere toplam 40 adet yeni ürünü satışa sunduk. Daha küçük gramajlı ürünlere yönelik çalışmalarımızı da sürdürmekteyiz.

Geleneksel Türk mutfağının sevilen lezzetlerinden et ve hamur işi ürünlerini modern yorumlarla tüketiciye sunmak adına 2017 yılında “Boyoz” ürün ailesini de satışa sunduk. Şirketimiz, bu yıl dondurulmuş ürünler grubunda geleneksel Türk köfteleri kategorisinde de yeni çeşitleri pazara verdi.

Verimlilik odaklı 20 proje

Çalışmalarımızı yıl boyunca verimlilik ve sürdürülebilirlik kriterlerimizden taviz vermeden gerçekleştirdik. 2017’de verimlilik odaklı 20 proje başlattık. Pınar Et, tüm iş süreçlerimizde çevreye olumsuz etkileri ortadan kaldırma veya düşük seviyede tutma çabasıyla faaliyetlerini sürdürüyor.

2017 yılında yatırımlarımız yenileme ve modernizasyon niteliğinde olup tamamı Şirketimizin öz kaynaklarıyla gerçekleştirilmiştir.

Daha az enerji, daha az su ve daha az atık

Sürdürülebilirlik çalışmalarımız çerçevesinde Şirketimizin tesislerinde su tüketimini ölçme ve izleme çalışmaları yapıldı. TS EN ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve TSE EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi belgelerine sahibiz, bu kapsamda Pınar Et olarak “Daha Az Enerji, Daha Az Su Ve Daha Az Atık” bakış açısıyla üretim yapmayı odağımıza alarak faaliyet gösteriyoruz. Ayrıca çevre koruma bilinciyle 2014 yılından bu yana çalışanlarımız adına fidan dikimi projesini de sürdürüyoruz.

Toplumdan aldığımızı topluma geri verme felsefemizle sanat, eğitim, spor ve kültür varlıklarının korunması gibi farklı alanlarda sosyal sorumluluk projelerini hayata geçiriyoruz. Pınar markası ile özellikle Kalite, Gıda, Ar-Ge ve Pazarlama gibi alanlarda düzenlenen pek çok organizasyona katılmanın yanında sponsorluk desteği de veriyoruz.

Şirketimizin sürdürülebilir başarısında ve hedeflerine ulaşabilmesinde katkı sağlayan tüm hissedarlarımıza, tüketicilerimize, müşterilerimize, tedarikçilerimize ve çalışanlarımıza sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Saygılarımla,

Emine Feyhan Yaşar
Yönetim Kurulu Başkanı

Yönetim Kurulu

EMİNE FEYHAN YAŞAR
YÖNETİM KURULU BAŞKANI

İDİL YİĞİTBAŞI
YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ

MUSTAFA SELİM YAŞAR
YÖNETİM KURULU ÜYESİ

ALİ YİĞİT TAVAS
BAĞIMSIZ YÖNETİM KURULU ÜYESİ

KEMAL SEMERCİLER
BAĞIMSIZ YÖNETİM KURULU ÜYESİ

YILMAZ GÖKOĞLU
YÖNETİM KURULU ÜYESİ

CENGİZ EROL
YÖNETİM KURULU ÜYESİ

Yönetim Kurulu özgeçmişleri
sayfa 41-42'de yer almaktadır.

Üst Yönetim ve Komiteler

YÖNETİM KURULU VE GÖREV SÜRELERİ

ADI SOYADI	UNVANI	GÖREV SÜRESİ
EMİNE FEYHAN YAŞAR	YÖNETİM KURULU BAŞKANI	30.03.2017 - 1 YIL
İDİL YİĞİTBAŞI	YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ	30.03.2017 - 1 YIL
MUSTAFA SELİM YAŞAR	YÖNETİM KURULU ÜYESİ	30.03.2017 - 1 YIL
ALİ YİĞİT TAVAS	BAĞIMSIZ YÖNETİM KURULU ÜYESİ	30.03.2017 - 1 YIL
KEMAL SEMERCİLER	BAĞIMSIZ YÖNETİM KURULU ÜYESİ	30.03.2017 - 1 YIL
YILMAZ GÖKOĞLU	YÖNETİM KURULU ÜYESİ	30.03.2017 - 1 YIL
CENGİZ EROL	YÖNETİM KURULU ÜYESİ	30.03.2017 - 1 YIL

Yetki Sınırları:

Gerek Yönetim Kurulu Başkanı ve gerekse Yönetim Kurulu Üyeleri, Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili maddelerinde ve Esas Sözleşmemizin 10. ve 11. maddelerinde belirlenen yetkilere haizdirler.

Kurumsal Yönetim Derecelendirme:

Pınar Et'in kurumsal yönetim derecelendirme notu 2017 yılında yukarı yönlü revize edilerek 10 üzerinden 9,29'a yükseltilmiştir.

ÜST YÖNETİM

ADI SOYADI	GÖREVİ
LEVENT RIZA DAĞHAN	GIDA GRUBU İCRA BAŞKAN YARDIMCISI*
TUNÇ TUNCER	GENEL MÜDÜR
ORKUN NALDELEN	MALİ İŞLER VE FINANS DİREKTÖRÜ

DENETİMDEN SORUMLU KOMİTE

ADI SOYADI	GÖREVİ
ALİ YİĞİT TAVAS	BAŞKAN
KEMAL SEMERCİLER	ÜYE

KURUMSAL YÖNETİM KOMİTESİ

ADI SOYADI	GÖREVİ
ALİ YİĞİT TAVAS	BAŞKAN
KEMAL SEMERCİLER	ÜYE
YILMAZ GÖKOĞLU	ÜYE
GÖKHAN KAVUR	ÜYE

RİSKİN ERKEN SAPTANMASI KOMİTESİ

ADI SOYADI	GÖREVİ
ALİ YİĞİT TAVAS	BAŞKAN
YILMAZ GÖKOĞLU	ÜYE
CENGİZ EROL	ÜYE

* Gıda Grubu Pınar Süt Mamulleri Sanayii A.Ş., Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş., Yaşar Birleşik Pazarlama, Dağıtım, Turizm ve Ticaret A.Ş. şirketlerini kapsamaktadır.

Bir Bakışta Pınar Et ve 2017

Pınar Et yatırımlarına ve büyümeye devam ediyor.

İlk özel
girişim entegre
et tesisi

150 bin
SATIŞ NOKTASI

Türk Gıda Kodeksi
ve AB standartlarına
uygun üretim

102 bin büyükbaş
408 bin küçükbaş
1,8 milyon hindi
KESİM VE İŞLEME
KAPASİTESİ

Kısmi geriye
doğru
entegrasyon

260 bin m² açık
47 bin m² kapalı
ALANDA ÜRETİM

6
BÖLGEYE YAYILMIŞ
SATIN ALMA

5
KATEGORİDE YAKLAŞIK
350
ÜRÜN

860

2017 ortalama
çalışan sayısı

649,6 milyon TL | **63,3** milyon TL
CİRO | FAVÖK

1,84
milyar TL
işlenmiş et ürünleri
pazarı büyüklüğü

60,4
milyon
Türkiye'deki hayvan
sayısı

33 bin ton
ÜRETİM

%20,5
işlenmiş et
ürünlerindeki
Pinar Et payı, en
yakın rakibin iki
katından fazla

Ar-Ge Merkezi
kuruldu.

Organik Gıda Sertifikası
alındı.

2017 YILI FİNANSAL PERFORMANS

(Milyon TL)	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Net Satışlar	649,6	637,5
Brüt Satış Kârı	97,9	106,2
Brüt Kâr Marjı	%15,1	%16,7
Net Kâr	59,3	59,7
Net Kâr Marjı	%9,1	%9,4

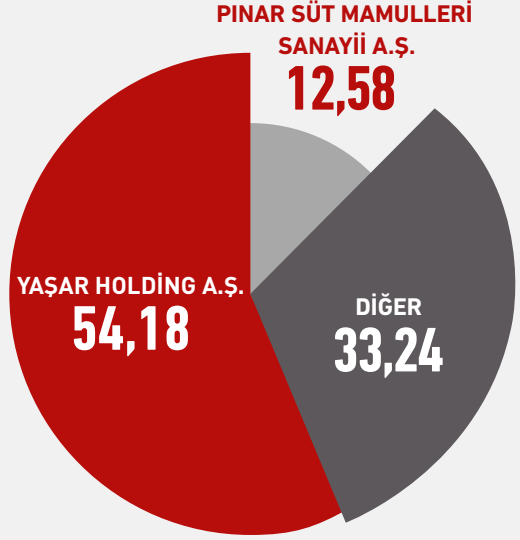

(Milyon TL)	31.12.2017	31.12.2016
Özkaynaklar	501,5	418,9
Aktifler	650,3	547,0

Borç/Özkaynak Oranı	0,30	0,31
---------------------	------	------

PINAR ET ORTAKLIK YAPISI (%)

Şirket Profili

Kurulduğu 1985 yılından günümüze tüketicilerine sağlığı ve lezzeti bir arada sunan Pınar Et, Türkiye'nin ilk özel girişim entegre et tesisi olarak dondurulmuş et, dondurulmuş deniz ürünleri ve şarküteri pazarlarındaki lider konumunu sürdürüyor.

Pay Sahibi	Pay Oranı (%)	Pay Tutarı (TL)
YAŞAR HOLDİNG A.Ş.	54,18	23.476.894,71
PINAR SÜT MAMULLERİ		
SANAYİİ A.Ş.	12,58	5.451.752,25
DİĞER	33,24	14.406.353,04
Toplam	100,00	43.335.000,00

Pınar Et'in payları Borsa İstanbul Yıldız Pazar'da "PETUN" sembolü ile işlem görmektedir.

Şirket paylarının sahip olduğu imtiyazlara ilişkin bilgiler Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu'nda yer almaktadır.

Kurulduğu 1985 yılından günümüze tüketicilerine sağlığı ve lezzeti bir arada sunan Pinar Et, Türkiye'nin ilk özel girişim entegre et tesisi olarak dondurulmuş et, dondurulmuş deniz ürünleri ve şarküteri pazarlarındaki lider konumunu sürdürüyor.

1983 yılında temeli atılan Pinar Et, şarküteri, dondurulmuş et ürünleri, dondurulmuş unlu ürünler, dondurulmuş deniz ürünleri, deniz ürünleri ve işlenmemiş et ürünleri kategorilerinde ürün portföyünü genişletiyor.

Gıda sektöründe ilklere imza atan Pinar Et, farklı müşteri gruplarının beklenti ve taleplerini karşılamayı amaçlıyor. Sektör ve tüketici bazında yüksek marka bilinirliği ve marka güvenilirliği ile çalışan Şirket, piyasaya sunduğu yeni ürünlerle farklı segmentler oluşturuyor ve sektörde trendleri belirliyor.

Üretimlerini Türk Gıda Kodeksi ve AB standartlarına uygun olarak gerçekleştiren Pinar Et'in faaliyetleri, her yıl Türk Standartları Enstitüsü ve uluslararası bağımsız gıda denetim kuruluşu SAI Global tarafından denetleniyor.

Türkiye'nin en büyük ve en saygın gruplarından Yaşar Topluluğu'nun bir üyesi olarak faaliyetlerine devam eden Pinar

Et, çiftlikten tüketiciye ulaşana kadar tüm iş süreçlerinde yüksek kalite yönetim sistemiyle güvenli, sağlıklı ve hijyenik koşullarda üretim yapıyor.

Pinar Et, Topluluk şirketi Yaşar Birleşik Pazarlama (YBP) aracılığıyla, dağıtım faaliyetlerinde de eksiksiz hizmet kalitesini ve anlayışını devam ettiriyor. Türkiye geneline yayılmış, en son teknolojiye ve esnek organizasyon yapısına sahip dağıtım ağı ile Pinar Et, Türkiye'nin en büyük soğuk ve dondurulmuş ürün dağıtım zincirini oluşturuyor.

Uzun ömürlü ve kârlı performansın ekonomik, çevresel ve sosyal sürdürülebilirlikten geçtiği anlayışıyla hareket eden Pinar Et, kurumsal stratejisini ve hedeflerini de bu düşünce etrafında kuruyor. Bu anlayışla Şirket, sanata, eğitime, spora ve kültür varlıklarının korunmasına destek olmaya devam ediyor.

Türkiye'de Modern Et Sanayinin Kurucusu

Pinar Et, kurulduğu günden bu yana, sektöründe liderliğini devam ettiriyor. Türkiye'de modern et sanayisinin öncüsü olan Şirket, verimliliğe dayalı sürdürülebilir büyüme hedefiyle faaliyetlerini sürdürüyor.

Rekabet Üstünlükleri

Kalitede sağladığı süreklilik, artan marka değeri, müşterilerinin istek ve ihtiyaçlarına tam ve zamanında karşılık vermesi Pınar Et'i rekabette öne çıkarıyor. Güçlü Ar-Ge deneyimi, yaygın dağıtım ve tedarik ağı da şirketin rekabet gücünü artırıyor.

Pınar Et, işlenmiş et ürünleri sektöründe liderliğinin yanında dondurulmuş gıda sektörüne de yön veriyor. Yarattığı yeni ürünlerle sektörün gelişimine katkı sağlıyor.

Köklü deneyimi ile bütünleşen vizyonu, sorumlu ve güvenilir üretici kimliği, en son teknolojinin etkin olarak kullanıldığı üretim gücü, yenilikçi bakış açısı Pınar Et'i rekabette farklı kılıyor.

YÜKSEK MARKA DEĞERİ

- Superbrands® Türkiye markaları arasında
- Türkiye'nin en inovatif markalarından
- Avrupa'da Yılın Sosyal Sorumluluk Projesi Ödülü sahibi (Stevie İş Ödülleri)

KALİTE ODAKLI ÜRETİM

- Yenilikçi ve öncü kimlik
- Yaklaşık 350 SKU
- Güçlü Ar-Ge Merkezi
- AB standartlarında, hijyenik koşullarda üretim
- Teknik deneyim ve sektörel bilgi
- Tedarıktan son ürüne kadar her aşamada gıda güvenliği ve kalite
- Belge ve sertifikalarla tescillenmiş üretim süreci

YAYGIN DAĞITIM VE TEDARİK AĞI

- Türkiye'nin en büyük soğuk ve dondurulmuş ürün dağıtım zinciri Yaşar Birleşik Pazarlama'nın gücü
- 150.000 satış noktası
- Teknik bilgi ve deneyim
- Süt ve et ürünlerinin dağıtımında sinerji
- 6 bölgeye yayılmış satın alma faaliyetleri
- Çiftçilerle güçlü ilişkiler
- Kısmi geriye doğru entegrasyonla risklere karşı korunma

Güvenilen Marka

AB standartlarında ve sertifikalarla tescillenmiş hijyenik koşullarda üretim, tedarikten son ürüne kadar her aşamada gıda güvenliği ve kalite Pınar Et'i tüketiciler nezdinde güvenilir kılıyor. Ürün kalitesinden ödün vermeyen Pınar Et, müşterilerin istek ve ihtiyaçlarını iyi okuyarak doğru tanımlanmış pazarlama ve satış süreçleriyle pazardaki lider konumunu her yıl pekiştiriyor.

Marka yönetimi ve pazarlaması konusunda uluslararası bağımsız bir otorite olan Superbrands seçici kurul üyelerinin değerlendirmeleri sonucunda Pınar 2017 yılında da Türkiye'nin süper markalarından biri olarak seçildi.

Pınar Et, yaygın dağıtım ağı, kaliteli ve sürekli genişleyen ürün yelpazesi, üretim süreçlerindeki gücü ve deneyimiyle rekabette hep bir adım önde.

Pınar Et Ürünleri

Beş farklı kategoride ürünler sunan Pınar Et, müşteri ve tüketicilerin ihtiyaçları ve beklentilerine uygun olarak ürün portföyünü zenginleştiriyor.

ŞARKÜTERİ

Sucuk
Salam
Sosis
Jambon
Füme Etler
Kavurma
Pastırma

DONDURULMUŞ ET ÜRÜNLERİ

Burger
Köfte
Döner
Kaplama Et Ürünleri

DONDURULMUŞ UNLU ÜRÜNLER

Pizza
Milföy
Mantı
Börek
Boyoz

DONDURULMUŞ DENİZ ÜRÜNLERİ

Karides
Kalamar
Hamsi, Sardalya ve Mezgit Ürünleri
Kaplama Deniz Ürünleri

İŞLENMEMİŞ ET ÜRÜNLERİ

Hindi İşlenmemiş Etleri
Dana ve Kuzu İşlenmemiş Etleri

5
KATEGORİDE
YAKLAŞIK
350
ÜRÜN

40
YENİ ÜRÜN

20'den
FAZLA ÜLKEYE
İHRACAT

%20,5
PAZAR PAYI*

Değişen Trendlere Uygun Yenilikler

Pınar Et, değişen tüketici yaşam tarzı ve beklentilerini dikkate alarak 40 yeni ürününü piyasaya sundu.

Günümüzde hem sağlıklı yaşam trendinin giderek önem kazanması hem kadınların iş hayatına daha fazla katılmasıyla hızla hazırlanacak lezzetli ve besleyici öğünler daha çok tercih ediliyor. Tüm yaş grupları için proteini yüksek gıdalar tüketme isteği artıyor. Pınar Et de bu eğilimleri göz önüne alarak deneyimli Ar-Ge'siyle yeni ürünler yaratıyor.

Diğer taraftan şehirleşmenin etkisiyle çekirdek ailelerin sayısı artıyor ve yeni yaşam alanlarında metrekarelerin küçülmesiyle alışveriş tercihleri değişiyor. Tüketiciler daha sık aralıklarla daha az ve küçük ebatlarda satın alma yapıyorlar. Bu trend de Pınar Et'in daha küçük gramajlı ürünlere yönelik çalışmalarını hızlandırıyor.

Şirket, geleneksel Türk mutfağının sevilen lezzetlerinden et ve hamur işi ürünlerini modern yorumlarla tüketiciye sunuyor. 2017 yılında satışa sunulan İzmir'in mutfak kültüründe büyük yeri olan boyoz ürün ailesi de bu çalışmaların bir örneği olarak dikkat çekiyor.

"Yeni lezzetler sunma" ilkesiyle yeni ürün çalışmaları yapan Pınar Et, mevcut ürünlerini de yeni teknolojilere uyarlayarak geliştirmeye devam ediyor. Çalışmalar sonucu Şirket, 2017 yılında 7 adet perakende, 9 adet özel müşteri, 9 adet ihracat ve 15 adet EDT olmak üzere 40 adet yeni ürün satışa sundu.

Ayrıca Pınar Et, protein yönünden üstün ürünlerden oluşan ayrı bir seri üzerinde çalışmalarını sürdürüyor. Bu yeni ürün serisinde hem geleneksel Türk damak tadına uygun hem modern hayatta tüketilebilecek et ürünleri yer alacak.

PAZARA YENİ SUNULAN ÜRÜNLER

Pınar Et, 2017 yılında da pazara yeni ürünler sunmaya devam etti. Perakende Ürünleri Kanalı'nda İzmir'in kendine has lezzeti ile meşhur olan Boyoz, Sade ve Labneli olarak pazara sunuldu. Aynı ürün Ev Dışı Tüketim Kanalı'na uygun büyüklükte ambalajlarda da hazırlandı.

2017 yılında Okul Kantin Yönetmeliği'ne uygun olarak kanatlı şarküteri ürünleri Yörük markasıyla pazarda yerini alırken yine Yönetmeliğe uygun hazır köfte ve burger ürünleri ev dışı kanala sunuldu. İhracat kanalına sunulan yeni ürünler ise Üçgen ve Kare Yufka oldu.

Yeni Trendlere Odaklı Üretim

Şirket, gerek ambalaj gerekse gıda üretimlerinde oluşan yeni tüketim eğilimleri üzerine analiz ve araştırmaların sonuçlarını dikkate alıp çalışmalarını planlıyor. Pınar Et ayrıca değişik yaş gruplarındaki tüketicilerin beklentilerine göre üretim yapıyor.

* Toplam İşlenmiş Et Pazarı, 2017, BİM hariç, Nielsen

Sektöre Bakış

Türkiye'de sığır ve dana eti üretimi 987.481 ton olarak gerçekleşirken, 2017 yılında toplam hayvan sayısı %8,8 düzeyinde artarak 60,4 milyon baş olarak gerçekleşti.

Hem dünyada hem de Türkiye'de tarımın ekonomi üzerindeki rolü son 20 yılda büyük bir değişim geçirdi. Son 40 yılda dünyada toplam dış ticaret hacmi yaklaşık 60 kat arttı, bu dönemde tüm kısıtlara ve ülkelerin korumacılık tedbirlerine rağmen tarımsal dış ticaret de 25 kat yükseldi.

Tarımın dış ticaret içinde payının azalması, aslında dış ticaretin ve katma değerın tarım ihracatı olarak sınıflandırılan işlenmemiş tarım ürünlerinden işlenmiş tarım ürünlerine kayışından kaynaklanıyor.

Tarımda son 10 yılda yüksek verim kaybısı içinde unutulmuş aile işletmeciliği ve tarımın sürdürülebilirliği konuları gündeme alınarak tartışılıyor. Tarım uzun dönemde de gıda üretimini sınırlandırabilecek demografik değişimler, su ve gıda güvenilirliği ve iklimdeki olumsuz değişiklikler ile dünya gündeminde kalmaya devam edecek.

Tüm bu değişimlerin de etkisi ile Türkiye'de tarımın GSYH'ya katkısı, beklendiği gibi 1970'lerin başında %30'lardan 2014 yılında %8'lere kadar düştü.

ET ÜRETİMİ

2017 yılında Türkiye'de sığır ve dana eti üretimi geçtiğimiz yıla oranla %6,8 daralarak 987.481 ton olarak gerçekleşirken, üretimin yılın son çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine oranla %4,5 düzeyinde artış gösterdiği görüldü. Toplam küçükbaş hayvan eti üretiminde ise %21,2'lik bir artış kaydedildi. (TÜİK)

2017 yılında Türkiye'ye dönük canlı hayvan ve kırmızı et ithalatında gümrük vergileri düşürüldü veya sıfırlandı. Aslında bu gelişme, Türkiye'de tarım ve hayvancılık sektöründe maliyet odaklı konuların ön plana çıkmasının bir sonucu olarak ortaya çıktı.

Kırmızı et üretiminde azalan arzın etkisiyle, 2016 yıl sonuna göre 2017 yılının ilk yarısında %9,8 artış kaydeden kırmızı et fiyatları* yılın ikinci yarısında nispeten düştü. 2017 yıl sonunda bir önceki yıl sonuna göre %5,8 dolayında bir artış kaydedildi. (*Dana yağsız bıçak fiyatı, Ulusal Kırmızı Et Konseyi)

2017 yılında kesilen hindi sayısı, bir önceki yıla oranla %11,9 düzeyinde artarak 5,2 milyon adet olurken, hindi eti üretimi ise %12,6'lık büyümeye 52.363 tona ulaştı.

Geçtiğimiz yıllarla karşılaştırıldığında büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayılarının sırasıyla %13,2 ve %7,2 artış kaydettiği görülüyor. 2017 yılında toplam hayvan sayısı %8,8 düzeyinde artarak 60,4 milyon baş olarak gerçekleşti. Toplam hayvan sayısının 16,1 milyonu büyükbaş, 44,3 milyonu ise küçükbaş hayvanlardan oluştu. (TÜİK)

Hayvan sayılarında tüm alt kategorilerde artışın yakalandığı 2017 yılında, sığır sayısı %13,2 artarak 15,9 milyon başa ulaştı. (TÜİK)

DEĞİŞEN TÜKETİM ALIŞKANLIKLARI

Türkiye'de et sektörünün alt kategorilerinden şarküteri pazarında 2017 yılında hem miktar hem hacimde büyüme yakalandı. Nielsen verilerine göre Türkiye'de "toplam işlenmiş et pazarı" (BİM hariç) bir önceki yıla göre ciro bazında %11,0 arttı ve 1,84 milyar TL seviyesine ulaştı. Tonaj bazında büyüme ise %9,2 oldu. Ürün kırılımlarına bakıldığında ciro bazında pazarın %50,5'ini sucuk segmenti oluşturdu.

IPSOS tarafından hazırlanan Hane Tüketim Verileri Paneli verilerine göre de Temmuz 2016-Ağustos 2017 döneminde toplam dondurulmuş et, balık ve unlu mamuller pazarı bir önceki döneme göre ciro bazında %20 büyüdü. Pazarın cirosal büyüklüğü 400 milyon TL'ye erişti. Bu pazarda en büyük segmenti, cirosal bazda %78,2'lik pay alan donuk hamur ürünleri segmenti oluşturdu.

Pazar değişimlerinde pek çok trend etkili oldu. Ev yaşam alışkanlıklarındaki değişim, hane başına düşen kişi sayısındaki azalma, sağlıklı beslenme eğilimlerindeki artış, dünya genelinde tüketimi kolay, pratik kullanımlı, daha küçük porsiyonlu yiyeceklerin tercih edilmeye başlanması, tüm gıda sektörlerini olduğu gibi et sektörünü de etkiledi.

Bu trendler sonucu gıda üreticileri, global düzeyde daha küçük porsiyonlarda sunulan ambalajlı ürün çeşitlerini artırdı. Sağlıklı beslenmeye dikkat eden tüketicilerin sayısının artmasıyla günlük protein ihtiyacının karşılanmasında kırmızı etin yanı sıra hindi eti de yoğun olarak tercih edilmeye başlandı. Deniz ürünleri de yine sağlıklı olması ve farklı lezzet alternatiflerine dönüşebilmesi sayesinde daha çok tercih edilir oldu.

Ev dışı yeme-içme sektöründe de global çapta önemli dönüşümler yaşanıyor. Geleneksel lezzetler, daha hızlı hazırlanabilen daha farklı alternatiflerle tüketicilere sunuluyor.

Ülkemizin Avrupa ve Körfez ülkeleri için gözde bir turizm destinasyonu olması Türkiye özelinde ev dışı yeme içme sektöründe de değişim yaşanmasını sağladı. Avrupa ve Körfez ülkelerinden gelen turistlerin Türk mutfağıyla tanışmaları, Pinar Et için bu pazarlara ihracatta söz konusu ürünlere ilişkin güçlü bir potansiyeli de işaret ediyor. Şirket, yakın gelecekte yeni yaratacağı ürünlerle bu potansiyeli değerlendirmek için planlamalarını yapıyor.

2017 Faaliyetleri

Pınar Et, 2017 yılında büyümesini sürdürürken, Ecocert tarafından gerçekleştirilen organik gıda denetimini başarıyla vererek Organik Gıda Sertifikası'na sahip oldu.

Pınar Et, 2017 yılında da üretim yaptığı birçok kategoride lider konumunu sürdürdü. Pınar Et, son teknolojiyi kullanarak ve kalite kontrol süreçlerine büyük önem verdiği üretim anlayışıyla sektöründe örnek alınan pozisyonunu korumayı hedefliyor.

Tüketicilerin en çok tercih ettiği markalardan biri olan Pınar Et'in toplam işlenmiş et pazarında %20,5 oranında ciro payı gerçekleşti. Bu oran Şirket'in rakibinin payının iki katından fazla (*Nielsen, 2017, BİM hariç).

Kırmızı et fiyatlarının yukarı yönlü seyretmesi ve bu durumun artan taleple birlikte beyaz et fiyatlarına da yansıdığı 2017 yılında sektörde işlenmiş et ürünleri talebi ve kârlılıkları üzerinde baskı oluştu. Kırmızı et ithalatı ile ilgili alınan önemlerle yurt içindeki arz desteklenirken, yılın ikinci yarısında fiyatlarda gevşeme görüldü. Pınar Et, 2017 yılında 649,6 milyon TL ciro elde etti. Şirket'in FAVÖK tutarı 63,3 milyon TL olarak gerçekleşirken dönem net kârı geçen yıla paralel 59,3 milyon TL oldu. Güçlü bir özkaynak yapısına sahip Pınar Et'in, 31.12.2017 itibarıyla özkaynakları 501,5 milyon TL seviyesindedir.

Şirket, 2017 yılında bir ilke daha imza attı ve yeni bir alana yöneldi. Pınar Et, 2017 yılında Ecocert firması tarafından gerçekleştirilen organik gıda denetimi ile dana kıyma, kuşbaşı bonfile, antrikot, kontrfile ve köfte ürünleri için Organik Gıda Sertifikası'na sahip oldu. Şirket organik gıda alanında 2018 yılında çalışmalarını yoğunlaştırmayı hedefliyor.

2017 yılında Pınar Et, 20'den fazla ülkeye ihracat gerçekleştirerek tüm ihracat pazarlarında büyüme elde etmeyi başardı. Özellikle Körfez ülkelerinde ihracat cirosunda iki kata varan bir büyüme gerçekleştirildi. Bu bölgede, geleneksel Türk mutfak kültürünün lezzetleri börek ve mantının donuk ürün formatında satışı beklentiler doğrultusunda artış gösterdi.

Şirket, 2018 yılında da Körfez ülkeleri başta olmak üzere tüm ihracat pazarlarında, Türk mutfak kültürünün geleneksel ürünlerinin donuk ürün formatındaki modern sunumlarının satışını artırmak amacıyla çalışmalarını planlayacak.

Pınar Et Tüketicileri ve Müşterileri

Türkiye'nin ilk özel girişim entegre et tesisi olmanın sorumluluğu ile lezzetli ve sağlıklı ürünler üreten Pınar Et, tüketici ve müşteri ihtiyaçlarını iş modellerinin merkezine alıyor.

Şirket, 2017 yılında da şarküteri ve donuk et-unlu ürünler-balık ürünleri grubunda yenilikçi ürünleri ile rekabet üstünlüğünü sürdürdü. Bu doğrultuda şarküteri segmentinde tüm alt kategorilerde pazarı büyütecek ve geliştirecek yeni lezzet ve format çalışmalarını devam ettirdi. Aynı vizyonla donuk ürünler grubunda geleneksel Türk köfteleri kategorisinde de yeni çeşitler için çalışmalar yapıldı.

2017 yılında da ürün grupları bazındaki satışlar içerisindeki en büyük payı %58 ile şarküteri ürünleri aldı. İşlenmemiş et satışlarının payı ise %14,5 olarak gerçekleşti.

Ürün	Ciro Pazar Payı	Pozisyon
Toplam İşlenmemiş Et	%20,5	Lider
Salam	%42,7	Lider
Sucuk	%11,3	Lider
Sosis	%37,3	Lider

(Ciro Payı, 2017, BİM hariç, Nielsen)

GENİŞLEYEN ÜRÜN GAMI

Pınar Et, 2017 yılında pazarlama stratejisini "lezzetli ve sağlıklı yaşam" ilkesi üzerine kurdu. Bireylerin sağlıklı yaşam sürebilmelerinin anahtarı olan hayvansal protein ihtiyacını lezzetli ve sağlıklı ürünleri ile karşılamayı misyon edinen Pınar Et, farklı tüketici eğilimlerini ve damak zevklerini göz önünde bulundurarak üretimini çeşitlendirdi.

Uzun araştırmalar ve periyodik analizler sonucunda geliştirdiği şarküteri ürünlerinin yanı sıra Şirket, et, unlu ve deniz ürünlerinden oluşan donuk ürün kategorisini de geniş bir yelpazede tüketicilerin beğenisine sunuyor.

Farklı satış kanallarının değişen ihtiyaçlarına dönük yeni ürünler geliştiren Pınar Et, yarattığı markalarını kanallarına göre doğru konumlandırarak ticaretin toplamında gücünü artırdı.

2017 yılında bu hedef doğrultusunda şu önemli adımlar atıldı;

- Pınar markasının güçlü marka değeri korundu. Tüketici ve müşterilerde pozitif duyguları besleyecek iletişim faaliyetlerine devam edildi.
- Tüketicilerinin beklentileri paralelinde lezzetli ve sağlık değeri yüksek yeni ürünler yaratıldı.
- İhracat pazarları için Türk mutfak kültürü uzmanlığında yeni ürünler geliştirildi. Türk mutfağının bilinen lezzetleri, Pınar Et'in yakın coğrafyalardaki marka değeri ile yüksek satış potansiyeline dönüştürüldü.

Ev Dışı Tüketim Kanalı

- Değişen ve çeşitlenen tüketim alışkanlıkları ve tüketici beklentileriyle giderek büyüyen Ev Dışı Tüketim (EDT) kanalına Pınar markası ile ulaşılmaya devam edildi. Pınar Et, bu kanalda otellerden restoranlara, catering şirketlerinden okullara uzanan geniş bir müşteri portföyüne hizmet vermeyi sürdürdü.

- Pınar Et, tüketiciler ve işletmelerle kurduğu güven ilişkisini, gastronomi kültürü ve eğitimi ile harmanlayarak geliştirdi. Gastronomi kültürünü paylaşma ve yaygınlaştırma hedefiyle günümüz şeflerinin yanı sıra gelecekte ülkemizi temsil edecek genç şefleri de desteklemek amacıyla kurulan "Kısık Ateş" platformu gastronomi dünyasının dijital buluşma noktası olarak yayına alındı. (www.kisikates.com)

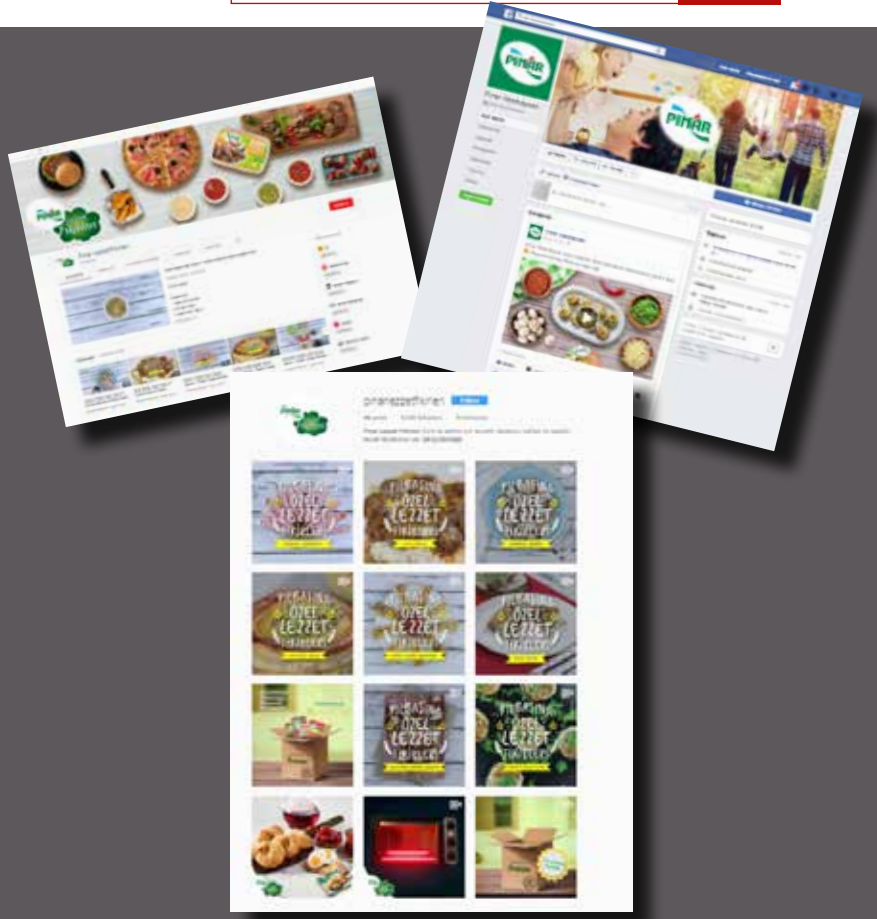
GÜÇLÜ İLETİŞİM KAMPANYALARI

Şirket, 2017 yılında da ürün gruplarının bilinirliklerini artırmak, marka imajını pekiştirmek ve yeni ürünlerini tanıtmak amacıyla önemli kampanya ve promosyonlara imza attı.

Pınar Et, özellikle sektör cirosundaki payı giderek yükselen ve rekabetin en yoğun yaşandığı şarküteri kategorisinde çalışmalarına ağırlık verdi.

Yeni bir reklam filmi ile Pınar Aç Bitir ürünlerinin iletişimine odaklanıldı. Pınar Aç Bitir ailesinin yeni reklam filmi Eylül ve Ekim aylarında TV kanallarında gösterildi. Açıkavada çeşitli görsellerle, mağaza içinde ise çeşitli POP'lerle desteklenerek hem tüketiciler hem hedef kitle ile yakın temas kuruldu. Aynı dönemde sosyal medya hesaplarından yapılan aktif

paylaşımlar ile kampanyanın etkisi de pekiştirildi.

Kullanılan TV ve açık hava mecralarına ek olarak sosyal medya hesaplarından da marka iletişimi tüm yıla yayılacak şekilde sürdürüldü.

Pınar Et'in 2017 Yılında Katıldığı Fuarlar

- Dubai GULF FOOD 2017 Fuarı / 28 Şubat-2 Mart 2017
- 7. Gurme İzmir (Olivetech) Fuarı / 26-29 Nisan 2017
- Aşomder Ulusal Aşçılık Kampı / 30 Nisan -7 Mayıs 2017
- 86. İzmir Enternasyonal Fuarı / 18-27 Ağustos 2017
- Gastro Entertainment / 16-17 Eylül 2017
- Sirha-İstanbul / 16-18 Kasım 2017

Pınar İletişim Merkezi

Türkiye'nin her yerinden alan kodu çevirmeden aranabilen **444 76 27** no'lu Pınar İletişim Merkezi (PİM) ile Şirket, "önce tüketicilerimiz ve müşterilerimiz" ilkesinden taviz vermeden çalışıyor.

Pınar İletişim Merkezi'ne gelen istek ve öneriler Şirket içinde titizlikle incelenip dikkate alınıyor. PİM'e gelen müşteri talep ve şikâyetlerinin %88'i 15 saniye içinde operatörler tarafından yanıtlanıyor. 2017 yılı verilerine göre müşteri memnuniyeti oranı %92 olan Pınar İletişim Merkezi'ne aynı zamanda twitter.com/InfoPinar adresinden de ulaşılabilir. PİM, resmi Twitter hesabıyla sosyal medya üzerinden gelen istek ve önerileri de inceleyip çözüme kavuşturarak tüketicilere hızla dönüş yapıyor. twitter.com/InfoPinar

150 BİN NOKTAYA ULAŞAN DAĞITIM

Pınar markalı ürünler, 9 Bölge Müdürlüğü ve 100'ü aşkın bayisi ile toplamda 150 bin satış noktasına ulaşan Yaşar Topluluğu Şirketi Yaşar Birleşik Pazarlama (YBP) tarafından en taze, en sağlıklı ve en hızlı biçimde tüketicilerle buluşturuluyor. Alanında uzmanlaşmış, deneyimli ve güçlü kadrosuyla hizmet veren YBP, 1.200'ü aşkın aracıyla hizmet veriyor.

Pınar Et'in 2017 yılı satışlarının %74'ü Yaşar Birleşik Pazarlama kanalıyla gerçekleşti. Şirket satışlarında direkt kanalın payı %22, ihracatın payı ise %4 oldu.

Ayrıca Yaşar Birleşik Pazarlama, tüm ticaretini verimlilik ve raporlama üzerine kuruyor; operasyonlarını en modern yazılım sistemleri ile sürekli takip ediyor. Sürekli olarak sonuçlarını raporlayan YBP, tüm ekibine hem kendi bünyesinde hem de iş ortakları bünyesinde satış becerilerinin artırılması amacı ile düzenli eğitimler veriyor.

Ar-Ge Çalışmaları

Pınar Et, 2017 yılında Ar-Ge Merkezi Belgesi almaya hak kazandı. Et sektöründe bir ilk olan Pınar Et Ar-Ge Merkezi, Şirket tarafından yürütülen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin bir merkezde gerçekleştirilmesini sağlayacak.

Pınar Et, Ar-Ge proje sistematığının şirket bünyesine yerleşmesini sağlamak, gıda sektöründe teknoloji ve yenilikçi yaklaşımlarla rekabet etmek ve şirket know-how'ında derinleşme sağlamak hedefleri doğrultusunda yeterlilik kriterlerini tamamlayarak 20.10.2017 tarihinde Ar-Ge Merkezi belgesi almaya hak kazandı.

20 – 21.12.2017 tarihinde ise 6. Özel Sektör Tasarım ve Ar-Ge Merkezleri Zirvesi'nde Ar-Ge Merkezi Sertifikası'nı teslim aldı.

Şirket'in pazardaki konumunun güçlenmesine katkıda bulunan Ar-Ge ekibi, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri, inovatif yaklaşımları yakından takip ediyor. Bu gelişmelere uygun olarak uygulama alanlarını değerlendiriyor ve etkin şekilde hayata geçiriyor.

Ar-Ge Merkezi'nde yapılan çalışmalardan bazıları:

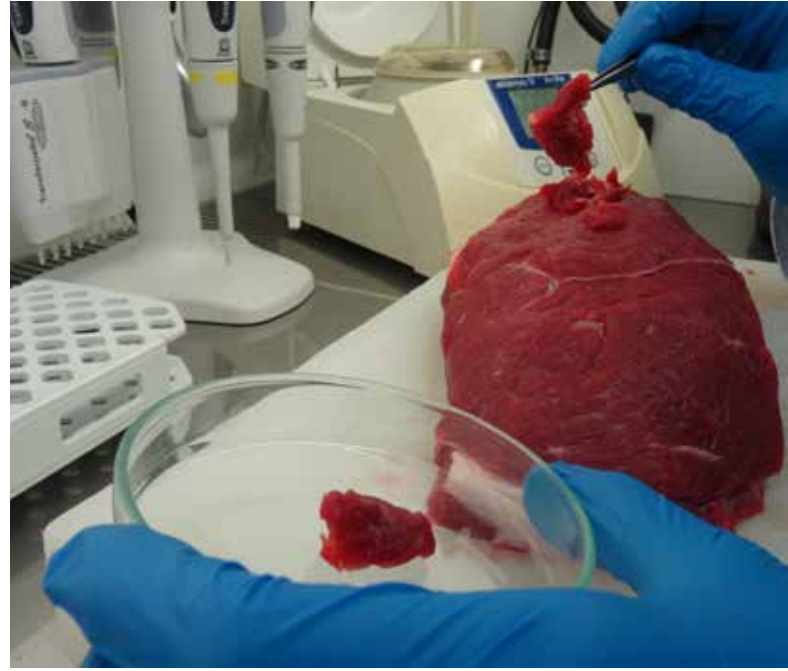
- Yeni ürün geliştirme
- Mevcut ürünü iyileştirme
- Ürün maliyetini iyileştirme
- Alternatif hammadde
- Yardımcı gıda katkı malzemesi
- Ambalaj malzemesi çalışmaları
- TÜBİTAK Projeleri
- Raf ömrü çalışmaları

Ayrıca 2017 yılında üniversiteler ve TÜBİTAK ile ortak proje çalışmaları da yürütüldü.

Gıda sektöründe "ilk"lere ve "yenilik"lere imza atan Pınar Et, yürüttüğü Ar-Ge çalışmalarıyla 2017 yılında 40 adet yeni ürün satışa sundu.

Şirketin 2017 yılında gerçekleştirdiği inovatif çalışmalar şöyle:

- İzmir'e özgü bir tat olan boyoz, iki farklı lezzette, Labneli ve sade olmak üzere 200gr ve 600gr'lık paketler halinde tüketiciyle buluştu.

- TÜBİTAK projeleri kapsamında et proses yan ürünü ve atığı olan "mekanik ayrılmış eti", değerlendirilebilir standartta kaliteli kaynağa dönüştürecek yöntemlerin geliştirilmesi için çalışmalar devam ediyor.
- Sağlıklı yaşam trendine yönelik düşük yağlı, düşük sodyumlu, katkı maddelerinin kullanımının azaltıldığı yeni ürün formülasyonları üzerine çalışmalar yapıldı. Tüketicilere zaman tasarrufu ve kullanım kolaylığı sağlayan "pratik ürünler" ile ilgili formülasyon geliştirme çalışmaları devam ediyor.
- Et ve et ürünlerinin raf ömürlerinin iyileştirilmesine yönelik çalışmalar devam ediyor. Ayrıca, yıl boyunca organik et ürünleri üretimi ile ilgili çalışmalar gerçekleştirildi.

Okullara Özel Ürünler

Pınar Et, 2017 yılında T.C. Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan "Okullarda Yiyecek ve İçecek Standartları" ve bu standart sonrasında T.C. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan "Okul Kantinlerinde Satılacak Gıdalar Genelgesi" içerisinde belirtilen kriterlere uygun yeni ürün geliştirmek için çalışmalar gerçekleştirdi. Genelge kriterlerini karşılayacak 20 adet yeni ürünün reformülasyon çalışması başarıyla tamamlandı ve bu ürünlerden 7 tanesi piyasaya sunuldu.

Yüksek Kalite

Pınar Et sürdürülebilir müşteri memnuniyeti hedefiyle, ürünlerinin geçirdiği tüm süreçleri uyguladığı Gıda Güvenliği ve Kalite Yönetim Sistemi ile yönetiyor.

Pınar Et, FSSC 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi, BRC ve IFS gibi uluslararası düzeyde kabul görmüş sistemlere dayanarak kendi kurduğu gıda güvenliği yönetim sistemini etkin şekilde uyguluyor.

Güvenli, sağlıklı ve hijyenik koşullarda yapılan üretimdeki tüm aşamalar ve bu süreçlerin performans kriterleri, süreç yönetimi kapsamında belirlenip takip ediliyor.

Gıda güvenliği yönetim sisteminin temelini oluşturan HACCP (tehlike analizi ve kritik kontrol noktaları), TACCP (Tehdit değerlendirme ve kritik kontrol noktaları) ve VACCP (Özgünlük değerlendirme ve kritik kontrol noktaları) sistemleri ile gıda güvenliğini tehdit edebilecek kasıtlı ve kasıtsız tüm riskler her an değerlendiriliyor ve aktif şekilde yönetiliyor.

GELİŞMİŞ LABORATUVAR

Pınar Et kalite odaklılık anlayışını kurduğu donanımlı laboratuvarı ile de gösteriyor. Şirket'in sektör için gereken ilgili yönetmelik ve tebliğlerde belirtilen analizlerin ötesinde birçok farklı kimyasal, mikrobiyolojik, duyuşal ve moleküler analiz ve deney yapma kabiliyetine sahip bir laboratuvarı bulunuyor. TSE Deney Hizmeti Alınabilecek Laboratuvar Onayı Belgesi'ne sahip Pınar Et, TSE'ye hizmet verebilecek yeterlilikte.

Böylece Şirket kendi laboratuvarında, Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi, yasal gereklilikleri, müşteri talepleri ve spesifikasyonlar doğrultusunda ürettiği ürünlerin uygunluğunu doğruluyor. Ürün analizlerinin yanında ham maddeden son ürüne kadar risk oluşturabilecek tüm etmenleri yakından takip edebiliyor.

DENETİMLER

Pınar Et, Türkiye ve ihracat pazarları için gerekli tüm denetimleri 2017 yılında da başarı ile tamamladı.

Kalite ve Gıda Güvenliği Yönetim Sistemlerinin yanı sıra Çevre, Enerji, İş Sağlığı ve Güvenliği ile Laboratuvar Yönetim Sistemlerini de sürekli geliştiren Pınar Et, 2017 yılı için de TSE Entegre Yönetim Sistemleri, TSE ve Sistem Patent Helal Gıda standardı denetimlerinden geçti. Haberli ve Habersiz SAI Global uluslararası kalite ve gıda güvenliği standartları, İşk Kent Su Ürünleri İşletmesi için BRC ve IFS Kalite ve gıda standartları, zincir marketler ile özel müşteriler tarafından gerçekleştirilen denetimleri de başarı ile bitirdi.

Ayrıca dış pazarlar için GTHB tarafından düzenli yapılan denetimlere ek olarak ihracat yapılan ülke resmi kurumları tarafından gerçekleştirilen denetimlerde de başarı sağlandı.

Pınar Et, 2017 yılında bir ilke daha imza atarak Ecocert firması tarafından gerçekleştirilen Organik Gıda denetimi ile dana et çeşitleri ve köfte ürünleri için Organik Gıda Sertifikası'na sahip oldu.

TEDARİKÇİ SEÇİMİ

Şirket, kendi tedarikçilerinin seçim süreçlerinde de aynı hassasiyetiyle hareket ediyor. Pınar Et, Gıda Güvenliği, Kalite, Çevre, İş Sağlığı ve Güvenliği ile Enerji Yönetimi Sistemleri ve Yaşar Topluluğu sürdürülebilirlik anlayışını dikkate alarak tedarikçi seçimine karar veriyor.

Tedarikçi Değerlendirme Sistemi kapsamında potansiyel tedarikçiler yerinde denetleniyor ve uygunlukları durumunda iş birliği oluşturularak çalışma başlatılıyor.

İş Geliştirme

Pınar Et, 2017 yılında verimlilik odaklı 20 projeye başladı. Hızlı, verimli, inovatif, müşteri ihtiyaçlarını esas alan bir iş kültürü yaratan Şirket, bu stratejilerine uyumlu önemli projelere odaklandı.

Pınar Et tarafından 2017 yılında iş geliştirme süreçlerinin bir parçası olarak yürütülen 20 yeni projenin 9 tanesi süreç dizaynı, 6 tanesi ise maliyet iyileştirmeye yönelik tasarlandı. Kalan 5 yeni projede de operasyonel mükemmellik esas alındı.

Bu projelerle ilgili şirket içinde Ham madde Alım, Satın Alma, Planlama ve Stok Kontrol, İş Geliştirme, B2B ve Uluslararası Projeler Satış ve Direkt Satış departmanları yoğun olarak çalışmalarına devam ediyor.

Yapılan çalışmalar ile Şirket 2017 yılı elektrik enerjisi kullanımında bir önceki yıla göre bu sene de tasarruf sağlamayı başardı.

Hedef 2018

Başlatılan verimlilik projelerinin %70'inin 2018 yılının ilk altı ayında tamamlanması planlanıyor. Kalan %30'luk kısmının ise 2018 yılı sonu itibarıyla devreye alınması hedefleniyor.

Bu projelerin çalışılması esnasında şirketin mevcut bilgi işlem altyapı üzerine web tabanlı ticaret sistemleri ve ileri seviye modüller de eklenecek. Bu doğrultuda satın alma konu başlığında e-tender, satış konu başlığında e-sales, planlama ve stok kontrol konu başlığında SAP/SNP modülü için araştırmalar tamamlandı ve yeni sistem için test uygulamalarına da başlandı.

Yine 2017 yılında Pınar Et, israfların önlenmesi ve operasyonel verimlilik artışı bilincinin tüm çalışanlarda yaygınlaştırılması amacıyla yalın 6 Sigma felsefesine uygun olarak "Proje Yönetimi" eğitimleri gerçekleştirdi. Bu başlık altında tüm yönetici kadrolarına eğitimler düzenlendi.

Üretim Tesisleri

Entegre Kırmızı Et Üretim Tesisi:

Taze/donuk dana ve kuzu etleri
Şarküteri ürün grupları (sucuk, salam, sosis vb.)
Dondurulmuş et ürünleri (hamburger grubu)
Dondurulmuş et ürünleri (köfte grubu)
Hazır yemek ürünleri grubu (döner, pişmiş tabaklı ürünler)

Entegre Hindi Üretim Tesisi:

Taze/donuk hindi etleri
Dondurulmuş et ürünleri (hindi ve piliç grubu)

İşlenmiş Su Ürünleri Tesisi

Dondurulmuş balık köfte, natürel su ürünleri

Yan Ürünler Üretim Tesisi

Yem ham maddeleri

Yatırımlar

Pınar Et, kalite, müşteri memnuniyeti ve verimliliği artırmaya odaklı yatırım projelerine 2017'de de devam etti. Şirket, yıl içinde 17,9 milyon TL tutarında toplam yatırım gerçekleştirdi.

Yenileme ve modernizasyon niteliğindeki yatırımların tamamı Şirket özkaynaklarıyla gerçekleşti. Üretim tesislerindeki yatırımlar verimlilik, kalite düzeyi ve gıda güvenliğini yükseltmek odaklı oldu. Bu kapsamda 2017'de robot otomasyona dayalı üretim hatları yatırımları tamamlandı.

2017'de Gerçekleştirilen Başlıca Yatırımlar

- Kırmızı et kesimhanesinde sakatat işleme alanının büyütülmesi,
- Paketleme ünitelerinde verimliliği artırıcı yenileme çalışmaları,
- Gıda güvenliğine yönelik havalandırma ve soğutma sistemleri ile ilgili yenileme ve bakım yatırımları,
- Enerji verimliliği gözetilerek izolasyon, su soğutma ve aydınlatma sistemlerinde yenileme yatırımları.

Pınar Et 2017 yılında binalara 3.864 bin TL, makinelere 10.966 bin TL, demirbaşlara 2.670 bin TL, taşıtlara 26 bin TL ve haklara 320 bin TL olmak üzere toplam 17,9 milyon TL yatırım harcaması gerçekleştirdi.

2018 Hedefleri

Pınar Et, 2018 yılında da otomasyon çalışmalarına devam etmeyi planlıyor, bu doğrultuda şirket içi projelendirmeler hayata geçiriliyor.

Her dönem yenileme ve bakım çalışmalarını sürdüren Şirket, T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nden modernizasyon cinsi sabit yatırımlarda kullanılmak üzere 30.11.2020 tarihine dek geçerli 19,8 milyon TL'lik yatırım teşvik belgesi aldı. Pınar Et, gerçekleştireceği modernizasyon yatırımlarıyla tesis verimliliğini daha üst seviyeye getirmeyi hedefliyor.

17,9 milyon TL
2017 YILI
YATIRIM TOPLAMI

Tedarikçilerle Güçlü İş Birliği

Hizmet ve ürün kalitesini artırmak için çalışmalarına aralıksız devam eden Pınar Et, tedarikçi seçiminde ve yönetiminde sürdürdüğü denetim ve eğitimlerle tedarikçilerinin gelişiminde de önemli rol oynuyor.

Türkiye'nin her bölgesinden yüzlerce tedarikçi ile çalışan Pınar Et, iş birliği yaptığı firmaları titizlikle seçiyor ve her yıl gelişen kriterleriyle sürekli denetime tabi tutuyor. Böylece tüketicilerine verdiği lezzetli ve sağlıklı ürün sözünü yerine getiren Şirket, genişleyen iş hacmiyle tedarikçilerinin de büyümesinde etkin rol oynuyor.

Pınar Et, Türkiye çapında farklı bölgelerdeki çok sayıda yerli besi çiftliklerinden satın aldığı canlı hayvanlarla et ihtiyacını karşılıyor. Şirket, "güvenli ve hijyenik ürünlerin" tüketicilere ulaşmasında iş ortaklarının rolünün önemini bilerek etkin bir tedarik politikası izliyor. Pınar Et, satın alma bölgelerini genişletme çalışmalarıyla hayvan üreticilerini desteklemeye devam ediyor.

Çamlı Yem Besicilik İş Birliği

Pınar Et, canlı hindi alımlarının tümünü ve büyükbaş hayvan alımlarının bir kısmını Yaşar Topluluğu'nun tarımsal üretim şirketi olan Çamlı Yem Besicilik'ten sağlıyor.

Topluluk şirketi Çamlı Yem'in yanı sıra ham madde tedarikçisinin önemli bir kısmını yurt içindeki besicilerden sağlayan Şirket, Tedarik zincirinin çeşitliliğini korumak adına, ayrıca kendi bünyesindeki büyükbaş çiftliğinden de özenle ve en son teknolojik besi rasyonları ile beslediği danalardan üretim yapıyor.

Kendi tesislerinde çağdaş teknolojik yöntemler ile kesim işlemlerini gerçekleştiren Pınar Et, sahada sürekli aktif olan teknik personelinin kontrolü altında en iyi kalitede büyükbaş hayvan tedariki için besiciliği destekliyor ve bu alana yön veriyor.

Her Yıl Gelişen Değerlendirme Sistemi

Şirket, 2016 yılında detaylandırdığı tedarikçi değerlendirme sistemi kriterlerini 2017 yılında da uygulamayı sürdürdü.

Pınar Et, Gıda Güvenliği, Kalite, Çevre, İş Sağlığı ve Güvenliği ile Enerji Yönetimi Sistemleri ve Yaşar Topluluğu sürdürülebilirlik anlayışına paralel ilkelere sahip tedarikçilerle çalışmayı tercih ediyor.

Tedarikçi seçiminde alt yapı, tecrübe, kapasite, Pınar Et tedarik kurallarına uyma, yasalara uygunluk ve yasal girdileri

kullanma, hayvan refahına uyma gibi birçok kritere göre değerlendirmeler yapılıyor.

Şirket, bu anlayışla tedarikçilerini ilgili kriterlere göre sürekli olarak denetliyor. Gerekli gördüğü noktalarda tedarikçilerinden iyileştirme talebinde bulunuyor ve hizmet aldığı kurumlara destek oluyor.

Pınar Et, yılda yaklaşık 1000-1200 adet çiftlik olmak üzere tedarikçi ziyareti gerçekleştiriliyor. Şirket, tedarik alım öncesinden başlayarak belli periyotlar ile saha ziyaretleri denetimlerini gerçekleştiriyor. Böylece en kaliteli, en güvenilir ham madde teminini sağlayarak çiftlikten sofraya güvenli gıda temini için tedarikçileriyle sıkı iş birlikleri kuruyor.

Pınar Et, yeni ve alternatif tedarikçilerini ise yeterli tecrübe ve eğitime sahip kişilerce yerinde denetliyor. Bu firmaların kriterlere uygunluğun onaylanması durumunda iş birliğine gidiliyor. Aynı şekilde mevcut tedarikçiler için de risk değerlendirmeleri yapılarak tedarikçi değerlendirme şekli ve sıklıkları planlanıyor.

Kurduğu bilgi ağı sayesinde Pınar Et, sürekli temas halinde olduğu tedarikçilerin sektördeki olası gelişmeler ve yeniliklerden haberdar olmalarına da imkan veriyor. Kalite ve yenilik çemberleri düzenleyip iş birliği yapan ve söz konusu yenilikleri öncelikli olarak uygulamaya geçirmeye çalışan Pınar Et, iş hacmini büyütürken tedarikçilerinin de iş hacmini büyütmesine katkı sağlıyor.

11

SAAT/ÇALIŞAN
EĞİTİM

104

ÖĞRENCİYE
STAJ İMKANI

Pınar Et Ailesi

“Yetkin ve etkin insan kaynağını çoğaltarak iş gücü verimini artırmak” ilkesiyle faaliyet gösteren Pınar Et’in 2017 yılında ortalama istihdamı 860 kişiye ulaştı.

“Önce İnsan” anlayışından taviz vermeyen Pınar Et, etkin insan kaynakları stratejisi ile pazardaki “nitelikli, yaratıcı, yenilikçi, motivasyonu ve performansı yüksek” iş gücünü bünyesine dahil etmek için çalışmalarını sürdürüyor.

Temel iş politikaları ve stratejileri doğrultusunda Şirket, sürekli eğitimler ve motivasyon programları ile çalışanlarına yatırım yapıyor. Pınar Et, bu strateji ile eğitilmiş, deneyimli, aidiyet ve sahiplik duygusu yüksek, bilime dayalı tüm gelişimlere açık, bilgi paylaşımına ve birlik ruhuna değer veren, katılımcı yönetim anlayışını ve başarı odaklı çalışmayı benimsemiş bireylerden oluşan bir insan kaynağı kazanıyor.

Sürdürülebilir büyümenin etkin ve verimli insan kaynağı ile mümkün olduğuna inanan Pınar Et, bu anlayışla 2017 yılında çalışanlarının kişisel, mesleki ve yönetim becerilerini artırmaya yönelik çalışmalarda bulundu:

- Şirket içi ve dışı eğitimlerin yanında çalışanlarına Yaşar Akademi Online Eğitim Platformu’nda da eğitimler sunan Pınar Et, 2017 yılı boyunca toplam 13.200 dakika eğitim olanağı sağladı. Çalışan başına ortalama 11 saat eğitim verildi. Şirketin sağladığı bu eğitimler ağırlıklı olarak kişisel gelişim, mesleki ve yönetim becerileri olmak üzere üç ana grupta toplandı.
- Şirket, sürdürülebilirlik ana başlığı altında çalışanlarına toplam 386 saat eğitim verdi.
- 2017 yılında ortalama 860 kişi istihdam edildi.
- Pınar Et, yıl boyunca 73’ü üniversite ve 31’i lise öğrencisi olmak üzere toplam 104 öğrenciye staj olanağı sağladı.

Pınar Et, aynı zamanda 1998 yılından bu yana düzenlediği “Çalışanların Görüşleri Anketi” ile insan kaynaklarındaki geri bildirimleri değerlendiriyor. Şirket, 2017 yılında da anket sonuçlarına göre gerekli aksiyonları alarak çalışan memnuniyetini artırmak için çalıştı.

Etkin İnsan Kaynakları Politikası

- Yetkinlik bazlı seçme yerleştirme sürecini tamamlayarak yetkin ve etkin insan kaynağının artırılması sonucunda fark yaratan çalışanları kurum içinde değerlendirme,
- Performans değerlendirme sistemiyle kurumsal performansın yükseltilebilmesi için çalışanların hedeflerinin, şirket hedefleri ile aynı yönde bütünleşmesini sağlama,
- Çalışanların performansını, hedeflerine ulaşım dereceleri doğrultusunda değerlendirerek bireysel başarıyı ödüllendirme ve daha iyi performans göstermeye teşvik etme,
- Eğitim ve gelişim planlarını uygulayabilmek adına her yıl zorunlu veya zorunlu olmayan eğitimler organize etme,
- Çalışanların fiziksel ve ruhsal gelişimlerine önem vererek sağlıklı yaşam konusunda destek amaçlı eğitimler düzenleme.

%15**2020 YILINA KADAR
KARBON EMİSYONU
AZALTMA HEDEFİ**

Sürdürülebilir Çevre Anlayışı

Çevre politikasını doğal kaynakların verimli kullanımı ve çevreye değer veren uygulamaların hayata geçirilmesi doğrultusunda oluşturan Pınar Et, 2020 yılına kadar karbon emisyonunu %15 oranında azaltmayı hedefliyor.

Pınar Et, tüm iş süreçlerinde çevreye olumsuz etkileri ortadan kaldırma veya düşük seviyede tutma çabasıyla faaliyetlerini sürdürüyor. Şirket, ekonomik, çevresel ve sosyal sürdürülebilirliği uzun vadeli, sağlıklı ve kârlı performansın formülü olarak görüyor.

Pınar Et, üretim operasyonlarında ve enerji tüketimlerinde verimliliği artırmaya yönelik tüm iyileştirme çalışmalarına Yaşar Topluluğu bünyesinde yapılandırılan sürdürülebilirlik ekibi ile iş birliği içinde devam ediyor.

ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi'nin bir gerekliliği olan ve ekonomik-sosyal risklerin değerlendirilmesi amacı ile "Risk Yönetimi Sistemi" kurulması çalışmaları devam ediyor, sistemin 2018 yılının ilk yarısında kurulması hedefleniyor.

Pınar Et, Yaşar Topluluğu'nun yaklaşımına paralel olarak Enerji ve İklim Değişikliği, Su Kullanımı ve Atık Su, Kullanılan Malzeme ve Atık, Sağlık ve Güvenlik, Toplumsal Katkı olmak üzere sürdürülebilirlik yaklaşımını 5 ana başlıkta belirliyor, çalışmalarını bu başlıklar kapsamında planlıyor.

SU VE ENERJİ YÖNETİMİ

2017 yılında Şirket tesislerinde su tüketimini ölçme ve izleme çalışmaları devam etti. TS EN ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve TSE EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi'ni bünyesinde kuran Pınar Et, bu kapsamda "daha az enerji, daha az su ve daha az atık" ile üretim yapmayı ana hedefi olarak belirliyor.

ATIK YÖNETİMİ

Pınar Et, Çevre Yönetim Sistemi'ne uygun olarak denetim altında tutulmak üzere, üretim faaliyetleri sonucu oluşan atıkları Atık Yönetim Sistemi ile yönetiyor. Bu kapsamda yapılan çalışmalarla; atıkların türlerinin belirlenmesi, kaynağında ayrı toplanması, geçici depolanması ve ilgili lisanslı geri kazanım tesislerine ulaştırılması sağlanıyor. Atık yönetimine dair veriler, her yıl düzenli olarak T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın bilgi sistemine kaydediliyor.

ÇEVRE POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Pınar Et; Çevre Yönetim Sistemi kapsamında hazırladığı Çevre Politikası doğrultusunda yasal yükümlülüklere uygun hareket ederek, faaliyetlerinde çevrenin korunması ve kirliliğin azaltılması ilkesiyle çalışmalarını sürdürüyor.

Çalışanlarına enerji kullanımı ve çevre konusunda bilinçlendirilmeye yönelik yıl boyunca eğitimler veren Şirket, mevcut proseslerini ve yeni yatırımlarının projelendirmelerini de enerji kullanımını azaltmaya yönelik olarak şekillendiriyor.

Her yıl, üçüncü taraf kuruluşlarca sahip olduğu belge ve sertifikalar kapsamında denetlenen Pinar Et, tüm denetimlerden başarı ile geçiyor. Şirket ayrıca tedarikçilerini de çevresel sorumlulukları ile ilgili tabi tutuldukları denetimler ile değerlendiriyor.

KARBON VE SU AYAK İZİ HESAPLAMASI

Yaşar Topluluğu, Karbon Lideri önderliğinde oluşturulan ekiple 2010 yılı itibarıyla ölçüm çalışmalarına başladı. Bu kapsamda 2017 yılı için de "Kurumsal Karbon Ayak İzi" hesaplaması yapıldı. Pinar Et'in 2020 yılına kadar karbon emisyon değerini %15 azaltması hedefleniyor.

Karbon ayak izi çalışmalarına ek olarak, doğal kaynakların tüketimini izlemek ve çevreye duyarlılığı artırmak amacıyla pilot bölgelerde su ayak izi hesaplama ve raporlama yapılmasını öngören Yaşar Topluluğu, su tüketimlerinin azaltılmasını sağlamak için çalışmalar başlattı. Pinar Et'in 2017 yılı için de "Su Ayak izi" hesaplaması yapıldı.

İYİLEŞTİRME – ENERJİ TÜKETİMİ ÇALIŞMALARI

TSE EN ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi 2015 versiyonu kapsamında yapılacak revizyon işlemleri için iş planlaması yapıldı. Yaklaşık 5.000 m² alan için, izolasyonsuz çatı kaplama malzemesi, izolasyonlu çatı kaplama malzemesi ile değiştirilirken 2017 yılında LED armatürlü aydınlatmaya geçildi. Bu çalışmalar ile enerji yoğunluğu 2017 yılında bir önceki yıla göre %2,5 oranında azaltıldı.

ÇEVRESEL SORUMLULUK

Çevre koruma bilincini Şirket içinde yerleştirme hedefiyle 2014 yılında bu yana devam eden fidan dikim projesi kapsamında, 10 adet atık pil getiren tüm çalışanlar adına Orman Bölge Müdürlüğü aracılığıyla fidan dikimi yaparak çalışanlara kendi isimleriyle sertifika veriliyor. Pınar Et ayrıca KOSBİ tarafından kurulan Çevre ve Ağaçlandırma komisyonu faaliyetlerine de katılım sağladı.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMALARI

Pınar Et, güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı sağlama hedefiyle, yasal yükümlülüklerinin yanı sıra güvenlik kültürünü yaymak üzere iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine önem veriyor, bilinçlendirme çalışmalarına devam ediyor.

Şirket, İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda risk analizi yaparak oluşabilecek iş kazaları ve meslek hastalıklarını önleyici planlar hazırlayıp uyguluyor ve bu çalışmaları, çalışanların da katılımı ile yürütüyor.

İş kazalarının önlenmesi ve azaltılması için iş yerlerindeki güvensiz durumları ve güvensiz hareketleri ortadan kaldırmak ya da en aza indirmek için sürekli olarak denetim mekanizmalarını devrede tutan Şirket, önlem almaya devam ediyor. Ayrıca çalışma koşullarını sık sık gözden geçiren Pınar Et, aksayan herhangi bir durum saptadığında zaman kaybetmeden önlem olarak süreçleri titizlikle kontrol altında tutuyor.

TSE 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi belgesine sahip Pınar Et, değişen şartlara göre İş Sağlığı ve Güvenliği Politikasını düzenli olarak gözden geçiriyor. 2017 yılında İş Sağlığı ve Güvenliği Kurul toplantıları, çalışan görüşleri alınarak ve mevcut sistem geliştirilerek gerçekleştirildi. Şirket; kurumsal yapısı, dış hizmet yüklenicisi ve tedarikçilerinin güvenliğini de düşünerek iş birliği yaptığı ya da yapacağı firmaların da bu konudaki yasal uygunluğunu kontrol ediyor. Ayrıca değişen mevzuatlar ile ilgili çalıştığı firmaları bilgilendiriyor.

Çalışanlarının güvenli ve huzurlu bir ortamda çalışmasını amaçlayan Pınar Et faaliyetlerini "Sıfır Kaza Felsefesi" hedefi ile sürdürüyor. Bu amaçla çalışanların, ziyaretçilerin ve iş birliği yapılan firma çalışanlarının eğitimi ve bilgilendirilmesi için bir video hazırlandı. Her çalışma başlangıcında, ziyaret öncesinde ve düzenli aralıklarla yapılan eğitimlerde bu video izleniyor.

Kurumsal Sosyal Sorumluluk

Kurumsal vatandaş olma prensibiyle hareket eden Yaşar Grubu, Pınar Su, Pınar Süt ve Pınar Et'i de kapsayan çalışmalarını "Pınar" markası altında gerçekleştiriyor.

Sanattan sağlığa, spordan eğitime, çevreden sürdürülebilirliğe kadar pek çok alanda gerçekleştirilen sosyal sorumluluk projeleri, uzun yıllardır artan bir başarıyla yürütülüyor.

"Pınar" markası, ürünleri, yarattığı doğrudan ve dolaylı istihdam olanakları, yatırımları, gerçekleştirdiği mal ve hizmet tedariki ve ödediği vergilerle tüm toplum için değer üretiyor. Bilinçli ve sağlıklı bir toplum için çalışan Pınar, toplumdaki aldığını topluma geri verme ilkesi güdüyor. Bu doğrultuda Pınar Et de sanat, eğitim, spor ve kültür varlıklarının korunması gibi farklı alanlarda sosyal sorumluluk projeleri hayata geçiriyor.

PINAR ÇOCUK TİYATROSU

Kurulduğu 1987 yılından bu yana miniklere tiyatro sevgisi aşılama hedefiyle çalışan Pınar Çocuk Tiyatrosu yeni yaşını Coşkun Aral'ın hazırladığı "Adı Çocuk Kendi Büyük Bir Tiyatro" belgeseli ile kutladı. Belgeselde Vahide Perçin, Bülent İnal, Yıldırım Beyazıt, Necmi Yapıcı, Melek Şahin ve Evrim Alasya gibi oyuncuların Pınar Çocuk Tiyatrosu'ndaki anılarını aktardıkları röportajlarda yer alıyor.

Her oyunda çocukların kültürel ve kişisel gelişimine katkıda bulunmayı amaçlayan Pınar Çocuk Tiyatrosu, Türkiye'nin dört bir yanındaki üç milyondan fazla çocuğa ücretsiz olarak ulaştı. Aynı zamanda Pınar Çocuk Tiyatrosu, sahneye koyduğu sayısız oyunla Türk tiyatrosuna birçok başarılı oyuncunun kazandırılmasında etkili bir okul görevi de gördü.

Pınar Çocuk Tiyatrosu, 2017-2018 eğitim-öğretim döneminde "Masal Treni" isimli yeni oyununu İstanbul'da çeşitli okullarda sergiledi. Profilo Alışveriş Merkezi'nde sahnelenen oyun binlerce minik tiyatro severe görsel bir şölen yaşattı. Yeni oyunun turne programı kapsamında Pınar Çocuk Tiyatrosu 2018'de de birçok şehirde gösterime devam edecek.

YOĞUN KATILIMLI ULUSLARARASI PINAR ÇOCUK RESİM YARIŞMASI

36 yıldır ilköğretim çağındaki çocukların resim sanatına ve güzel sanatlara ilgisini artırmak amacıyla düzenlenen Uluslararası Pınar Çocuk Resim Yarışması'nın, 2017 yılı teması "Sağlık ve Spor" olarak belirlendi.

3 milyon

PINAR ÇOCUK
TİYATROSU İZLEYİCİSİ

16.900

PINAR RESİM
ATÖLYESİ'NE KATILAN
ÇOCUK SAYISI

Yarışmaya Türkiye'nin yedi coğrafi bölgesinin yanı sıra KKTC, Almanya, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri ve sosyal medya hesaplarından da toplam 32.206 adet resim katıldı. 36. Pınar Resim Yarışması'nın ödül töreni ise bu yıl Şile Doğa Tatilköyü'nde düzenlenen Sanat Haftası'nda gerçekleştirildi.

Ressam Prof. Zahit Büyükişiyen gözetiminde atölye çalışmalarına katılan çocuklar, sanatta dopdolu bir hafta geçirdi. Birçoğu ilk kez İstanbul'u görme şansı yakalayan yetenekli çocuklar, Sanat Haftası'ndan gülen yüzlerle ayrıldı.

2. YILINDA PINAR ÇOCUK RESİM ATÖLYESİ

2017 yılında Pınar Çocuk Resim Atölyesi'nin ikincisi gerçekleştirildi. 3 Mart – 16 Nisan tarihleri arasında Şanlıurfa, Adana, Ankara, İzmir, Samsun ve İstanbul'da olmak üzere toplam 6 ilde ve 7 noktada Pınar Çocuk Resim Atölyeleri oluşturuldu. Pınar Çocuk Resim Atölyeleri boyunca yaklaşık 16.900 minik ressama ulaşıldı.

SPORA DESTEK

Pınar, verdiği sponsorluklarla da spora desteğini sürdürüyor. Pınar Karşıyaka Basketbol Takımı'nın sponsorluğunu üstleniyor. Ayrıca içecek tedariki ve isim sponsorluk çalışmalarıyla basketbolun gelişimine katkı sağlıyor.

Pınar KSK

Pınar, 1998 yılından bu yana, ana sponsor olarak Pınar Karşıyaka Basketbol Takımı ve altyapıda spor yapan binlerce minik sporçuyu destekliyor. "Sosyal vatandaşlık" anlayışıyla eğitim, spor

ve kültür varlıklarının korunmasına katkı sağlayan Yaşar Holding'in Kurucusu ve Onursal Başkan Sayın Selçuk Yaşar'ın liderliğinde Karşıyaka Spor Kulübü desteklenmeye devam ediyor.

Pınar Karşıyaka'nın son dönem başarıları arasında, Türkiye Kupası Şampiyonluğu, Cumhurbaşkanlığı Kupası ve Türkiye Basketbol Ligi Şampiyonluğu yer alıyor. 2017-18 sezonunda Pınar Karşıyaka, Türkiye ve Avrupa liglerinde Aleksandar Trifunovic kaptanlığında son 4 yılda olduğu gibi şampiyon olma hedefiyle mücadele ediyor. Aynı zamanda EuroChallenge ve Euroleague'de Türkiye'yi başarıyla temsil ediyor.

İzmir'in bir basketbol şehri olması hedefi ile yola çıkarak il halkının, gençlerin ve çocukların sporla bütünleşmesi için Pınar, KSK Basketbol şubesiyle birlikte altyapısında ve spor okullarında kurulduğu günden bu yana yaklaşık 25 bin çocuğa spor yapma imkânı sağlıyor.

SPONSORLUKLAR

Pınar, kalite, gıda, Ar-Ge ve pazarlama gibi alanlarda düzenlenen pek çok organizasyona katılmanın yanında sponsor da oluyor. Özellikle Türkiye'de açılış, gastronomi ve mutfak kültürünün gelişmesine yönelik etkinliklere destek veriyor. Bu tip organizasyonlarda Türk gıda sektörünün liderleri ve bilim insanlarıyla buluşma fırsatları da yaratılıyor.

Pınar, 2017'de sürdürülebilir gıda ve markaların sayısını artırma, sürdürülebilir markalar için kurumsal liderlerin yetişmesi gibi konuların işlendiği Gıda Konferansı'nda Platin Sponsor oldu. Aynı doğrultuda Sürdürülebilir Markalar Konferansı'na da Bronz Sponsor olarak destek verdi. Bu kapsamda Pınar Et, 2017 yılında 3 kongre/zirve/forumunun, 1 sempozyumun ve 20 sektör organizasyonun sponsoru oldu.

YAYINLAR

Güzel Yaşa Dergisi

Pınar Et, "lezzetli ve sağlıklı yaşam" ilkesini kitlelerle buluşturan Güzel Yaşa dergisini ve internet platformunu hayata geçirdi. Güzel yaşamın sırrının doğru ve sağlıklı beslenme alışkanlıkları edinmekten geçtiğine inanan Şirket, sosyal medya kanalları da oluşturulan bu projeye bir referans noktası olma yolunda çalışmalarını sürdürüyor.

Pınar Gazetesi

Besicilik, süt teknolojileri, besi hayvanı sağlığı gibi konularda çiftçiler için önemli bir başvuru kaynağı haline gelen Pınar Gazetesi, 4.000 üretici düşünülerek hazırlanıyor.

Ödüller ve Sertifikalar

Pınar Et, 2017 yılında Türkiye’de ve yurt dışında iş dünyasının saygın kuruluşları tarafından birçok ödüle layık görüldü. Şirket, yıl boyunca pazarlama, sosyal sorumluluk, yönetim ve marka iletişimi gibi farklı alanlarda ödül kazandı.

Pınar’a Stevie Awards’tan ödül

Türkiye’de ilklerin öncüsü Pınar, iş dünyasının saygın ödüllerinden Stevie Awards’ta, “Uluslararası Pınar Çocuk Resim Yarışması” ile Kültür ve Sanat Alanında Yılın Halkla İlişkiler Kampanyası kategorisinde “Bronz Stevie” ödülüne layık görüldü. Pınar; bu yıl 60’dan fazla ülkeden 3 bin 800’ün üzerinde başvurunun gerçekleştiği, iş dünyasının en prestijli ödüllerinden Stevie Awards’ta adını dünyanın en iyileri arasına yazdırdı.

“Türkiye’nin En İyi Yönetilen Gıda Üretim ve Tedarik Firması” Ödülü

Turizm sektöründe kalitenin önemini vurgulamak amacıyla GM Turizm ve Yönetim Dergisi tarafından gerçekleştirilen QM Awards 2017 Ödüllerinde Pınar, “Türkiye’nin En İyi Yönetilen Gıda Üretim ve Tedarik Firması” seçildi. Bu yıl 8’incisi gerçekleşen yarışmada, yaklaşık 60

bin turizm profesyoneli, çalışanı, üyeleri ve yatırımcılarının katıldığı oylamayla 10 dalda 45 kategoride en iyiler belirlendi.

Yaşar Holding ve Pınar “Kurumsal Sosyal Sorumluluk” alanında da lider şirketler arasında

Capital Dergisi’nin her yıl GFK Araştırma Şirketi ile birlikte yaptığı Kurumsal Sosyal Sorumluluk Araştırması’na göre; Yaşar Holding Onursal Başkanı Sayın Selçuk Yaşar, En Sorumlu 15 Lider arasında 5. sırada yer aldı. Pınar Çocuk Tiyatrosu, İş Dünyası Gözünde En Başarılı 10 Kurumsal Sosyal Sorumluluk Projesi arasına girdi. Aynı araştırmaya göre Kurumsal Sosyal Sorumluluk çalışmalarında Yaşar Holding ve Pınar en başarılı 20 şirket arasında, iş dünyası gözünde 12., halkın gözünde 13. sırada yer aldı.

Süper Marka

Pınar, 2017 yılında Superbrands Türkiye seçici kurul üyelerinin değerlendirmeleri ve Nielsen’in araştırmaları sonucu Türkiye’nin süper markalarından biri oldu.

Belge ve Sertifikalar

- ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi
- FSSC 22000:2005 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi
- ISO 14001:2004 Çevre Yönetim Sistemi
- ISO 50001:2011 Enerji Yönetim Sistemi
- OHSAS 18001:2007 İş Sağlığı ve Güvenliği
- BRC-Food V.7 (2015) Gıda Güvenliği Standardı
- IFS-Food V.6 (2012) Gıda Güvenliği Standardı
- ISO 17025:2012 Deney Hizmeti Alınabilecek Laboratuvar Onayı
- Helal Gıda Belgesi
- SAI GLOBAL Gıda Güvenliği
- Ecocert Organik Gıda Sertifikası

Kilometre Taşları

Kurulduğu 1985 yılından bu yana tüketicilerine hijyenik, sağlıklı, lezzetli ve yenilikçi ürünler sunan Pınar Et, sektöründe pek çok ilki de gerçekleştirdi.

Et Ürünleri Pazarının Liderlerinden

- 1983** ● Pınar Et'in temeli atıldı.
- 1985** ● Pınar Et, Türkiye'nin ilk özel entegre et tesisi olarak faaliyetine başladı.
- 1987** ● Şirket, Türkiye'nin ilk endüstriyel hamburger köftesini üretti.
- 1994** ● Sektöründe TS ISO 9002 Kalite Yönetim Sistemi Belgesi'ni alan ilk kuruluş oldu.
- 1998** ● Yaşar Topluluğu, Pınar Et çatısı altında Türkiye'nin ilk tam entegre hindi tesislerini kurdu.
- 2000** ● Dilimli şarküteri ürünleri, ilk kez clean room (temiz oda) teknolojisi ile hijyenik koşullarda üretildi.
- 2001** ● Pınar Et, Türk mutfağının klasiklerinden döneri endüstriyel boyutta pazara sundu.
  - Dondurulmuş deniz ürünleri üretimine başladı.
- 2003** ● TS ISO 9001-2000 Belgesi'ne geçiş yaptı.
- 2004** ● Pınar Et, TS ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Belgesi'ni aldı.
  - Dokuz farklı tadıyla "Türkiye'nin köfteleri" ürün gamını tüketiciye sundu.
- 2006** ● Sektöründe ilk TSE ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi Belgesi alan şirket oldu.
- 2007** ● Sektörde bir ilki daha gerçekleştirerek, TSE 18001 OHSAS (İş Sağlığı Güvenliği) Belgesi aldı.
  - Türkiye Kalite Derneği İzmir Şubesi tarafından Ege Bölgesi Başarı Ödülü'ne layık görüldü.
- 2008** ● Pınar Et, et ürünleri sektöründe TSE 17025 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi Belgesi alan ilk şirket oldu.
  - Türkiye'de gıda sektöründe Yalın 6 Sigma çalışmalarına başlayan ilk şirket oldu.
- 2009** ● Pınar Misket Köfte ve Pizzatto Alaturka tüketicilere sunuldu.
- 2010** ● "Aç Bitir" kategorisi altında pratik ve tek seferde tüketilebilen salam, sucuk, ve sosis ürün grupları yaratıldı.
- 2011** ● Şirket, ev dışı tüketime odaklanarak Pınar Profesyonel kategorisini oluşturdu.
  - En kaliteli etlerle yapılan Gurme Sucuk ve sosis çeşitleri pazara sunuldu.
- 2012** ● Pınar, GfK Repman İtibar Araştırmaları Merkezi'nce yapılan araştırmada Türkiye'nin en itibarlı ilk 10 şirketi arasına girdi.
  - Pınar Aç Bitir Salam ve Pınar Gurme Burger, BrandSpark International tarafından "En İyi Yeni Ürün" ödüllerine layık görüldü.
  - Nielsen ve Superbrands tarafından yapılan araştırmalarda Pınar, Türkiye'nin ilk 10 süper markası arasında yer aldı.
- 2013** ● Yeni tatlarla farklı börek çeşitleri tüketicilerin beğenisine sunuldu.
- 2014** ● Pınar Gurme salam, jambon ve füme etlerin üretimine başlandı.
  - Aç Bitir için yapılan iletişim kampanyası, reklam sektörünün saygın ödüllerinden Altın Effie ödülünü kazandı.
- 2016** ● Pınar, gıda sektöründe "Yılın En Başarılı Markası" seçildi.
- 2017** ● Ecocert Organik Gıda Sertifikası alındı.
  - Ar-Ge Merkezi kuruldu.

KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI VE FİNANSAL BİLGİLER

YÖNETİM KURULU

Emine Feyhan Yaşar - Yönetim Kurulu Başkanı

1978 yılında Boğaziçi Üniversitesi İdari Bilimler Fakültesi'nde lisans eğitimini tamamlayan Feyhan Yaşar, Dokuz Eylül Üniversitesi'nde İktisat Anabilim dalında yüksek lisans yaptı. 1978 yılında DYO'da İnsan Kaynakları uzmanı olarak göreve başlayan Feyhan Yaşar, Yaşar Holding'te Personel İlişkileri Koordinatörlüğü, Turizm Koordinatörlüğü görevlerinde bulunmanın yanı sıra İcra Kurulu'nda görev aldı, Başkan Yardımcılığı ve Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerini üstlendi. Yaşar Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili (1997-2003), Yaşar Holding Yönetim Kurulu Başkanı (2004-2009) olarak görev yapan Feyhan Yaşar, Hedef Şirketi Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği görevini üstleniyor. Pınar Su, Pınar Et ve Altın Yunus şirketlerinde Yönetim Kurulu Başkanı ve Yaşar Topluluğu şirketlerinde Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapan Feyhan Yaşar, Yaşar Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekilidir. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) İçecek Sanayi Meclis Başkanlığını sürdüren Feyhan Yaşar; Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı Başkan Yardımcısı, Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği (TKYD) Yönetim Kurulu Üyesi, Yaşar Üniversitesi Mütevelli Heyet Üyesi, Türk Eğitim Vakfı (TEV) Mütevelli Heyet Üyesi, Sağlık ve Eğitim Vakfı (SEV) Mütevelli Heyet Üyesi, Boğaziçi Üniversitesi Vakfı (BÜVAK) Mütevelli Heyet Üyesi olarak görev alıyor. Türk Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜSİAD), Türkiye Süt Et Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği (SETBİR) ve Ege Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (ESİAD) üyeliklerine devam eden Feyhan Yaşar, Lüksemburg İzmir Fahri Konsolosu'dur.

İdil Yiğitbaşı – Yönetim Kurulu Başkan Vekili

1986 yılında Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümü'nde lisans, 1989 yılında Indiana Üniversitesi'nde MBA eğitimini tamamlayan İdil Yiğitbaşı, 1986 yılında Yaşar Topluluğu'nda Başkanlık Asistanı olarak iş hayatına başladı. Gıda sektörü ağırlıklı olmak üzere çeşitli topluluk şirketlerinde özellikle strateji ve pazarlama alanlarında üst düzey yöneticilik ve Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerini üstlenen İdil Yiğitbaşı, 2003-2009 yılları arasında Yaşar Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği görevinde bulundu. Nisan 2009 tarihinde atandığı Yaşar Holding Yönetim Kurulu Başkanlığını 7 Nisan 2015 tarihine dek sürdüren İdil Yiğitbaşı, Nisan 2015 tarihinden bu yana Yaşar Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği, Pınar Süt ve Viking Kağıt şirketlerinde Yönetim Kurulu Başkanlığı, Yaşar Topluluğu şirketlerinde Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerini sürdürüyor. İdil Yiğitbaşı, İzmir Kültür, Sanat ve Eğitim Vakfı (İKSEV) Yönetim Kurulu Üyesi, Türk Sanayici ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD) Yönetim Kurulu Üyesi, Türkiye Süt, Et, Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği Derneği (SETBİR), Ege Sanayicileri ve İşadamları Derneği (ESİAD), Ege Genç İşadamları Derneği (EGİAD) Danışma Kurulu, İzmir Ekonomik Kalkınma Koordinasyon Kurulu (İEKK) ve Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği (TKYD) üyesidir.

Mustafa Selim Yaşar - Yönetim Kurulu Üyesi

1976 yılında Paris-Academi Arqueille Sorbonne, 1980 yılında NYU Üniversitesi ve 1981 New York-Pace Üniversitesi İşletme-Finans Bölümü'nden mezun olan Mustafa Selim Yaşar, iş hayatına 1981 yılında Yaşar Dış Ticaret A.Ş.'de başladı. 8 yıl süre ile Yaşar Dış Ticaret A.Ş.'de çeşitli görevlerde çalıştıktan sonra, 1988-1996 yılları arasında Yaşar Holding A.Ş. CFO görevini üstlendi, ayrıca aynı yıllarda Boya-Kimya ve İçecek Grup Başkanlığı görevini de yerine getirdi. Mustafa Selim Yaşar, 1997-2000 yılları arasında Otak-Desa A.Ş. ve Desa Enerji A.Ş. Yönetim Kurulu-İcra Başkanlığı görevlerini de üstlendi. 2000 yılından itibaren İzmir Teknopark A.Ş., BDS İş Geliştirme Ltd. Şti. ve Yüzey İnşaat Taahhüt A.Ş. şirketlerinin Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerini sürdüren Mustafa Selim Yaşar, 1991-1997 yılları arasında Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Üyeliği, Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Meclis Başkanlığı görevlerinde bulunmanın yanı sıra kurucu üyesi olduğu Ege Sanayicileri ve İşadamları Derneği'nde (ESİAD) 4 yıl süre ile Başkan Vekilliği'ni üstlendi. 2004-2009 yılları arasında İzmir Büyükşehir Belediyesi Meclis Başkan Vekilliği ve Karşıyaka Belediyesi Meclis Üyeliği görevlerinde bulunan Mustafa Selim Yaşar, halen birçok sivil toplum örgütünde aktif olarak görev alıyor. Mart 2014'ten itibaren Desa Enerji A.Ş., Dyo Boya A.Ş., Yaşar Birleşik Pazarlama A.Ş. şirketlerinin Yönetim Kurulu Başkanı olan Mustafa Selim Yaşar, Nisan 2015'ten beri Yaşar Dış Ticaret A.Ş. ve Yaşar Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini yürütüyor.

Ali Yiğit Tavas - Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

1979 yılında Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ziraat Teknolojisi Bölümü'nden Ziraat Yüksek Mühendisi olarak mezun olan Ali Yiğit Tavas, çalışma hayatına 1979 yılında Pınar Süt'te İmalat Mühendisi olarak başladı. Teknik Tanıtma Uzmanlığı ve Ar-Ge Departman Şefliği görevlerinde bulunan Ali Yiğit Tavas, 1984 yılında Pınar Et'e geçerek İmalat Müdürü, Ar-Ge Müdürü, Teknik Genel Müdür Yardımcısı, Genel Müdür, Gıda Grubu Üretim Başkan Yardımcısı olarak çalıştı. Ali Yiğit Tavas, 2001-2003 döneminde Yaşar Gıda Grubu Et ve Et Ürünleri Başkan Yardımcılığı görevinde bulunduktan sonra Topluluk'tan emekli olarak ayrıldı. 2004 -2006 yılları arasında Abaloğlu Holding'de Üretim Koordinatörü olarak görev yapan Ali Yiğit Tavas, Yaşar Topluluğu bünyesindeki diğer şirketlerde de yönetim kurullarında görev alıyor.

YÖNETİM KURULU

Kemal Semerciler - Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

1958 yılında doğdu. Yükseköğrenimini Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde tamamladı. Kariyerine 1981 yılında Yapı Kredi Bankası'nda müfettiş yardımcısı olarak başlayan Kemal Semerciler, 1990-2003 yılları arasında Mali Kontrol ve Bütçe, Genel Muhasebe ve Mali işler bölümünde müdür olarak görev yaptı. 2004 -2006 yılları arasında Teftiş Kurul Başkanlığı yaptı. 2006-2008 yılları arasında Mevzuat departmanında Genel Müdür Yardımcılığı görevini üstlendi. 2008-2009 yılları arasında Yapı Kredi Bankası'nda Genel Müdür Danışmanı olarak görev yaptı. Yapı Kredi Bankası'ndaki görevi süresince bankanın birçok iştirakinde Yönetim Kurulu Üyeliği ve Denetçilik görevlerini sürdüren Kemal Semerciler, Mart 2010- Mart 2016 yılları arasında Abank'da Yönetim Kurulu Üyeliği yaptı.

Yılmaz Gökoğlu - Yönetim Kurulu Üyesi

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İktisat-Maliye Bölümü'nden 1977 yılında mezun olan Yılmaz Gökoğlu, 1978-1982 yılları arasında Maliye Bakanlığı'nda Hesap Uzmanı olarak çalışmasının ardından 1983 yılında Yaşar Topluluğu'na katıldı. Toplulukta mali işler ve denetim alanları ağırlıklı olmak üzere çeşitli üst düzey yöneticilik görevlerinde bulunan Yılmaz Gökoğlu, Nisan 2007 tarihinde Yaşar Holding Yönetim Kurulu Üyeliğine seçildi. Yaşar Holding'de Yönetim Kurulları Genel Sekreterliği görevini de yürüten Yılmaz Gökoğlu, Topluluk bünyesinde bulunan şirketlerde de Yönetim Kurulu Üyesi ve Komite Üyesi olarak görev almakta olup, Bağımsız Denetçi ve Yeminli Mali Müşavirlik lisanslarına da sahiptir.

Cengiz Erol - Yönetim Kurulu Üyesi

1974 yılında Ege Üniversitesi İşletme Bölümü'nde lisans, 1979 yılında New York Eyalet Üniversitesi'nde Finans ve Muhasebe yüksek lisans eğitimini tamamlayan Cengiz Erol, 1983 yılında ise yine New York Eyalet Üniversitesi'nde Uluslararası Ticaret ve Finans konusunda doktora eğitimini tamamladı. 1983-1985 yıllarında Çukurova Üniversitesi Finans Yardımcı Doçentliği, 1985-1990 yıllarında Ürdün Yarmouk Üniversitesi'nde ve 1990-1993 döneminde ODTÜ İşletme Bölümü'nde Finans Doçentliği görevini yürüten Cengiz Erol, 1993-2010 yıllarında Finans Profesörü olarak ODTÜ İşletme Bölümü'nde görev yaptı. 1991-1994 yıllarında Ereğli Demir Çelik Genel Müdür Danışmanlığı, 2000-2003 yıllarında Ankara Sigorta Yönetim Kurulu Üyeliği ve Ankara Emeklilik Sigorta Başkanlığı, 2002-2004 yıllarında İnterfarma Tıbb. Mal. A.Ş.'de Yönetim Kurulu Danışmanlığı, 2004-2008 yıllarında İnterfarma Tıbb. Mal. A.Ş.'de Yönetim Kurulu Üyeliği, 2008-2010 yıllarında ODTÜ'de İşletme Bölüm Başkanlığı görevlerini yürüten Cengiz Erol, ODTÜ Rektör Danışmanlığı ve ÖSYM Yürütme Kurul Üyeliği görevlerinde de bulundu.

2011-2013 yıllarında İzmir Ekonomi Üniversitesi Uluslararası Ticaret ve Finans Bölüm Başkanlığı görevini sürdüren Cengiz Erol, 2010-2015 yılları arasında İzmir Ekonomi Üniversite'sinde Uluslararası Ticaret ve Finans Bölümü Öğretim Üyesi ve Sosyal Bilimler Enstitü Müdürü olarak görev yaptı. Cengiz Erol, Mart 2014'ten beri Yaşar Topluluğu bünyesinde bulunan şirketlerin yönetim kurullarında da görev alıyor.

Şirket'in de içinde bulunduğu Yaşar Topluluğu'nda, yönetim kurulu üyelerinin başka Topluluk şirketlerinde de yönetim kurulu üyesi olarak bulunması ve bu şirketler arasında TTK madde 395/1 kapsamında değerlendirilebilecek muhtelif işlemler olması mümkündür. Ancak, bu kapsamda değerlendirilebilecek işlemlerin tarafları sadece Topluluk şirketleri olup, her bir şirketin genel kurulunda da gerekli izinler alınmaktadır.

RISK YÖNETİMİ, İÇ KONTROL SİSTEMİ VE İÇ DENETİM FAALİYETLERİ

RISK YÖNETİMİ

Yaşar Topluluğu bünyesinde bulunan şirketlere uygulanacak Kurumsal Risk Yönetimi faaliyetlerinin kapsamı, çalışma usul ve esasları Yönetmelik çerçevesinde tespit edilmiştir. Bu kapsamda risk yönetimi faaliyetlerinin hangi çerçevede yapılması gerektiği, risk yönetimiyle ilgili görev ve sorumluluklar, süreçler, raporlar, güven prosedürleri ve risk yönetimi terminolojisi oluşturulmuştur.

Şirket'te "Kurumsal Risk Yönetimi", risklerin tanımlandığı, analiz edildiği, kontrol edilerek izlendiği sistematik bir süreç olarak uygulanmaya başlanmıştır. Bu yöntem beklenmedik olumsuz neticeli olaylardan kaynaklanan maliyetleri ve şirketimiz varlık değerlerine olan etkilerini en düşük seviyeye indirebilme gücüne sahiptir.

Şirketin Risk Yönetim Politikası

Şirket Yönetim Kurulu, başta pay sahipleri olmak üzere, Şirket'in menfaat sahiplerini etkileyebilecek risklerin etki ve olasılığını en aza indirecek risk yönetimi stratejilerini benimsemekte ve bu kapsamda gerekli aksiyonların alınmasını sağlamaktadır.

Riskin Erken Saptanması Komitesi Çalışmaları

Riskin Erken Saptanması Komitesi, riskin erken saptanması ve etkin bir risk yönetim sisteminin oluşturulması amacıyla faaliyetlerini yürütmektedir.

Risk yönetimi politika ve prosedürleri çerçevesinde önceliklendirilmiş risk envanterinin oluşturularak, uygun risk stratejilerinin belirlenmesi ve gerekli aksiyonların alınarak sonuçların izlenmesi yönünde kurumsal risk yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesi çalışmaları komite tarafından izlenmekte ve gerekli yönlendirmelerde bulunmaktadır.

Satışlar, Verimlilik, Gelir Yaratma Kapasitesi, Kârlılık, Borç/Özkaynak Oranı ve Benzeri Konularda İleriye Dönük Riskler

Topluluk geneli benimsenen risk yönetim politikası ve prosedürleri çerçevesinde Şirket'in tüm faaliyetleri yönünden risk envanterinin oluşturulması ve gerekli aksiyonların alınmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Bu kapsamda Şirket'in maruz kaldığı riskler;

- Stratejik, operasyonel, finansal, dış kaynaklı ve uyum ana başlıkları altında gruplandırılarak etki ve olasılıklarına göre önceliklendirilmekte,

- Önem arz eden risklere yönelik mevcut kontroller tasarım ve uygulama açılarından gözden geçirilmekte ve en uygun strateji ve aksiyonlar belirlenmekte,

- Aksiyon uygulama sonuçları takip edilmekte ve

- Sonuçlar ve olası gelişmeler ilgili birimlere raporlanmakta ve değerlendirilmektedir.

İÇ KONTROL SİSTEMİ VE İÇ DENETİM FAALİYETLERİ

Kontroller; Şirket'in hedeflerine ulaşmasını olumsuz yönde etkileyecek olayları ortadan kaldırmaya veya etki ve olasılığını azaltmaya yönelik her türlü uygulama olarak tanımlanabilir. İş süreçlerine yönelik standart tanımlar, politika ve prosedürler, görev tanımları, yetkilendirme yapıları iç kontrol sistemini oluşturmaktadır. Bu çerçevede Şirket'in işlerini etkin ve verimli çerçevede yürütmesi için önleyici/tespit edici ve iyileştirici olmak üzere bütün kontrol sistemleri yönetim tarafından kurulmuştur.

Şirket bünyesinde oluşturulmuş olan iç kontrol sistemleri ile operasyonların etkinliği ve verimliliği, mali raporlama sisteminin güvenilirliği, yasal düzenlemelere uygunluk ve bu konularda güvence sağlanması amaçlanmaktadır. Söz konusu kontrol sistemleri aynı zamanda Şirket'in varlıklarını, itibarını ve kârlılığını da korumaktadır.

Şirket'in muhasebe sistemi, finansal bilgilerin kamuya açıklanması, bağımsız denetimi ve ortaklığın iç kontrol sisteminin işleyişinin ve etkinliğinin gözetimi esas itibarıyla Şirket Yönetim Kurulu tarafından oluşturulan Denetim Komitesi vasıtasıyla yerine getirilmektedir. Denetimden Sorumlu Komite söz konusu fonksiyonu yerine getirirken, Topluluk Denetim Direktörlüğü, Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik kapsamında tasdik işlemlerini gerçekleştiren kuruluşların bulgularından faydalanır.

İç denetim faaliyetleri kapsamında; Şirket mevcut risk yönetimi sisteminin etkinliği ve iç kontrol sisteminin yeterliliği, etkinliği ve verimliliği değerlendirilmekte ve geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunmaktadır. Ayrıca, bu kapsamdaki tespit ve önerilere yönelik gerekli aksiyonların belirlenmesi ve uygulanması süreçleri yakından takip edilmektedir.

HUKUKİ AÇIKLAMALAR

Varsa Yıl İçinde Yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı Bilgileri

30 Mart 2017 tarihinde gerçekleştirilen Olağan Genel Kurul toplantısında alınan kararlar uygulanmıştır. 2017 yılı içerisinde Olağanüstü Genel Kurul toplantısı düzenlenmemiştir. Genel Kurul toplantılarına ilişkin daha detaylı bilgiler Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporu'nun 2.3. Genel Kurul Toplantıları bölümünde yer almaktadır.

Bağlı Şirket Raporu

Şirketin Yönetim Kurulu tarafından TTK 199. Madde kapsamında Hakim ve Bağlı Ortaklıklar ile ilişkilerimizi açıklayan raporun sonuç kısmı şu şekildedir.

01 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 199'uncu maddesi uyarınca, Şirketin Yönetim Kurulu, faaliyet yılının ilk üç ayı içinde, geçmiş faaliyet yılında Şirket'in hakim ortağı ve hakim ortağına bağlı şirketlerle ilişkileri hakkında bir rapor düzenlemek ve bu raporun sonuç kısmına faaliyet raporunda yer vermekle yükümlüdür.

Şirketin ilişkili taraflarla yapmış olduğu işlemlerle ilgili gerekli açıklamalar işbu raporda yer almaktadır. Şirketin Yönetim Kurulu tarafından işbu raporda Şirketin hakim ortağı ve hakim ortağın bağlı ortaklıkları ile 2017 yılı içinde yapmış olduğu tüm işlemlerde, işlemin yapıldığı veya önlemin alındığı veya alınmasından kaçınıldığı anda tarafımızca bilinen hal ve şartlara göre her bir işlemde uygun bir karşı edim sağlandığı ve şirketi zarara uğratabilecek alınan veya alınmasından kaçınılan herhangi bir önlem bulunmadığı ve bu çerçevede denkleştirmeyi gerektirecek herhangi bir işlem veya önlemin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bağış ve Yardımlar

Sermaye Piyasası Kurulu'nun konu ile ilgili düzenlemelerinin çizdiği sınırlar çerçevesinde çeşitli amaçlarla kurulmuş olan vakıflara ve bu gibi kişi ve/veya kurumlara bağışta bulunulabilmektedir.

Şirketin 2017 yılında, çeşitli kurum ve kuruluşlara 266.670 TL tutarında bağış ve yardımda bulunmuştur.

Şirket Aleyhine Açılan ve Şirketin Mali Durumunu ve Faaliyetlerini Etkileyebilecek Nitelikteki Davalar ve Olası Sonuçları Hakkında Bilgiler

Konuya ilişkin açıklama 01.01.2017-31.12.2017 dönemine ilişkin mali tablolarımızın 15 no'lu dipnotunda yer almaktadır.

Mevzuat Hükümlerine Aykırı Uygulamalar Nedeniyle Şirket ve Yönetim Organı Üyeleri Hakkında Uygulanan İdari veya Adli Yaptırımlara İlişkin Açıklamalar

Şirket ve yönetim organı üyeleri hakkında, mevzuat hükümlerine aykırı uygulamalar nedeniyle uygulanmış herhangi bir idari veya adli yaptırım bulunmamaktadır.

Dönem İçinde Yapılan Esas Sözleşme Değişiklikleri

Şirket esas sözleşmesinin "Şirketin Merkezi ve Şubeleri" başlıklı 4. ve "Kayıtlı Sermaye" başlıklı 6. maddelerinin tadili, T.C. Başbakanlık Sermaye Piyasası Kurulu'nun 13.03.2017 tarih ve 29833736-100-E.3348 sayılı yazısı ve T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün 15.03.2017 tarih ve 50035491-431.02-E-00023386715 sayılı ön izin yazısı ile onaylanmış olup, 30.03.2017 tarihinde akdedilen 2016 yılı Olağan Genel Kurul toplantısında pay sahiplerinin onayına sunulmuş oybirliğiyle kabul ve tasdik edilmiştir.

Yönetim Kurulu Üyeleri ile Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Mali Haklar

Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri ile üst düzey yöneticilere sağlanan mali haklar internet sitemizde yer alan ücret politikası çerçevesinde belirlenmektedir. 31.12.2017 tarihinde sona eren on iki aylık dönemde Yönetim Kurulu Üyeleri ile üst düzey yöneticilere sağlanan mali haklar toplamı 5.443.274 TL'dir.

Hesap Dönemi İçerisinde Yapılan Özel Denetim ve Kamu Denetimine İlişkin Açıklamalar

2017 yılı içerisinde değişik kamu kurumlarınca olağan denetimler yapılmış olup, tarafımıza resmi olarak yapılmış önemli bir bildirim bulunmamaktadır.

Şirket Özkaynakları Hakkında Açıklama

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla 501.492.181 TL olan özkaynak seviyesi ile 43.335.000 TL olan çıkarılmış sermayenin varlığının fazlasıyla korunduğu görülmektedir.

BAĞIMSIZLIK BEYANI

28/03/2017

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş. 'de ("Şirket") bağımsız yönetim kurulu üye adayı olarak;

- Şirket, şirketin yönetim kontrolü ya da önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile şahsım, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrı hısımlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5'inden fazlasına birlikte veya tek başına sahiplik bulunmadığını ya da önemli nitelikte ticari ilişkinin kurulmamış olduğunu,
- Son beş yıl içerisinde, başta şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dahil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışan veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,
- Bağımsız yönetim kurulu üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,
- Bağlı olduğum mevzuata uygun olması şartıyla üniversite öğretim üyeliği hariç, kamu kurum ve kuruluşlarında üye olarak seçildikten sonra tam zamanlı çalışmıyorum olduğumu,
- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre Türkiye'de yerleşmiş sayıldığımı,
- Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabilecek, şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabilecek, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,
- Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde şirket işlerine zaman ayırabilecek olduğumu,
- Şirketin yönetim kurulunda son on yıl içerisinde toplam altı yıldan fazla yönetim kurulu üyeliği yapmadığımı,
- Şirketin veya şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almadığımı,
- Yönetim kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına şahsımın tescil ve ilan edilmemiş olduğunu

ve dolayısıyla şirket yönetim kurulu üyeliğimi, bağımsız üye olarak yerine getireceğimi beyan ederim.

Saygılarımla,

Ali Yiğit TAVAS

BAĞIMSIZLIK BEYANI

28/03/2017

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş. 'de ("Şirket") bağımsız yönetim kurulu üye adayı olarak;

- Şirket, şirketin yönetim kontrolü ya da önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile şahsım, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrı hısımlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5'inden fazlasına birlikte veya tek başına sahiplik bulunmadığını ya da önemli nitelikte ticari ilişkinin kurulmamış olduğunu,
- Son beş yıl içerisinde, başta şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dahil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışan veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,
- Bağımsız yönetim kurulu üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,
- Bağlı olduğum mevzuata uygun olması şartıyla üniversite öğretim üyeliği hariç, kamu kurum ve kuruluşlarında üye olarak seçildikten sonra tam zamanlı çalışmıyorum olduğumu,
- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre Türkiye'de yerleşmiş sayıldığımı,
- Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabilecek, şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabilecek, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,
- Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde şirket işlerine zaman ayırabilecek olduğumu,
- Şirketin yönetim kurulunda son on yıl içerisinde toplam altı yıldan fazla yönetim kurulu üyeliği yapmadığımı,
- Şirketin veya şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almadığımı,
- Yönetim kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına şahsımın tescil ve ilan edilmemiş olduğunu

ve dolayısıyla şirket yönetim kurulu üyeliğimi, bağımsız üye olarak yerine getireceğimi beyan ederim.

Saygılarımla,

Kemal SEMERCİLER

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş. KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

BÖLÜM I - KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI

a) PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş. ("Şirket"), 31 Aralık 2017 tarihinde sona eren faaliyet döneminde, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından yayınlanan II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği (Tebliğ) ekinde yer alan Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin uygulanması zorunlu maddelerinin tamamına uymuştur.

b) Şirketimiz Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin uygulanması zorunlu olmayan ilkelerine de tam uyum amacıyla azami çabayı göstermektedir. Uygulamaya geçirilmemiş olan uygulanması zorunlu olmayan ilkeler bazında gerekçeler aşağıda açıklanmış olup, mevcut durum itibarıyla söz konusu hususların, önemli bir çıkar çatışmasına yol açmadığı düşünülmektedir.

1.3.11 numaralı ilkeye uyuma ilişkin değerlendirmesini uygulamanın zorunlu olmaması çerçevesinde sürdürmektedir.

2.1.2 ilkeye tam uyum Şirket tarafından amaçlanmakla birlikte, uygulamada yaşanan zorluklar tam uyuma engel teşkil etmektedir.

1.5.2 ve 4.6.5 numaralı ilkelere uyum ilkelerin piyasa ve Şirketin mevcut yapısı ile tam örtüşmemesi sebebiyle gerçekleştirilememektedir.

Şirketimizin kurumsal yönetim uyum çalışmaları kapsamında 2017 yılında; 2016 yılına ilişkin faaliyet raporunda Yönetim Kurulu'nun komiteler hakkındaki değerlendirmesine yer verilmiş, yönetici sorumluluk sigortasının kapsamı şirket sermayesinin %25'ini aşacak şekilde genişletilmiştir.

Şirketimiz ilkelere uyum konusunda, gelecek dönemlerde de mevzuattaki gelişme ve uygulamaları takip ederek gerekli çalışmaları yürütecektir.

BÖLÜM II - PAY SAHİPLERİ

2.1. Yatırımcı İlişkileri Bölümü

Şirketimiz bünyesinde, Tebliğ'in 11'inci maddesi uyarınca yatırımcılar ile iletişimi sağlayan yatırımcı ilişkileri bölümü oluşturulmuştur. Yatırımcı İlişkileri Bölümü Şirket Genel Müdürü Tunç Tuncer'e bağlı olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

Yatırımcı İlişkileri Bölümü Personeli iletişim bilgileri aşağıda yer almaktadır:

Yatırımcı İlişkileri Bölümü Yöneticisi: Gökhan Kavur (Sermaye Piyasası İleri Düzey Lisansı'na sahip)

Yatırımcı İlişkileri Bölümü Görevlisi: Mustafa Durgut (Sermaye Piyasası İleri Düzey Lisansı'na sahip)

Tel: 0 232 495 00 00

Faks: 0 232 484 17 89

E-posta: yatirimciiliskileri@pinaret.com.tr

Yatırımcı İlişkileri Bölümü'nün başlıca görevleri aşağıda sıralanmıştır:

- Yatırımcılar ile Şirketimiz arasında yapılan yazışmalar ile diğer bilgi ve belgelere ilişkin kayıtların sağlıklı, güvenli ve güncel olarak tutulmasını sağlamak,
- Pay sahiplerimizin Şirketimiz ile ilgili yazılı bilgi taleplerini yanıtlamak,
- Genel kurul toplantısı ile ilgili olarak, pay sahiplerinin bilgi ve incelemesine sunulması gereken dokümanları hazırlamak ve genel kurul toplantısının ilgili mevzuata, esas sözleşmeye ve diğer ortaklık içi düzenlemelere uygun olarak yapılmasını sağlayacak tedbirleri almak,
- Kurumsal yönetim ve kamuyu aydınlatma ile ilgili her türlü husus da dahil olmak üzere sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesini gözetmek ve izlemek,
- Yatırımcı ilişkileri faaliyetlerinin yürütülmesini sağlamak.

Yatırımcı İlişkileri Bölümü, gerektiğinde diğer birimlerden görüş alarak ve bu birimlerle koordinasyon içerisinde pay sahiplerinin ve potansiyel yatırımcıların, gizli ve ticari sır niteliğindeki bilgiler hariç olmak üzere ve bilgi eşitsizliğine yol açmayacak şekilde Şirket'in faaliyetleri, finansal durumu ve stratejileri hakkında bilgilendirilmesinden ve pay sahipleri ile şirket yöneticileri arasındaki çift yönlü iletişimin yönetilmesinden sorumludur.

Birim yıl içerisinde 50 civarında yatırımcı ile birebir görüşme gerçekleştirmiş ve 100'den fazla soruya telefon veya e-posta yoluyla cevap vermiştir. Pay sahiplerinden kaydedilmemiş hisse senetlerinin durumu hakkında ve hisse senedi değerlerinin değişimine ilişkin bilgi isteme talepleri gelmiştir. Ayrıca şirketimizin finansal sonuçlarının açıklanmasına istinaden 2016 yılı bütünü ve 2017 yılı 6 aylık faaliyetleri ve finansal sonuçlarını kapsayan; tüm analistlerin katılımına açık iki webcast toplantısı düzenlenmiş, her üç aylık dönemsel faaliyet sonuçlarıyla ilgili olarak da Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanan "Finansal Sunumlar"a Şirketimizin internet sitesinde yer verilmiştir. Yatırımcıların güncel bilgileri takip edebilmelerini teminen internet sitesi ve yatırımcı sunumları düzenli olarak güncellenmiştir. Yatırımcı taleplerinin yerine getirilmesinde mevzuata uyuma azami özen gösterilmektedir.

2.2. Pay Sahiplerinin Bilgi Edinme Haklarının Kullanımı

Pay sahiplerinin bilgi alma ve inceleme hakkının kullanımında ana prensip pay sahipleri arasında ayırım yapılmamasıdır. Pay sahipliği haklarının sağlıklı olarak kullanılabilmesi için gerekli olan bütün bilgi ve belgeler internet sitemiz vasıtasıyla pay sahiplerinin kullanımına eşit bir şekilde sunulmaktadır. 2017 faaliyet yılı içerisinde pay sahiplerinden gelen bilgi taleplerinin "Yatırımcı İlişkileri Bölümü"nin gözetiminde; Sermaye Piyasası Mevzuatı hükümleri dahilinde ve geciktirilmeksizin cevaplanmasına özen gösterilmiştir.

Söz konusu bilgi talepleri genellikle genel kurul tarihi, açıklanan mali tablolara ilişkin bilgiler, sektördeki gelişmeler ve kâr dağıtımı gibi konulara ilişkin olmaktadır. Tüm bilgi alma talepleri, ticari sır veya korunmaya değer bir şirket menfaati kapsamında olanlar dışında, pay sahipleri arasında ayırım yapılmaksızın kamuya daha önce sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde yapılan açıklamalar paralelinde cevaplanmaktadır. Pay sahipliği haklarının kullanımını etkileyebilecek bilgi ve açıklamalar internet sitemizin "Yatırımcı İlişkileri" bölümünde duyurulmakta olup dönem içerisinde Sermaye Piyasası Mevzuatı kapsamında açıklananlar dışında herhangi başka bir bilgi ve açıklama olmamıştır. Özel denetçi atanması talebi şirket esas sözleşmesinde düzenlenmemiş olmakla birlikte 2017 yılı içerisinde pay sahiplerinden bu yönde bir talep gelmemiştir.

2.3. Genel Kurul Toplantıları

Şirket esas sözleşmesinin "Toplantı Nisabı" başlıklı 18. maddesi uyarınca, olağan ve olağanüstü genel kurul toplantılarında nisap Sermaye Piyasası Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tabidir.

2017 yılı içerisinde 30 Mart 2017 tarihinde 2016 yılı olağan genel kurul toplantısı Kemalpaşa Asfaltı No: 317 Pınarbaşı/ İZMİR adresindeki Pınar Süt Fabrikası'nda gerçekleştirilmiştir. 2016 yılı olağan genel kurul toplantısında toplantı nisabı şirket sermayesinin %75,18'dir. Toplantı esnasında toplantıya elektronik ortamda veya fiziki olarak, asaleten veya vekâleten iştirak eden pay sahipleri tarafından görüş ve dilekler iletilmiştir. Söz konusu Genel Kurul Toplantısı'nda pay sahiplerinin herhangi bir gündem önerisi de olmamıştır.

Toplantıya Saha Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş. temsilcisi katılmış olup, medyadan bir katılım olmamıştır. Pay sahiplerinin yanı sıra toplantılara bağımsız denetim şirketi yetkilileri de yazılı olarak davet edilmişler ve toplantıda hazır bulunmuşlardır. Genel kurul toplantısına davet Yönetim Kurulu tarafından yapılmıştır.

Şirket genel kurulunun toplantıya davetine ilişkin ilanlar, esas sözleşmenin "İlan" başlıklı 21. maddesi çerçevesinde, Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili hükümleri ve bu kanun çerçevesinde çıkarılan yönetmelik, tebliğler, Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri ile tabi olunacak diğer mevzuatlara uygun olarak ilan edilmiştir. Toplantı ilanı, ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere 21 gün önce Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde ("TTSG") yapılmıştır. Bununla birlikte toplantı ilanı internet sitemizde ilan edilmiş ve adresi kayıtlı pay sahiplerine mektup gönderilmesi suretiyle toplantı günü, yeri ve gündemi bildirilmiştir. Genel kurul toplantısı öncesi toplantı yeri, tarihi ve gündemi, gündeme ilişkin Bilgilendirme Dokümanı'nın internet sitesinde yer aldığı bilgisi, Yönetim Kurulu'nun genel kurula sunacağı kâr dağıtım teklifi özel durum açıklamaları ile kamuya duyurulmuştur. 2016 yılı Olağan Genel Kurul toplantısı için hazırlanan Bilgilendirme Dokümanı'nda mevzuatın gerektirdiği tüm açıklama, bilgi ve belgelerin yanı sıra, her bir genel kurul gündem maddesinin ayrıntılarına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Şirket faaliyet raporu ve genel kurula ilişkin bilgilendirme dokümanı, şirket merkezinde ve internet sitesinde genel kuruldan 21 gün önce ortakların bilgisine açık olarak bulundurulmuştur. Şirket genel kuruluna katılımın kolaylaştırılması amacıyla şehir merkezinden fabrika adresine servis kaldırılmıştır. Genel kurul toplantısında, gündemde yer alan konular tarafsız ve ayrıntılı bir şekilde, açık ve anlaşılabilir bir yöntemle aktarılmış olup; pay sahiplerine eşit şartlar altında düşüncelerini açıklama ve soru sorma imkânı verilmiş ve sağlıklı bir tartışma ortamı yaratılmıştır.

Genel kurul tutanakları Şirket merkezinde pay sahiplerine sürekli açık tutulmaktadır. Ayrıca Şirket'in son 12 yıla ilişkin Genel Kurul tutanaklarına, internet sitemizin (www.pinar.com.tr) Yatırımcı İlişkileri Bölümü'nden de ulaşılabilmektedir.

Şirket Genel Kurul Toplantıları'nda ayrı bir gündem maddesi olarak dönem içinde yapılan bağış ve yardımların tutarı ve yararlanıcıları hakkında ortaklara bilgi verilmiştir. Toplantıda 2017 yılı için bağış üst sınırı belirlenmiştir. Ayrıca, Şirketin oluşturmuş olduğu Bağış Politikası 2015 yılı Olağan Genel Kurul toplantısında onaylanmıştır.

2.4. Oy Hakları ve Azlık Hakları

Şirket'in esas sözleşmesi madde 7'de Yönetim Kurulu'na aday gösterme konusunda aşağıdaki imtiyaz mevcuttur. Buna göre; Yönetim Kurulunun 5 üyeden oluşması halinde 3, 7 üyeden oluşması halinde 4, 9 üyeden oluşması halinde 5 üye "A" grubu pay sahipleri tarafından gösterilecek adaylar arasından, diğer üyeler de "B" grubu pay sahipleri tarafından gösterilecek adaylar arasından, seçilir.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş. KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

Yönetim Kurulu karar verdiği takdirde Murahhas Üye/Üyeler seçebilir. Ancak, Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Üye/Üyeler A grubunu temsil eden Üyeler arasından seçilir.

Şirket Esas Sözleşmesi'nin 19'uncu maddesi uyarınca, olağan ve olağanüstü genel kurul toplantılarında oy hakkında imtiyaz mevcuttur. A grubu paylara 3'er, B grubu paylara ise 1'er oy bahşedilmiştir.

Oy hakkının kullanımına ilişkin olarak Şirket esas sözleşmesinde pay sahibi olmayan kişinin temsilci olarak vekâleten oy kullanmasını engelleyen hükümler yer almamaktadır. Oy kullanımının düzenlendiği Şirket esas sözleşmesinin 22 no'lu maddesi şu şekildedir:

"Elektronik Genel Kurul Sisteminde kullanılacak oylar saklı kalmak kaydıyla Genel Kurul toplantılarında oylama açık ve el kaldırmak suretiyle yapılır. Ancak toplantıda mevcut pay sahiplerinin temsil ettikleri sermayenin onda birine sahip bulunanların talebi üzerine gizli oya başvurmak gerekir. Vekâleten kullanılan oylar bakımından Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine uyulur."

Şirket'in karşılıklı iştirak içinde olduğu bir şirket bulunmamaktadır. Azlık hakları Yönetim Kurulu'nda temsil edilmemektedir. Azlık hakları esas sözleşmede sermayenin yirmide birinden daha düşük şekilde belirlenmemiştir.

2.5. Kâr Payı Hakkı

Şirket'in kârına katılım konusunda herhangi bir imtiyaz bulunmamaktadır. Şirketimizin kâr dağıtım konusundaki politikası; ilgili düzenlemeler ve finansal imkânlar elverdiği sürece, ekonomik ortam, piyasa beklentileri, Şirketimizin uzun vadeli stratejileri ile uzun vadeli yatırım ve finansman politikaları, Şirket'in finansal pozisyonu ile karlılık ve nakit durumu dikkate alınarak, Sermaye Piyasası Düzenlemeleri ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde hesaplanan dağıtılabilir dönem kârının, her yıl yeniden gözden geçirilmek koşuluyla asgari %20'si oranında nakit ve/veya bedelsiz hisse şeklinde kâr dağıtımı yapılması yönündedir. Aksi ilgili genel kurulda toplantısında kararlaştırılmadığı takdirde, kâr dağıtımının en geç Mayıs ayında gerçekleştirilmesi amaçlanmakta olup, kâr dağıtım tarihine Genel Kurul karar vermektedir. Genel Kurul veya yetki verilmesi halinde Şirket Yönetim Kurulu kâr payının taksitli dağıtımına karar verebilir. Şirketimiz esas sözleşmesi kâr payı avansı dağıtımına uygun olup, Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından yetkilendirilmiş olmak kaydıyla, ilgili hesap dönemi ile sınırlı olarak kâr payı avansı dağıtım kararı alabilir.

Sermaye Piyasası Mevzuatı doğrultusunda hazırlanmış olan Şirketimizin 2013 ve izleyen yıllara ilişkin Kâr Dağıtım Politikası 2013 yılı Olağan Genel Kurulu'nun onayına sunularak kamuya açıklanmıştır. Kâr dağıtım politikamız internet sitemiz vasıtasıyla da kamuya duyurulmaktadır.

Şirket'in 2016 yılı kârının dağıtımı, 31 Mayıs 2017 tarihinde tamamlanmıştır.

2.6. Payların Devri

Payların devri Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) ilgili hükmü çerçevesindedir.

BÖLÜM III - KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

3.1. Kurumsal İnternet Sitesi ve İçeriği

Şirketin internet sitesi (www.pinar.com.tr) Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin gerektirmiş olduğu tüm hususları içermekte olup, Türkçe ve İngilizce olarak yapılandırılmıştır. Aktif olarak kullanılmakta olan internet sitemizin daha iyi hizmet vermesine yönelik çalışmalarımız ise sürekli olarak devam edecektir.

3.2. Faaliyet Raporu

Şirketimiz faaliyet raporlarında Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde belirtilen bilgilerin tümüne yer verilmiş ancak; yönetim kurulu ve üst düzey yöneticilere verilen ücretler ile sağlanan diğer tüm menfaatler kişi bazında değil, toplam tutar olarak açıklanmaktadır.

BÖLÜM IV – MENFAAT SAHİPLERİ

4.1. Menfaat Sahiplerinin Bilgilendirilmesi

Menfaat sahipleri, SPK düzenlemeleri, TTK, Rekabet Kanunu, Vergi Kanunları, Borçlar Kanunu çerçevesinde SPK'nın Özel Durum Açıklamaları vasıtasıyla Şirket'in ticari sırrı niteliğindeki bilgiler haricinde bilgilendirilmektedir.

Menfaat sahipleri, mevzuata aykırı ve etik açıdan uygun olmadığını düşündükleri işlemleri Kurumsal Yönetim Komitesi veya Denetimden Sorumlu Komite'ye, Yaşar Topluluğu Etik Komitesi aracılığıyla ulaştırabilmektedirler. Şirketin muhasebe ve iç kontrol sistemi ile bağımsız denetimiyle ilgili olarak şirkete ulaşan şikâyetlerin incelenmesi, sonuca bağlanması, şirket çalışanlarının, şirketin muhasebe ve bağımsız denetim konularındaki bildirimleri gizlilik ilkesi çerçevesinde Denetimden Sorumlu Komite tarafından değerlendirilir.

Ayrıca 4.2. maddesinde yer alan menfaat sahiplerinin yönetime katılması süreçleri vasıtasıyla da Kurumsal Yönetim Komitesi ve Denetimden Sorumlu Komite ile iletişim mekanizması sağlanmaktadır.

4.2. Menfaat Sahiplerinin Yönetime Katılımı

Kalite ve gıda güvenliği yönetim sistemleri yanında sosyal sorumluluğu ilke edinen Pınar Et çevre, enerji, iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemlerini de etkin şekilde uygulamakta ve sürekli geliştirmektedir. Şirketimizde karbon ayak izi azaltma çalışmaları ve su ayak izi azaltma çalışmaları yapılmaktadır.

Türkiye'nin her yerinden alan kodu çevirmeden ulaşılabilen 444 76 27 no'lu ücretsiz danışma hattımıza müşteri talep ve şikâyetleri ulaşabilmekte ve ulaşan taleplerin yanıtlanması, şikâyetlerin giderilmesi sağlanmaktadır. Müşteri memnuniyetinin sağlanmasına yönelik olarak, şirketimizce ve bağımsız kuruluşlarca çeşitli araştırma ve anketler sürekli olarak yapılmaktadır. Araştırma sonuçlarına ve müşteri taleplerine göre ürün ve hizmet kalitesini artırmaya yönelik faaliyetler sürdürülmektedir.

Pınar İletişim Merkezi Twitter hesabıyla ise sosyal medya üzerinden gelen istek ve öneriler incelenerek tüketiciler dönüş yapılmaktadır.

Şirketimiz tarafından düzenlenen bayi toplantıları vasıtasıyla şirket ile doğrudan ilişki bulunan bayilerin görüş ve önerilerinin üst yönetime iletilmesi sağlanmaktadır.

Çalışan görüşleri anketi vasıtasıyla, şirket personelinin çalışma koşulları, ortamı ve çalışanlara sağlanan haklar konusunda yapılacak uygulama değişiklikleri hakkında görüşleri alınmakta ve söz konusu süreçler ile ilgili iyileştirme çalışmalarının yürütülmesi amacıyla, çalışan temsilcilerinin oluşturduğu aksiyon komitesi yıl içerisinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

Ayrıca; Üniversitelerin kariyer günlerine katılarak potansiyel çalışanlara ulaşip, öğrencilere staj imkânı sunulmaktadır.

4.3. İnsan Kaynakları Politikası

İnsan Kaynaklarının temel misyonu Şirket'te yenilikçi, toplam kalite anlayışını ilke edinmiş, değişime ve gelişime kolaylıkla ayak uydurarak, global anlamda rekabet avantajı sağlayan İnsan Kaynakları Yönetimi'ni sürdürebilmektir. 2017 yılı itibarıyla ayrımcılık konusunda şirketimize bir şikâyet gelmemiştir.

Şirket'in İnsan Kaynakları ile ilgili temel politikaları tüm kapsam dışı çalışanlara imza karşılığında verilen Personel Yönetmeliği'nde açıkça yer almaktadır. Personel Yönetmeliği, temel politikalar ile birlikte çalışma süreleri, işe alımdaki süreç ve prensipler, iş sözleşmesinin sonlandırılması ve disiplin yönetmeliği hakkındaki bilgileri içerir. Kapsam içi çalışanlarla ilgili insan kaynakları politika ve uygulamaları Toplu İş Sözleşmesi'nde yer alır. Şirket çalışanlarımızın tümünün görev tanımları bulunmaktadır. Beyaz Yakalı çalışanlarımız için Kapsam Dışı yönetmeliğimizde performans ve ödüllendirme kriterleri, Mavi Yakalı çalışanlarımız için Toplu İş Sözleşmemizde ödüllendirme kriterlerimiz duyurulmuştur.

Temel politikalarımız:

- a) Şirket'te personel kadroları, işletme ekonomisi kriterleri ile tespit edilmektedir ve onurlu çalışmanın ancak verimli çalışma ile mümkün olduğunu tüm çalışanlar kabul eder.
- b) Personelin gelişmesini sağlamak amacıyla her kademedede tespit edilen plan çerçevesinde şirket içi ve dışı eğitim programları uygulanır.
- c) Organizasyon içindeki terfi ve atamalarda fırsat eşitliği gözetilir, atamalar prensip olarak şirket içi personel arasından yapılır.
- d) Gelişim planları uygulanarak, kariyer planlama sistemiyle potansiyeli olan personele yükselme olanakları en geniş biçimde sağlanır.
- e) Personelin performans değerlendirmesi, hedeflerin gerçekleştirilmesi ve yetkinlik baz alınarak yapılır.
- f) En üst kademeden başlayarak en alt kademeye kadar her pozisyon için iş tanımları ve performans standartları dokümanlaştırılır ve personel değerlendirmesinde bu sistem baz olarak kullanılır.
- g) Çalışan Görüşü Anketi iki yılda bir uygulanarak çalışma ortamı, gelişim ve kariyer, ücret ve ücret dışı sosyal yardımlar, iş tatmini, yöneticiler, bağlılık, kurum itibarı, kurumsal yapı ve yönetim politikaları konularında çalışanların fikirleri alınır. Alınan geribildirimler doğrultusunda iyileştirme çalışmaları yapılır.
- h) Güvenli çalışma ortamı ve koşullarının sağlanması şirketimizin çok önem verdiği bir konudur. İşçi Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği çerçevesinde mesleki risklerin önlenmesi, sağlık ve güvenliğin korunması, risk ve kaza faktörlerinin ortadan kaldırılabilmesi için tüm yasal tedbirler alınır. Düzenli toplantılarla iyileştirme çalışmaları sürekli devam eder.
- i) Yönetim tarzımız "...yasalara ve ahlaki kuralara uygun davranan, toplam kalite felsefesini ve katılımcı yönetim şeklini benimseyen bir şirket olarak varlığımızı sürdürmektir."
- j) Şirketimizde çalışanların dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi ve felsefi düşünce, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin eşit uygulama görmesi prensibi esastır. Ve çalışanların bu temel anayasal hakkının korunması için gerekli tedbirler alınmıştır.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş. KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

Şirket'in Kemalpaşa Fabrikası'nda 4 adet işyeri temsilcisi bulunmaktadır. Bu temsilciler şu şekildedir:

- Turgay Metin : Üretim Formeni
- Zekai Zıbak : Yardımcı Tesisler Formeni
- Umut Bayram Taşkaya : Hamur Hazırlık Operatörü
- Sebahattin Demir : İşlenmiş et Üretim İşçisi

Bu temsilciler,

- a) İşyerinde münhasır kalmak kaydıyla işçilerin dileklerini dinlemek ve şikâyetlerini çözümlenmek,
- b) İşçi ve işveren arasındaki işbirliği ve çalışma ahengi ile çalışma barışını devam ettirmek,
- c) İşçilerin hak ve menfaatlerini gözetmek, iş kanunları ve toplu iş sözleşmelerinde öngörülen çalışma şartlarını uygulamasına yardımcı olmakla görevlidir.

Tüm çalışanlar şirket prosedürleri, organizasyon değişiklikleri, hak ve menfaatlerdeki değişiklikler ve çalışanları ilgilendiren uygulamalar ve kararlar hakkında yazılı olarak hazırlanmış Bildiri Yönetmeliği çerçevesinde hazırlanan Yönetmelik ve Bildiriler ile intranet ve duyuru panoları aracılığıyla çeşitli konularda bilgilendirilirler.

4.4. Etik Kurallar ve Sosyal Sorumluluk

Pınar Et faaliyet alanı ile ilgili yürürlükteki çevre mevzuatlarına ve tabi olduğu çevre ile ilgili yerel düzenlemelere uymayı, doğal kaynakları verimli kullanmayı, çevreye zarar veren atıkları kontrol altına alarak azaltmayı veya zararsız hale getirmeyi, kirliliğin önlenmesi için gereken diğer tedbirleri almayı hedeflemiştir. Bu hedefleri doğrultusunda Pınar Et üretim operasyonlarında ve enerji tüketimlerinde verimliliği artırmaya yönelik üretim teknolojilerini iyileştirme çalışmaları yapılmaktadır. Söz konusu çalışmalara, Yaşar Holding bünyesinde yapılandırılan ve Pınar Et'in de dahil olduğu bir sürdürülebilirlik ekibi ile devam edilmektedir.

Yaşar Topluluğu, Karbon Lideri önderliğinde oluşturulan ölçüm çalışmaları kapsamında Şirketimizin 2017 yılı için "Kurumsal Karbon Ayak İzi" ve "Su Ayak İzi" hesaplaması yapıldı. Yapılan bu hesaplamalar doğrultusunda Pınar Et'in karbon emisyon değerini ve su tüketimini azaltılması hedeflenmektedir. 2017 yılı içerisinde Çevreyi koruma bilincini yerleştirme hedefiyle gerçekleştirilen fidan dikim projesi kapsamında, 10 adet atık pil getiren tüm çalışanlar adına Orman Bölge Müdürlüğü aracılığıyla fidan dikimi yapılmaktadır.

Pınar Et, çalışanlarına en güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı sağlama hedefiyle, yasal yükümlülüklerinin yanı sıra güvenlik kültürünü yaymak üzere iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine büyük önem vermekte ve bilinçlendirme çalışmalarına sürekli olarak devam etmektedir.

Çocuklara yönelik olarak gerçekleştirilen sosyal sorumluluk projelerinde Pınar Çocuk Tiyatrosu, Pınar Çocuk Resim Yarışması ve Pınar Çocuk Resim Atölyesi düzenlenmektedir. 2017 yılında ikinci kez düzenlenen Pınar Çocuk Resim Atölyesi etkinliğiyle, projeye başlanılan gündün bu yana toplam 16.900 çocuğa ulaşılmıştır.

Pınar Et; toplumun sağlıklı gelişmesine katkıda bulunmak amacıyla, araştırma yapmak, araştırmaları ve eğitimleri desteklemek, sonuçları yayınlamak ve bu doğrultuda faaliyetlerde bulunmak üzere kurulmuş olan Pınar Enstitüsü'ne destek vermektedir.

Pınar Et, spora olan katkısını Pınar Karşıyaka Basketbol Takımı'na sağladığı destekle sürdürmektedir.

Pınar Gazetesi ve Yaşam Pınarım dergisi ile çalışanlar ve topluma kültür, Sanat, spor ve eğitim alanlarında katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Yaşar Üniversitesi ve Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı gibi kuruluşlarla işbirliği yaparak eğitime destek sağlamaktadır.

Şirket tüm Yaşar Grubu şirketlerinde benimsenmiş olan, yasalara ve ahlaki kurallara uygun davranan, aktif politikaya girmeden ülke sorunlarına kayıtsız kalmayan, çevreye ve doğaya değer veren bir yaklaşımla hizmet ve mal üretimini benimseyen temel değerler çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmektedir. Söz konusu değerler tüm çalışanlar tarafından bilinmektedir. Yaşar Topluluğu Etik Kuralları'nın bir özeti şirketimiz sitesinde yer almaktadır.

BÖLÜM V – YÖNETİM KURULU

5.1. Yönetim Kurulu Yapısı ve Oluşumu

Şirket Yönetim Kurulu üyeleri:

Adı Soyadı	Görevi	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Olup Olmadığı	İcracı Yönetim Kurulu Üyesi Olup Olmadığı	Görev Süresi
Emine Feyhan Yaşar	Yönetim Kurulu Başkanı	Bağımsız Üye Değil	İcracı olmayan	1 yıl
İdil Yiğitbaşı	Yönetim Kurulu Başkan Vekili	Bağımsız Üye Değil	İcracı olmayan	1 yıl
Mustafa Selim Yaşar	Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız Üye Değil	İcracı olmayan	1 yıl
Ali Yiğit Tavas	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız Üye	İcracı olmayan	1 yıl
Kemal Semerciler	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız Üye	İcracı olmayan	1 yıl
Yılmaz Gökoğlu	Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız Üye Değil	İcracı olmayan	1 yıl
Cengiz Erol	Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız Üye Değil	İcracı olmayan	1 yıl

Şirket Genel Müdürlüğü görevini Tunç Tuncer yürütmektedir. Yönetim Kurulu üyelerinin TTK'nın 395. ve 396. maddelerinde belirtilen faaliyetleri yerine getirmeleri Genel Kurul onayına bağlıdır. Bahsi geçen faaliyetler haricinde Yönetim Kurulu üyelerinin faaliyetlerine ilişkin herhangi bir kısıtlama mevcut bulunmamakta olup, mevcut ise şirket dışındaki görevleri de faaliyet raporlarındaki özgeçmişlerinde yer almaktadır. Şirket'in içinde bulunduğu Yaşar Topluluğu'nda, yönetim kurulu üyelerinin başka Topluluk şirketlerinde de yönetim kurulu üyesi olarak bulunması ve bu şirketler arasında TTK madde 395/1 kapsamında değerlendirilebilecek muhtelif işlemler olması mümkündür. Ancak, bu kapsamda değerlendirilebilecek işlemlerin tarafları sadece Topluluk şirketleri olup, her bir şirketin genel kurulunda da gerekli izinler alınmaktadır.

Yönetim Kurulu Üyelerine ait özgeçmişler gerek şirket faaliyet raporunda ve gerekse internet sitemizde yer almaktadır. Bağımsız Yönetim Kurulu üyeleri, Aday Gösterme Komitesi'nin görevini yürütmekte olan Kurumsal Yönetim Komitesi'ne Sermaye Piyasası Mevzuatı'na uygun olarak bağımsızlık beyanlarını sunmuşlar ve söz konusu beyanlar şirketin faaliyet raporunda yayınlanmıştır.

Aday Gösterme Komitesi'nin görevini yürütmekte olan Kurumsal Yönetim Komitesi'ne 2017 yılı için sunulan bağımsız üye adayı sayısı 2 olup, bu kişilerin adaylık beyanları ve özgeçmişleri 28 Mart 2017 tarihli Kurumsal Yönetim Komitesi ve Yönetim Kurulu'nun toplantılarında değerlendirilerek tamamının bağımsız üye adayları olarak belirlenmelerine karar verilmiştir. 2017 yılı faaliyet dönemi itibarıyla, bağımsızlığı ortadan kaldıran bir durum ortaya çıkmamıştır. Yönetim kurulunda 2 kadın üye bulunmaktadır. Bu suretle; yönetim kurulunda kadın üye sayısı için %25'ten az olmamak kaydıyla bir oran tutturulmuştur.

5.2. Yönetim Kurulunun Faaliyet Esasları

Yönetim Kurulu çalışma esasları Şirket esas sözleşmesi Madde 9 'da düzenlenmiştir. Buna göre;

"Yönetim Kurulu şirket işleri ve işlemleri gerektirdiçe toplanır. Ancak, en az ayda bir defa toplanması mecburidir. Yönetim Kurulu üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını toplantıda hazır bulunan üyelerin çoğunluğu ile alır."

Yönetim Kurulu toplantı gündemi Yönetim Kurulu Başkanı tarafından, diğer Yönetim Kurulu üyeleri ve Genel Müdür ile görüşerek belirlenir.

Yönetim Kurulu'nun 2017 yılı faaliyet dönemi çalışmalarına ilişkin detaylar şunlardır:

Faaliyet dönemi içinde Yönetim Kurulu 37 defa toplanmıştır. Toplantıya davet Yönetim Kurulu Başkanı tarafından veya herhangi bir Yönetim Kurulu üyesinin yazılı isteğiyle yapılır. Toplantı tarihinden asgari iki hafta önce taahhütlü mektupla toplantı gündemi üyelere gönderilmektedir. Toplantılara bütün üyeler katılmaktadırlar. 2017 yılı faaliyet dönemi içerisinde herhangi bir muhalif kalınan konu olmamıştır. Toplantı esnasında sorulan sorular zapta geçmemektedir. Yönetim Kurulu üyelerine ağırlıklı oy ve/veya veto hakkı tanınmamıştır. Yönetim kurulu üyelerinin görevleri esnasındaki kusurları ile şirkette sebep olacakları zararlar sigorta ettirilmiştir.

5.3. Yönetim Kurulu Bünyesinde Oluşturulan Komitelerin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı

Şirketimizde Denetimden Sorumlu Komite, Kurumsal Yönetim Komitesi ve Riskin Erken Saptanması Komitesi oluşturulmuştur.

Aday Gösterme Komitesi ve Ücret Komitesi'nin görevlerini Kurumsal Yönetim Komitesi yerine getirmektedir. Yönetim Kurulu Komiteleri faaliyetlerini yerine getirirken şirketimizin internet sitesinde de yer alan çalışma esaslarını takip etmektedirler.

Denetimden Sorumlu Komite Başkanlığı'nı Sayın Ali Yiğit Tavas, Komite Üyeliği'ni Sayın Kemal Semerciler yürütmektedir.

Her iki üye de icracı olmayan ve bağımsız yönetim kurulu üyesidir. Denetimden Sorumlu Komite toplantıları en az 3 ayda bir olmak üzere yılda en az dört kere gerçekleştirilir. Komite faaliyetleri kapsamında; Şirket yöneticilerinden faaliyetler ve iç kontrol sistemlerine ilişkin, bağımsız denetçilerden de denetim bulgularına ilişkin bilgiler alınmıştır. Komite ortaklığın muhasebe sistemi, finansal bilgilerin kamuya açıklanması, bağımsız denetimi ve iç kontrol sisteminin işleyişinin ve etkinliğinin gözetimini yapar. Ayrıca bağımsız denetim kuruluşunun seçimi, bağımsız denetim sözleşmesinin hazırlanarak bağımsız denetim sürecinin başlatılması ve bağımsız denetim kuruluşunun çalışmalarının gözetilmesini gerçekleştirir. Kamuya açıklanacak yıllık ve ara mali tabloların gerçeğe uygunluğunu ve doğruluğunu Yönetim Kurulu'na bildirir.

SORUMLULUK BEYANI

SERMAYE PİYASASI KURULU'NUN II-14.1 SAYILI SERMAYE PİYASASINDA FİNANSAL RAPORLAMAYA İLİŞKİN ESASLAR TEBLİĞİ'NİN 9. MADDESİ GEREĞİNCE HAZIRLANAN SORUMLULUK BEYANI

Şirketimizce hazırlanan, PwC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. tarafından bağımsız denetime tabi tutulan ve Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.'nin 01.03.2018 tarih ve 2018/7 no' lu Yönetim Kurulu Kararı ile kabul edilmiş olan 01.01.2017 - 31.12.2017 hesap dönemine ait, Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) II-14.1 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" (Tebliğ) uyarınca Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TMS/TFRS) ve SPK tarafından belirlenen formatlar ile uyumlu olarak hazırlanan dipnotlarıyla birlikte finansal durum tablosu, kapsamlı gelir tablosu, nakit akış tablosu ve özsermaye değişim tablosu ile yönetim kurulu faaliyet raporunun, SPK düzenlemeleri doğrultusunda;

1. Tarafımızdan incelendiğini,
2. Şirketimizdeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, önemli konularda gerçeğe aykırı bir açıklama ya da açıklamanın yapıldığı tarih itibarıyla yanıltıcı olması sonucunu doğurabilecek herhangi bir eksiklik içermediğini,
3. Şirketimizdeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, Tebliğ uyarınca hazırlanmış finansal tablolarımızın işletmenin aktifleri, pasifleri, finansal durumu ve kâr ve zararı ile ilgili gerçeği dürüst bir biçimde yansıttığını ve faaliyet raporumuzun işin gelişimi ve performansını ve işletmenin finansal durumunu, karşı karşıya olduğu önemli riskler ve belirsizliklerle birlikte dürüstçe yansıttığını,

Beyan ederiz.

Saygılarımızla,

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

Orkun NALDELEN
Mali İşler ve Finans Direktörü

Tunç TUNCER
Genel Müdür

Kemal SEMERCİLER
Denetim Komitesi Üyesi

Ali Yiğit TAVAS
Denetim Komitesi Başkanı

YÖNETİM KURULUNUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş. Genel Kurulu'na

1. Görüş

Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.'nin ("Şirket") 1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017 hesap dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporunu denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgiler ile Yönetim Kurulu'nun Şirket'in durumu hakkında denetlenmiş olan finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemeler, tüm önemli yönleriyle, denetlenen tam set finansal tablolarla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlıdır ve gerçeği yansıtmaktadır.

2. Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ve bağımsız denetimle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Şirket'ten bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3. Tam Set Finansal Tablolara İlişkin Denetçi Görüşümüz

Şirket'in 1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017 hesap dönemine ilişkin tam set finansal tabloları hakkında 1 Mart 2018 tarihli denetçi raporumuzda olumlu görüş bildirmiş bulunuyoruz.

4. Yönetim Kurulu'nun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Sorumluluğu

Şirket yönetimi, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 514. ve 516. Maddelerine ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine göre yıllık faaliyet raporuyla ilgili olarak aşağıdakilerden sorumludur:

- a) Yıllık faaliyet raporunu bilanço gününü izleyen ilk üç ay içinde hazırlar ve genel kurula sunar.
- b) Yıllık faaliyet raporunu; Şirket'in o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile her yönüyle finansal durumunu doğru, eksiksiz, dolambaçsız, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtacak şekilde hazırlar. Bu raporda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir. Raporda ayrıca, Şirket'in gelişmesine ve karşılaşması muhtemel risklere de açıkça işaret olunur. Bu konulara ilişkin yönetim kurulunun değerlendirmesi de raporda yer alır.
- c) Faaliyet raporu ayrıca aşağıdaki hususları da içerir:
  - Faaliyet yılının sona ermesinden sonra şirkette meydana gelen ve özel önem taşıyan olaylar,
  - Şirketin araştırma ve geliştirme çalışmaları,
  - Yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilere ödenen ücret, prim, ikramiye gibi mali menfaatler, ödenekler, yolculuk, konaklama ve temsil giderleri, aynı ve nakdî imkânlar, sigortalar ve benzeri teminatlar.

Yönetim kurulu, faaliyet raporunu hazırlarken Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın ve ilgili kurumların yaptığı ikincil mevzuat düzenlemelerini de dikkate alır.

5. Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumluluğu

Amacımız, TTK ve Tebliğ hükümleri çerçevesinde yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgiler ile Yönetim Kurulu'nun denetlenmiş olan finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemelerin, Şirket'in denetlenen finansal tablolarıyla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığı hakkında görüş vermek ve bu görüşümüzü içeren bir rapor düzenlemektir.

Yaptığımız bağımsız denetim, BDS'lere uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanması ile bağımsız denetimin, faaliyet raporunda yer alan finansal bilgiler ve Yönetim Kurulu'nun denetlenmiş olan finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemelerin finansal tablolara ve denetim sırasında elde edilen bilgilerle tutarlı olup olmadığına ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığına dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirir.

PwC Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

Mehmet Karakurt SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 1 Mart 2018

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş. Genel Kurulu'na

A. Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1. Görüş

Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.'nin ("Şirket") 31 Aralık 2017 tarihli finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, özkaynaklar değişim tablosu ve nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, ilişikteki finansal tablolar Şirket'in 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını Türkiye Muhasebe Standartları'na ("TMS") uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2. Görüşün dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun "Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları" bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Şirket'ten bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3. Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Kilit denetim konusu

Konunun denetimde nasıl ele alındığı

Arazi ve arsalar, binalar ve yerüstü düzenleri ile makine, tesis ve cihazların gerçeğe uygun değer tespiti:

(Bakınız Dipnotlar 2.7.4 ve 11)

Şirket, finansal tablolarında TMS 16 “Maddi Duran Varlıklar” standardının ilgili hükümlerine göre, arazi ve arsalar, yeraltı yerüstü düzenleri, binalar ile makine, tesis ve cihazlarını gerçeğe uygun değerleri üzerinden taşımaktadır. 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla bağımsız profesyonel değerlendirme kuruluşunun yaptığı değerlendirmeler sonucunda söz konusu varlıkların değerindeki vergi öncesi artış 74.374.870 TL olmuştur. Söz konusu değer artışı finansal durum tablosunda diğer kapsamlı gelir olarak özkaynaklar altında yer alan yeniden değerlendirme fonu hesabında, ertelenmiş vergi etkisi düşülerek, muhasebeleştirilmiştir.

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla arazi ve arsalar, yeraltı yerüstü düzenleri, binalar ile makine, tesis ve cihazları toplam değerinin Şirket’in aktiflerinde önemli bir paya sahip olması ve uygulanan değerlendirme tekniklerinin m² başına emsal fiyatları, m² başına inşaa maliyetleri ile gayrimenkulün konum, imar durumu özelliklerine göre değişen önemli tahmin ve varsayımlar içermesi sebebiyle, söz konusu varlıkların gerçeğe uygun değer tespiti tarafımızca kilit denetim konusu olarak değerlendirilmiştir.

Denetim çalışmalarımızda arazi ve arsalar, binalar ve yerüstü düzenleri ile makine, tesis ve cihazlar için yapılan değerlendirme çalışmaları ile ilgili olarak aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır:

- Şirket yönetimi tarafından atanan bağımsız profesyonel değerlendirme kuruluşunun yetkinliği, yeterliliği ve bağımsızlığı ilgili denetim standartları uyarınca değerlendirilmiştir.
- Şirket yönetimi tarafından atanan bağımsız profesyonel değerlendirme kuruluşunun kullandığı m², gayrimenkulün konumu, imar durumu gibi verilerin eksiksiz olup olmadığı Şirket’in kayıtları ile örnekleme dayalı olarak gerçekleştirilen eşleştirme çalışması ile kontrol edilmiştir.
- Şirket yönetiminin ve Şirket yönetimi tarafından atanmış bağımsız profesyonel değerlendirme kuruluşunun kullandığı varsayım ve yöntemlerin değerlendirilmesi için, “BDS 620 Uzman Çalışmalarının Kullanılması” standardındaki hükümler gereğince, örneklem yoluyla seçilen değerlendirme raporlarının incelenmesi için değerlendirme uzmanımız dahil edilmiştir.
- Arazi ve arsalar, yeraltı yerüstü düzenleri, binalar ile makine, tesis ve cihazların gerçeğe uygun değer tespitine ilişkin finansal tablo dipnotlarında yer alan açıklamaların ilgili muhasebe standartlarına göre uygunluğu ve yeterliliği değerlendirilmiştir.

4. Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Şirket yönetimi; finansal tabloların TMS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Finansal tabloları hazırlarken yönetim; Şirket'in sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Şirket'i tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Şirket'in finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

5. Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve meslekî şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı “önemli yanlışlık” riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.
- Şirket'in iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.

- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminleri ile ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Şirket'in sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasının kullanılmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Şirket'in sürekliliğini sona erdirebilir.
- Finansal tabloların açıklamaları dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B. Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

1. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca, Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2017 hesap döneminde defter tutma düzeninin, kanun ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
2. TTK'nın 402. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca, Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve istenen belgeleri vermiştir.
3. TTK'nın 398. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 1 Mart 2018 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

PwC Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

Mehmet Karakurt, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 1 Mart 2018

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLAR VE
BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU**

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK- 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLAR

İÇİNDEKİLER	SAYFA
FİNANSAL DURUM TABLOLARI (BİLANÇOLAR)	1-3
KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOLARI.....	4-5
ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOLARI	6
NAKİT AKIŞ TABLOLARI.....	7-8
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR.....	9-67
DİPNOT 1 ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	9
DİPNOT 2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	9-26
DİPNOT 3 DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR	26-27
DİPNOT 4 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	27
DİPNOT 5 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	28-33
DİPNOT 6 TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR.....	33-34
DİPNOT 7 DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR	34
DİPNOT 8 STOKLAR	34
DİPNOT 9 CANLI VARLIKLAR.....	35
DİPNOT 10 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER	35
DİPNOT 11 MADDİ DURAN VARLIKLAR	36-38
DİPNOT 12 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	39
DİPNOT 13 DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI.....	39
DİPNOT 14 BORÇLANMALAR VE BORÇLANMA MALİYETLERİ	39-40
DİPNOT 15 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR.....	40-42
DİPNOT 16 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	42-44
DİPNOT 17 NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER.....	44
DİPNOT 18 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	44
DİPNOT 19 SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ	45-47
DİPNOT 20 HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	47
DİPNOT 21 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ.....	48
DİPNOT 22 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER	49
DİPNOT 23 YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER.....	49
DİPNOT 24 ÇEŞİT ESASINA GÖRE SINIFLANDIRILMIŞ GİDERLER	49
DİPNOT 25 FİNANSMAN GELİRLERİ/ GİDERLERİ	50
DİPNOT 26 DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ	50
DİPNOT 27 GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)	50-53
DİPNOT 28 PAY BAŞINA KAZANÇ	54
DİPNOT 29 KUR DEĞİŞİMİNİN ETKİLERİ.....	54
DİPNOT 30 YÜKSEK ENFLASYONLU EKONOMİDE RAPORLAMA	54
DİPNOT 31 FİNANSAL ARAÇLAR	54-55
DİPNOT 32 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	55-64
DİPNOT 33 FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)	65-67
DİPNOT 34 RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	67

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

31 ARALIK 2017 VE 2016 TARİHLİ FİNANSAL DURUM TABLOLARI (BİLANÇOLAR)

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
VARLIKLAR			
Dönen Varlıklar			
Nakit ve Nakit Benzerleri	4	2.253.131	1.247.276
Ticari Alacaklar		95.912.444	100.975.081
- İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	5	80.942.438	80.267.399
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar	6	14.970.006	20.707.682
Diğer Alacaklar		13.942.558	197.587
- İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar	5	13.925.195	22.705
- İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar		17.363	174.882
Canlı Varlıklar	9	14.116.600	13.005.644
Stoklar	8	45.279.850	46.709.150
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	27	571.093	-
Peşin Ödenmiş Giderler		1.911.389	2.297.885
- İlişkili Olmayan Taraflara Peşin Ödenmiş Giderler	10	1.911.389	2.297.885
Diğer Dönen Varlıklar		298.055	227.560
- İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Dönen Varlıklar	18	298.055	227.560
TOPLAM DÖNEN VARLIKLAR		174.285.120	164.660.183
Duran Varlıklar			
Finansal Yatırımlar		726.611	676.977
- Satılmaya Hazır Finansal Yatırımlar	31	726.611	676.977
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	3	173.905.352	159.359.258
Maddi Duran Varlıklar	11	300.622.470	221.779.692
- Arazi ve Arsalar		144.800.000	85.109.400
- Yeraltı ve Yerüstü Düzenlemeleri		7.862.670	8.434.076
- Binalar		55.487.835	53.408.782
- Tesis, Makine ve Cihazlar		79.157.317	63.081.514
- Taşıtlar		671.401	852.936
- Mobilya ve Demirbaşlar		10.790.031	10.892.984
- Yapılmakta Olan Yatırımlar		1.853.216	-
Maddi Olmayan Duran Varlıklar		487.666	339.524
- Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	12	487.666	339.524
Peşin Ödenmiş Giderler		298.129	147.738
- İlişkili Olmayan Taraflara Peşin Ödenmiş Giderler	10	298.129	147.738
TOPLAM DURAN VARLIKLAR		476.040.228	382.303.189
TOPLAM VARLIKLAR		650.325.348	546.963.372

1 Ocak - 31 Aralık 2017 hesap dönemine ait finansal tablolar yayımlanmak üzere, Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş. Yönetim Kurulu tarafından 1 Mart 2018 tarihinde onaylanmıştır. Genel kurul ve belirli düzenleyici kurullar yasal finansal tabloların yayımlanmasının ardından değişiklik yapma yetkisine sahiptir.

İzleyen dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

31 ARALIK 2017 VE 2016 TARİHLİ FİNANSAL DURUM TABLOLARI (BİLANÇOLAR)

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
KAYNAKLAR			
Kısa Vadeli Yükümlülükler			
Kısa Vadeli Borçlanmalar		5.123.333	-
- İlişkili Olmayan Taraflardan Kısa Vadeli Borçlanmalar		5.123.333	-
- Banka Kredileri	14	5.123.333	-
Diğer Finansal Yükümlülükler	14	522.480	3.994.144
- Diğer Muhtelif Finansal Yükümlülükler		522.480	3.994.144
Ticari Borçlar		92.842.603	84.441.575
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	5	19.654.576	14.842.553
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar	6	73.188.027	69.599.022
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	16	2.277.583	1.855.086
Diğer Borçlar		6.726.728	5.660.179
- İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	5	5.157.011	3.053.000
- İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	7	1.569.717	2.607.179
Ertelenmiş Gelirler		178.224	23.691
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ertelenmiş Gelirler	10	178.224	23.691
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	27	-	2.363.485
Kısa Vadeli Karşılıklar		512.143	413.059
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar	16	458.943	359.859
- Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	15	53.200	53.200
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler		16.538	20.959
- İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	18	16.538	20.959
TOPLAM KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		108.199.632	98.772.178
Uzun Vadeli Yükümlülükler			
Uzun Vadeli Karşılıklar		20.647.112	18.486.015
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar	16	20.647.112	18.486.015
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	27	19.986.423	10.772.244
TOPLAM UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		40.633.535	29.258.259
TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER		148.833.167	128.030.437

İzleyen dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

31 ARALIK 2017 VE 2016 TARİHLİ FİNANSAL DURUM TABLOLARI (BİLANÇOLAR)

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
ÖZKAYNAKLAR			
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		501.492.181	418.932.935
Ödenmiş Sermaye	19	43.335.000	43.335.000
Sermaye Düzeltmesi Farkları	19	37.059.553	37.059.553
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak			
Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)		165.183.644	101.087.243
- Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazançları		154.410.948	95.763.492
- Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışları (Azalışları)	11	162.465.937	102.954.215
- Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kayıpları		(8.054.989)	(7.190.723)
- Özkaynak Yöntemi ile Değerlenen Yatırımların Diğer Kapsamlı Gelirinden Kar veya Zararda Sınıflandırılmayacak Paylar		10.772.696	5.323.751
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak			
Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler		14.746.364	12.496.195
- Yeniden Değerleme ve Sınıflandırma Kazançları		63.171	106.316
- Satılmaya Hazır Finansal Varlıkların Yeniden Değerleme ve Sınıflandırma Kazançları	31	63.171	106.316
- Özkaynak Yöntemi ile Değerlenen Yatırımların Diğer Kapsamlı Gelirinden Kar/Zararda Sınıflandırılacak Paylar		14.683.193	12.389.879
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler		39.192.295	34.802.135
- Yasal Yedekler	19	39.192.295	34.802.135
Geçmiş Yıllar Karları		142.663.229	130.463.628
Net Dönem Karı		59.312.096	59.689.181
TOPLAM ÖZKAYNAKLAR		501.492.181	418.932.935
TOPLAM KAYNAKLAR		650.325.348	546.963.372

İzleyen dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 VE 2016 HESAP DÖNEMLERİNE AİT
KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOLARI**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
KAR VEYA ZARAR KISMI			
Hasılat	20	649.566.141	637.519.970
Satışların Maliyeti (-)	20	(551.456.702)	(531.979.552)
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar		98.109.439	105.540.418
Canlı Varlıklar Gerçeğe Uygun Değer Farkları	9	(235.497)	677.221
Brüt Kar		97.873.942	106.217.639
Genel Yönetim Giderleri (-)	21	(20.960.608)	(21.886.172)
Pazarlama Giderleri (-)	21	(28.332.441)	(30.640.069)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	21	(2.210.980)	(1.675.215)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	22	2.380.887	2.227.702
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	22	(1.296.280)	(2.041.011)
ESAS FAALİYET KARI		47.454.520	52.202.874
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	23	365.218	1.006.733
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	23	(533)	(498.253)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından Paylar	3	12.587.520	14.348.562
FINANSMAN GELİRİ (GİDERİ) ÖNCESİ FAALİYET KARI		60.406.725	67.059.916
Finansman Gelirleri	25	3.372.512	2.279.937
Finansman Giderleri (-)	25	(454.618)	(393.792)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI		63.324.619	68.946.061
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Gideri		(4.012.523)	(9.256.880)
- Dönem Vergi Gideri	27	(6.971.852)	(8.731.395)
- Ertelenmiş Vergi Geliri/ (Gideri)	27	2.959.329	(525.485)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI		59.312.096	59.689.181
DÖNEM KARI		59.312.096	59.689.181
Pay Başına Kazanç		1,3687	1,3774
- Sürdürülen Faaliyetlerden 1 Kr Nominal Değerli 100 Adet Pay Başına Kazanç	28	1,3687	1,3774

İzleyen dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 VE 2016 HESAP DÖNEMLERİNE AİT KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
DİĞER KAPSAMLI GELİR KISMI			
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar:		67.065.323	(2.586.463)
Maddi Duran Varlıklar			
Yeniden Değerleme Artışları / (Azalışları)	11	74.374.870	-
Vergi Oranındaki Değişiklik	11	(3.390.880)	-
Tanımlanmış Fayda Planları			
Yeniden Ölçüm (Kayıpları)	16	(1.080.332)	(2.727.198)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Diğer Kapsamlı Gelirinden Kar veya Zararda Sınıflandırılmayacak Paylar		5.851.512	(404.705)
- Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Maddi Duran Varlık			
Yeniden Değerleme Artışları	3	6.389.089	-
- Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Tanımlanmış Fayda Planları			
Yeniden Ölçüm (Kayıpları)	3	(537.577)	(404.705)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gelire İlişkin Vergiler		(8.689.847)	545.440
- Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları / (Azalışları), Vergi Etkisi		(8.905.914)	-
- Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları / (Kayıpları), Vergi Etkisi	27	216.067	545.440
Kar veya Zarar Olarak Yeniden Sınıflandırılacaklar:		2.250.169	234.036
Satılmaya Hazır Finansal Varlıkların Yeniden Değerleme ve/veya Sınıflandırma Kazançları / (Kayıpları)		49.635	(5.840)
- Satılmaya Hazır Finansal Varlıkların Yeniden Değerleme Kazançları / (Kayıpları)	31	49.635	(5.840)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Diğer Kapsamlı Gelirinden Kar veya Zararda Sınıflandırılacak Paylar		2.293.314	238.709
- Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Satılmaya Hazır Finansal Varlıklarının Yeniden Değerleme ve/veya Sınıflandırma Kazançları / (Kayıpları)	3	528.100	(882.330)
- Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Nakit Akış Riskinden Korunma Kazançları / (Kayıpları)	3	-	19.853
- Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Yabancı Para Çevrim Farkları Kazançları / (Kayıpları)	3	1.765.214	1.101.186
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Diğer Kapsamlı Gelire İlişkin Vergiler		(92.780)	1.167
- Satılmaya Hazır Finansal Varlıkların Yeniden Değerleme ve/veya Sınıflandırma Kazançları / (Kayıpları), Vergi Etkisi	27	(92.780)	1.167
DİĞER KAPSAMLI GELİR / (GİDER)		69.315.492	(2.352.427)
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		128.627.588	57.336.754

İzleyen dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 VE 2016 TARİHLİ ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Ödenmiş Sermaye	Sermaye Düzeltmesi Farkları	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler			Karda veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler			Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Geçmiş Yıllar Karları	Net Dönem Karı	Toplam Özkaynaklar
			Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışları/ (Azalışları)	Tanımlanmış Fayda Yeniden Ölçüm Kayıpları	Özkaynak Yöntemi ile Değerlenen Yatırımların Diğer Kapsamlı Gelirinden Kar/Zararda Sınıflandırılmayacak Paylar	Satılmaya Hazır Finansal Varlıkların Yeniden Değerleme ve/veya Sınıflandırma Kazançları / (Kayıpları)	Özkaynak Yöntemi ile Değerlenen Yatırımların Diğer Kapsamlı Gelirinden Kar/Zararda Sınıflandırılacak Paylar					
1 Ocak 2016	43.335.000	37.059.553	106.242.496	(5.008.965)	6.478.470	110.989	12.151.170	30.555.315	108.801.205	66.505.898	406.231.131	
Transferler	-	-	(3.288.281)	-	(750.014)	-	-	-	70.544.193	(66.505.898)	-	
Kar payları (Dipnot 5.ii.m)	-	-	-	-	-	-	-	4.246.820	(48.881.770)	-	(44.634.950)	
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	(2.181.758)	(404.705)	(4.673)	238.709	-	-	59.689.181	57.336.754	
- Dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	59.689.181	59.689.181	
- Diğer kapsamlı gelir / (gider)	-	-	-	(2.181.758)	(404.705)	(4.673)	238.709	-	-	-	(2.352.427)	
31 Aralık 2016	43.335.000	37.059.553	102.954.215	(7.190.723)	5.323.751	106.316	12.389.879	34.802.135	130.463.628	59.689.181	418.932.935	
1 Ocak 2017	43.335.000	37.059.553	102.954.215	(7.190.723)	5.323.751	106.316	12.389.879	34.802.135	130.463.628	59.689.181	418.932.935	
Transferler	-	-	(2.566.355)	-	(402.567)	-	-	-	62.658.103	(59.689.181)	-	
Kar payları (Dipnot 5.ii.m)	-	-	-	-	-	-	-	4.390.160	(50.458.502)	-	(46.068.342)	
Toplam kapsamlı gelir	-	-	62.078.077	(864.266)	5.851.512	(43.145)	2.293.314	-	-	59.312.096	128.627.588	
- Dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	59.312.096	59.312.096	
- Diğer kapsamlı (gider) / gelir	-	-	62.078.077	(864.266)	5.851.512	(43.145)	2.293.314	-	-	-	69.315.492	
31 Aralık 2017	43.335.000	37.059.553	162.465.937	(8.054.989)	10.772.696	63.171	14.683.193	39.192.295	142.663.229	59.312.096	501.492.181	

İzleyen dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 VE 2016 HESAP DÖNEMLERİNE AİT NAKİT AKIŞ TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnotlar	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
İŞLETME FAALİYETLERİNDEN			
NAKİT AKIŞLARI:			
		66.952.471	36.400.710
Dönem Karı		59.312.096	59.689.181
Sürdürülen Faaliyetlerden Dönem Karı		59.312.096	59.689.181
Dönem Net Karı Mutabakatı İle İlgili Düzeltmeler:		7.756.333	9.848.000
Vergi gideri ile ilgili düzeltmeler	27	4.012.523	9.256.880
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	11,12	13.020.831	12.219.883
Faiz (Gelirleri) ve Giderleri İle İlgili Düzeltmeler		(1.240.529)	(404.187)
Faiz gelirleri ile ilgili düzeltmeler	22,23,25	(1.440.683)	(1.308.544)
Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler	22,25	200.154	904.357
Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		4.075.659	3.735.751
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	21	3.920.615	3.735.751
Diğer karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		155.044	-
Kar Payı (Geliri) Gideri ile İlgili Düzeltmeler		(12.719)	(11.738)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların			
Dağıtılmamış Karları ile İlgili Düzeltmeler		(12.587.520)	(14.348.562)
İştiraklerin dağıtılmamış karları ile ilgili düzeltmeler	3	(12.587.520)	(14.348.562)
Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları (Kazançları) İle İlgili Düzeltmeler		912.718	(677.221)
Canlı Varlıklar veya Tarımsal Ürünlerin Gerçeğe Uygun Değer			
Kayıpları (Kazançları) ile İlgili Düzeltmeler	9	912.718	(677.221)
Değer düşüklüğü gideri (iptali) ile ilgili düzeltmeler		(72.989)	36.874
Stok değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	3	(72.989)	36.874
Alacaklarda Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler		-	-
Duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan			
(kazançlar) / kayıplar ile ilgili düzeltmeler		(300.808)	337.652
Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan			
(kazançlar) / kayıplar ile ilgili düzeltmeler		(300.808)	337.652
Gerçekleşmemiş yabancı para çevirim farkları ile ilgili düzeltmeler		(50.833)	(297.332)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Değişimler:		12.763.097	(19.736.398)
Ticari alacaklardaki azalış / (artış) ile ilgili düzeltmeler		5.473.452	(27.406.667)
İlişkili taraflardan ticari alacaklardaki (artış) / azalış	5	(604.243)	(27.854.568)
İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklardaki azalış		6.077.695	447.901
Stoklardaki azalış ile ilgili düzeltmeler		1.429.300	2.711.733
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki azalış / (artış) ile ilgili düzeltmeler		157.519	(147.911)
İlişkili olmayan taraflardan faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki azalış / (artış)		157.519	(147.911)
Canlı varlıklardaki (artış) / azalış		(2.023.674)	(5.617.066)
Peşin ödenmiş giderlerdeki azalış / (artış)		236.105	(56.423)
Ticari borçlardaki artış ile ilgili düzeltmeler		8.025.743	9.443.468
İlişkili taraflara ticari borçlardaki artış	5	4.667.146	1.195.709
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlardaki artış		3.358.597	8.247.759
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlardaki artış		422.497	852.340
Ertelenmiş gelirlerdeki artış / (azalış)		154.533	(72.672)
İşletme sermayesinde gerçekleşen diğer (azalış) / artış ile ilgili düzeltmeler		(1.112.378)	556.800
Faaliyetlerle ilgili diğer varlıklardaki (azalış) / artış		(70.495)	(79.219)
Faaliyetlerle ilgili diğer yükümlülüklerdeki (azalış) / artış		(1.041.883)	636.019
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		79.831.526	49.800.783
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler		(2.895.810)	(4.260.562)
Ödenen faiz		(76.821)	(743.941)
Vergi iadeleri (ödemeleri)		(9.906.424)	(8.395.570)

İzleyen dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 VE 2016 HESAP DÖNEMLERİNE AİT NAKİT AKIŞ TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnotlar	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI			
		(23.525.919)	5.482.632
Alınan faiz		1.440.683	1.308.544
Alınan temettüleri	5	6.271.960	10.367.358
Verilen nakit avans ve borçlar		(13.902.490)	-
İlişkili taraflara verilen nakit avans ve borçlar		(13.902.490)	-
Verilen nakit avans ve borçlardan geri ödemeler		-	9.504.389
İlişkili taraflara verilen nakit avans ve borçlardan geri ödemeler		-	9.504.389
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların			
alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(17.876.346)	(15.952.523)
Maddi duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(17.555.878)	(15.664.170)
Maddi olmayan duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(320.468)	(288.353)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların			
satışından kaynaklanan nakit girişleri		540.274	254.864
Maddi duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		540.274	254.864
FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI			
		(42.435.995)	(45.470.423)
Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri		10.322.079	5.524.525
Kredilerden nakit girişleri		13.793.743	2.675.898
Diğer finansal borçlanmalardan nakit girişleri		(3.471.664)	2.848.627
Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(8.793.743)	(7.674.366)
Kredi geri ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(8.793.743)	(7.674.366)
Ödenen temettüleri		(43.964.331)	(43.105.450)
Ödenen faiz		-	(215.132)
Yabancı Para Çevrim Farklarının Etkisinden Önce Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Net (Azalış) / Artış		990.557	(3.587.081)
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ		15.298	25.487
Nakit ve Nakit Benzeri Değerlerdeki Net (Azalış)/ Artış		1.005.855	(3.561.594)
DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		1.247.276	4.808.870
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		2.253.131	1.247.276

İzleyen dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 1 - ŞİRKET’İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.’nin (“Şirket”) ana faaliyet konusu; büyükbaş ve küçükbaş hayvanlar ile kanatlı hayvanların ve balıkların et ve yan ürünlerinin üretilmesiyle birlikte dondurulmuş hamur ürünleri ve hazır yemek üretimi gerçekleştirmektir. Şirket, 1985 yılında kurulmuş olup gıda sektörünün öncü markalarından olan “Pınar” şemsiyesi altında ve “Pınar” markalı ürünlerle pazarda yer almaktadır.

Şirket, üretmekte olduğu ürünlerin yurt içi net satışının yaklaşık %74’ünü (2016: %75) iştiraki ve grup şirketi konumunda olan Yaşar Birleşik Pazarlama Dağıtım Turizm ve Ticaret A.Ş.’ye (“YBP”), yurtdışı satış ve dağıtımının önemli bir kısmını ise yine Yaşar Grubu şirketlerinden Yaşar Dış Ticaret A.Ş.’ye (“YDT”) yapmaktadır (Dipnot 5).

Şirket’in sermayesinin %33’üne (31 Aralık 2016: %33) karşılık gelen hisse senetleri Borsa İstanbul’da (“BİST”) işlem görmektedir. Şirket’in %54 (31 Aralık 2016: %54) oranında hissesine sahip olan Yaşar Holding A.Ş. (“Yaşar Holding”), Şirket’in ana ortağı konumundadır (Dipnot 19).

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Şirket’in bünyesinde istihdam edilen ortalama personel sayısı 860’dır (31 Aralık 2016: 908’dir).

Şirket, Türkiye’de kayıtlı olup kayıtlı ofis adresi aşağıdaki gibidir:

Akdeniz Mah. Şehit Fethi Bey Caddesi No: 120/101
Konak/ İzmir

DİPNOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

İlişkideki finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Seri II-14.1 No’lu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları (“TMS”) ile bunlara ilişkin ek ve yorumları esas alınmıştır. TMS’ler, Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları (“TFRS”) ile bunlara ilişkin ek ve yorumları içermektedir.

Finansal tablolar, KGK tarafından 2 Haziran 2016 tarihinde yayımlanan “TMS Taksonomisi Hakkında Duyuru” ile SPK tarafından yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi’nde belirlenmiş olan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye’de faaliyette bulunan halka açık şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Şirket’in finansal tabloları bu karar çerçevesinde hazırlanmıştır.

Şirket ve Türkiye’de yerleşik iştirakleri, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, SPK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu (“TTK”), vergi mevzuatı ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. Yabancı ülkede faaliyet gösteren iştirak kanuni finansal tablolarını faaliyet gösterdiği ülkede geçerli olan kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak hazırlamıştır. Finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen maddi duran varlıklar grubundan arazi, binalar, yeraltı ve yerüstü düzenleri, makine, tesis ve cihazlar gerçeğe uygun değerleri ile taşınan canlı varlıklar ile yine gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen, finansal varlık ve yükümlülüklerin dışında, tarihi maliyet esası baz alınarak hazırlanmış, kanuni kayıtlara TMS/TFRS uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiş, Şirket’in fonksiyonel para birimi olan Türk Lirası (“TL”) olarak ölçülmüş ve sunulmuştur.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları’ndaki Değişiklikler

a) 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

- TMS 7, “Nakit akış tabloları”ndaki değişiklikler; 1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler finansal tablo okuyucularının finansman faaliyetlerinden kaynaklanan yükümlülük değişikliklerini değerlendirebilmelerine imkan veren ek açıklamalar getirmiştir. Değişiklikler Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu’nun (“UMSK”) ‘açıklama inisiyatifi’ projesinin bir parçası olarak finansal tablo açıklamalarının nasıl geliştirilebileceğine dair çıkarılmıştır.
- TMS 12, “Gelir vergilerdeki değişiklikler”; 1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Gerçekleşmemiş zararlar üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilmesine ilişkin bu değişiklikler, gerçeğe uygun değerden ölçülen borçlanma araçları üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi varlığının nasıl muhasebeleştirileceğini açıklamaktadır.
- 2014-2016 dönemi yıllık iyileştirmeler; 1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.
- TFRS 12, “Diğer işletmelerdeki paylara ilişkin açıklamalar”; 1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinden itibaren geçerli olmak üzere geriye dönük olarak uygulanmalıdır. Bu değişiklik, özet finansal bilgiler haricinde TFRS 12’nin açıklama gerekliliklerinin satılmaya hazır olarak sınıflandırılan işletmelerdeki paylara uygulanacağını açıklığa kavuşturmuştur.

b) 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla geçerli olan diğer tüm yeni standartlar, mevcut standartlardaki değişiklikler ve yorumlar, Şirket faaliyetleri ile ilgili olmadığından veya finansal tablolar üzerinde önemli etkisi olmadığından listelenmemiştir.

c) 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler:

- TFRS 9, “Finansal araçlar”; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart TMS 39’un yerini almaktadır. Finansal varlıklar ve yükümlülüklerin sınıflandırması ve ölçülmesi ile ilgili zorunlulukları ve aynı zamanda şu anda kullanılmakta olan, gerçekleşen değer düşüklüğü zararı modelinin yerini alacak olan beklenen kredi riski modelini de içermektedir.
- TFRS 15, “Müşteri sözleşmelerinden hasılat”; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Amerika’da Kabul Görmüş Muhasebe Standartları ile yapılan uyum çalışması sonucu ortaya çıkan yeni standart hasılatın finansal raporlamasını ve finansal tabloların toplam gelirlerinin dünya çapında karşılaştırılabilir olmasını sağlamayı amaçlamıştır.
- TFRS 15, “Müşteri sözleşmelerinden hasılat” standardındaki değişiklikler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişikliklerle edim (performans) yükümlülüklerini belirleyen uygulama rehberliğine, fikri mülkiyet lisanslarının muhasebesine ve işletmenin asil midir yoksa aracı mıdır değerlendirmesine (net hasılat sunumuna karşın brüt hasılat sunumu) ilişkin açıklamaları içermektedir. Uygulama rehberliğindeki bu alanların her biri için yeni ve değiştirilmiş açıklayıcı örnekler eklenmiştir. UMSK, aynı zamanda yeni hasılat standardına geçiş ile ilgili ek pratik tedbirler dahil etmiştir.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

- 2014-2016 dönemi yıllık iyileştirmeler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.
    - TFRS 1, "Türkiye finansal raporlama standartlarının ilk uygulaması", TFRS 7, TMS 19 ve TFRS 10 standartlarının ilk kez uygulama aşamasında kısa dönemli istisnaları kaldırılmıştır.
    - TMS 28, "İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar"; bir iştirak ya da iş ortaklığının gerçeğe uygun değerden ölçülmesine ilişkin açıklık getirmiştir.
  - TFRS Yorum 22, "Yabancı para cinsinden yapılan işlemler ve avanslar ödemeleri"; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum yabancı para cinsinden yapılan işlemler ya da bu tür işlemlerin bir parçası olarak yapılan ödemelerin yabancı bir para cinsinden yapılması ya da fiyatlanması konusunu ele almaktadır. Bu yorum tek bir ödemenin yapılması/alınması durumunda ve birden fazla ödemenin yapıldığı/alındığı durumlara rehberlik etmektedir. Bu rehberliğin amacı uygulamadaki çeşitliliği azaltmaktadır.
  - TFRS 9, "Finansal araçlar'daki değişiklikler"; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklik, itfa edilmiş maliyet ile ölçülen finansal bir yükümlülüğün, finansal tablo dışı bırakılma sonucu doğurmadan değiştirildiğinde, ortaya çıkan kazanç veya kaybın doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilmesi konusunu doğrulamaktadır. Kazanç veya kayıp, orijinal sözleşmeye dayalı nakit akışları ile orijinal etkin faiz oranından iskonto edilmiş değiştirilmiş nakit akışları arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu, farkın IAS 39'dan farklı olarak enstrümanın kalan ömrü boyunca yayılarak muhasebeleştirilmesinin mümkün olmadığı anlamına gelmektedir.
  - TMS 28, "İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar'daki değişiklikler"; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Şirketlerin özkaynak metodunu uygulamadığı uzun vadeli iştirak veya müşterek yönetime tabi yatırımlarını, TFRS 9 kullanarak muhasebeleştireceklerini açıklığa kavuşturmuştur.
- d) UMSK tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar:**
- UFRS 10 ve UMS 28 "Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklik"; UMSK, özkaynak yöntemi ile ilgili devam eden araştırma projesi çıktılarına bağlı olarak değiştirilmek üzere, Aralık 2015'te UFRS 10 ve UMS 28'de yapılan söz konusu değişikliklerin geçerlilik tarihini süresiz olarak ertelemiştir. Ancak, erken uygulamaya halen izin vermektedir.
  - Yıllık İyileştirmeler - 2010 - 2012 Dönemi;
    - "UFRS 13, Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü"; Karar Gerekçeleri'nde açıklandığı üzere, üzerlerinde faiz oranı belirtilmeyen kısa vadeli ticari alacak ve borçlar, iskonto etkisinin önemsiz olduğu durumlarda, fatura tutarından gösterilebilecektir. Değişiklikler derhal uygulanacaktır.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

- UFRS 16, “Kiralama İşlemleri”; UMSK Ocak 2016’da UFRS 16 “Kiralama İşlemleri” standardını yayınlamıştır. Yeni standart, faaliyet kiralaması ve finansal kiralama ayrımını ortadan kaldırarak kiracı durumundaki şirketler için birçok kiralamanın tek bir model altında bilançoya alınmasını gerektirmektedir. Kiralayan durumundaki şirketler için muhasebeleştirme büyük ölçüde değişmemiş olup faaliyet kiralaması ile finansal kiralama arasındaki fark devam etmektedir. UFRS 16, UMS 17 ve UMS 17 ile ilgili yorumların yerine geçecek olup 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. UFRS 15, “Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat” standardı da uygulandığı sürece UFRS 16 için erken uygulamaya izin verilmektedir.
- UFRS Yorum 23, “Vergi uygulamalarındaki belirsizlikler”; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum UMS 12, Gelir Vergileri standardının uygulamalarındaki bazı belirsizliklere açıklık getirmektedir. UFRS Yorum Komitesi daha önce vergi uygulamalarında bir belirsizlik olduğu zaman bu belirsizliğin UMS 12’ye göre değil UMS 37 ‘Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar’ standardının uygulanması gerektiğini açıklığa kavuşturmuştu. UFRS Yorum 23 ise gelir vergilerinde belirsizlikler olduğu durumlarda ertelenmiş vergi hesaplamasının nasıl ölçüleceği ve muhasebeleştirileceği ile ilgili açıklama getirmektedir.

Şirket yukarıda yer alan değişikliklerin operasyonlarına olan etkilerini değerlendirip geçerlilik tarihinden itibaren uygulayacaktır. Yukarıdaki standart ve yorumların, uygulanmasının gelecek dönemlerde Şirket’in finansal tabloları üzerinde önemli bir etki yaratmayacağı beklenmektedir. 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş ve Şirket faaliyetleri ile ilgili olmayan standartlar ve değişiklikler yukarıda verilmemiştir.

2.3 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklik ve Hatalar

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye dönük olarak uygulanır.

2.4 Konsolidasyon Esasları

Şirket’in bağlı ortaklığı bulunmadığından finansal tablolarda konsolidasyon söz konusu değildir. Bununla birlikte, iştiraklerdeki yatırımlar, ilk kayda alındıkları tarihte elde etme maliyeti üzerinden sonraki dönemlerde ise özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilmiştir. Bunlar, Şirket’in genel olarak oy hakkının %20 ila %50’sine sahip olduğu veya Şirket’in, şirket faaliyetleri üzerinde kontrol yetkisine sahip olmamakla birlikte önemli etkiye sahip olduğu kuruluşlardır. Şirket ile iştirak arasındaki işlemlerden doğan gerçekleşmemiş karlar, Şirket’in iştirakteki payı ölçüsünde düzeltilmiş olup, gerçekleşmemiş zararlar da; işlem, transfer edilen varlığın değer düşüklüğüne uğradığını göstermiyor ise, düzeltilmiştir. Özkaynak yöntemine göre, iştiraklerin satın alım sonrasındaki vergi sonrası toplam kapsamlı gelir/ (gideri) Şirket’in iştirakteki payı ölçüsünde Şirket’in toplam kapsamlı gelir/ (giderine) yansıtılmaktadır. İştiraklerden alınan ya da alınacak olan temettüleri yatırımın defter değerinde bir azalma olarak muhasebeleştirilir.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Önemli etkinliğin kaybına veya kontrol elde edimine neden olmayan iştirak oranındaki değişiklikler

Önemli etkinliğin kaybıyla veya kontrol kazanımı ile sonuçlanmayan iştirak hisse alımı işlemleri, satın alma işleminin gerçekleştiği tarih itibarıyla iştirakin tanımlanabilir net varlıklarının gerçeğe uygun değeri ile varlığın edimi için ödenilen bedelin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark şerefiye olarak iştirak değerinin içinde muhasebeleştirilmiştir.

Özkaynakları pay alma yöntemi ile muhasebeleştirilmiş yatırım yapılan işletmenin muhasebe politikaları, Şirket tarafından uygulanan muhasebe politikaları ile gerektiğinde tutarlılığının sağlanmasının amacıyla uygun şekilde değiştirilmiştir.

Grup, iştirak ile ilgili olarak söz konusu doğrultuda bir yükümlülük altına girmemiş veya bir taahhütte bulunmamış olduğu sürece iştirakteki yatırımın kayıtlı değerinin sıfır olması veya Grup'un önemli etkisinin sona ermesi üzerine özsermaye yöntemine devam edilmemektedir. Önemli etkinin sona erdiği tarihteki yatırımın kayıtlı değeri, o tarihten sonra maliyet olarak gösterilmektedir. Önemli etkinliğin kaybına neden olmayan iştirakteki hisse oranındaki azalma nispetinde, daha önce kapsamlı gelir/(gider) içerisinde muhasebeleştirilmiş tutarlar, ilgili TMS/TFRS hükümlerine göre uygunsa net dönem kar/(zararı) ile ilişkilendirilir.

Özkaynaktan pay alma yöntemi ile muhasebeleştirilmiş olan yatırımın defter değeri Dipnot 2.7.6'da anlatılan politikaya göre değer düşüklüğü için test edilmektedir.

Aşağıda yer alan tablo, 31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla tüm iştirakleri ve ortaklık yapılarını göstermektedir (Dipnot 3):

	<u>Ortaklık Payları (%)</u>	
	2017	2016
<u>İştirakler</u>		
YBP	42,78	42,78
Çamlı Yem Besicilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Çamlı Yem")	23,38	23,38
Pınar Foods GmbH ("Pınar Foods")	44,94	44,94
Desa Enerji Elektrik Üretim A.Ş. ("Desa Enerji")	26,41	26,41

Yabancı para çevrimi

i) Fonksiyonel ve raporlama para birimi

Şirket ve her bir iştirakin finansal tablo kalemleri, söz konusu şirketin içinde bulunduğu ve operasyonlarının sürdürdüğü ana ekonomide geçerli olan para birimi cinsinden ölçülmüştür ("fonksiyonel para birimi"). Finansal tablolar Şirket'in fonksiyonel para birimi olan Türk Lirası ("TL") cinsinden hazırlanmış ve sunulmuştur.

ii) İşlemler ve bakiyeler

Yabancı para cinsinden yapılan işlemler, işlemin yapıldığı günkü döviz kurlarından fonksiyonel para birimine çevrilmiştir. Bu işlemlerin gerçekleşmesinden ve yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülüklerin yıl sonu döviz kurlarından çevrilmesinden kaynaklanan kur farkı gelir ve giderleri nakit akış ve net yatırımın korunması olarak değerlendirilip özkaynak kalemi altında takip edilenler dışında kapsamlı gelir tablosunda esas faaliyetlerden diğer gelirler / giderler ile finansman gelir / gider altında muhasebeleştirilir.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

iii) Yabancı ülkedeki iştirakin finansal tablolarının çevrimi

Şirket'in iştiraki konumunda olan ve Almanya'da faaliyet gösteren Pınar Foods'un finansal tabloları bulunduğu ülkenin standart, kanun ve düzenlemelerine göre hazırlanmış olup TMS/ TFRS'lere uyarlanmıştır. Yabancı ülkede faaliyet gösteren söz konusu iştirakin varlık ve yükümlülükleri bilanço tarihindeki döviz kurları, kapsamlı gelir tablosu kalemleri ise yıl içerisindeki ortalama kurlar kullanılarak TL'ye çevrilmiştir. 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla 1 Avro karşılığı 4,5155 TL (31 Aralık 2016: 3,7099 TL), aynı tarih itibarıyla sona eren yıl için ortalama 1 Avro karşılığı ise 4,1180 TL'dir (2016: 3,3413 TL). Yabancı ülkede faaliyet gösteren iştirakin açılış net varlıklarının yeniden çevrilmesi ve ortalama kurlar ile bilanço tarihindeki kurlardan doğan farklılıklar özkaynaklar altındaki "Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelirden kar / zararda sınıflandırılacak paylar" içerisinde takip edilmektedir.

2.5 Netleştirme/ Mahsup

İçerik ve tutar itibarıyla önem arz eden her türlü kalem, benzer nitelikte dahi olsa, finansal tablolarda ayrı gösterilir. Önemli olmayan tutarlar, esasları veya fonksiyonları açısından birbirine benzeyen kalemler itibarıyla toplulaştırılarak gösterilir. İşlem ve olayın özünün mahsubu gerekli kılması sonucunda, bu işlem ve olayın net tutarları üzerinden gösterilmesi veya varlıkların, değer düşüklüğü düşüldükten sonraki tutarları üzerinden izlenmesi, mahsup edilmeme kuralının ihlali olarak değerlendirilmez. Şirket'in normal iş akışı içinde gerçekleştirdiği işlemler sonucunda, "Hasılat" başlıklı kısımda tanımlanan gelirler dışında elde ettiği gelirler, işlem veya olayın özüne uygun olması şartıyla, net değerleri üzerinden gösterilir.

2.6 Karşılaştırılmalı Bilgiler

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Şirket'in finansal tabloları bir önceki dönemle karşılaştırılmalı olarak hazırlanmaktadır. Şirket, 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla finansal durum tablosunu (bilançosunu), 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla hazırlanmış finansal durum tablosu (bilançosu) ile; 1 Ocak - 31 Aralık 2017 dönemine ait kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir, nakit akışı ve özkaynaklar değişim tablolarını ise 1 Ocak - 31 Aralık 2016 dönemi ile karşılaştırılmalı olarak düzenlemiştir.

2.7 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

Finansal tabloların hazırlanmasında izlenen önemli muhasebe politikaları aşağıda özetlenmiştir:

2.7.1 Hasılat

Gelirler, Şirket'in faaliyetlerinin olağan süreci dahilinde yapılan mal ve hizmet satışları karşılığı tahsil edilen ya da alacak kaydedilen tutarların gerçeğe uygun değerlerini ihtiva etmektedir. Gelirler, katma değer vergileri, iadeler, indirim ve iskontolar düşüldükten sonra ulaşılan bedel üzerinden gösterilmiştir. Bilanço tarihi itibarıyla oluşan ancak henüz faturalanmamış olan harcamalar tahmin ve tahakkuk edilmektedir.

Hasılat tutarı güvenilir bir biçimde ölçülebildiğinde, işleme ilişkin ekonomik faydanın işletme tarafından elde edilmesinin kuvvetle muhtemel olduğunda ve aşağıda belirtildiği gibi her bir Şirket aktivitesiyle ilgili belirli kriterlerin gerçekleşmesi durumunda finansal tablolara hasılat olarak kaydedilir. Şirket, tahminlerini müşterinin türünü, işlemin türünü ve her bir kontratın maddelerini dikkate alarak tarihsel sonuçlara dayandırır (Dipnot 20).

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Gelirler aşağıdaki gibi kaydedilmektedir:

Mal satışları:

Mal satışları ürünlerin müşteriye teslim edilmesi veya satılması, müşterinin bu ürünleri kabul etmesi ve ilgili alacakların tahsilatının yapılması olasılığının kesinleşmesi halinde kaydedilir. Şirket politikası olarak ürünler müşterilere geri iade etme hakkıyla birlikte satılmaktadır. Satışın gerçekleştiği anda, bu tarz iadelerin tutarının tahmini için önceki deneyimlerden faydalanılmaktadır.

Hizmet satışları:

Hizmet satışları; belirli bir işlem için fiili olarak sağlanan hizmetin, sağlanacak olan toplam hizmete göre tamamlandığı oran göz önünde bulundurularak ilgili muhasebe döneminde kaydedilir.

Faiz geliri:

Faiz geliri, etkin faiz yöntemi esasına göre kaydedilir. Bir alacak için değer düşüklüğü karşılığı ayrıldığında, Şirket o alacağın taşınan değerini, o aracın orijinal etkin faiz oranını baz alarak iskonto ettiği gelecekteki nakit akışına, geri kazanılabilir değerine indirmekte ve bu iskontoyu faiz geliri olarak kaydetmeye devam etmektedir.

Şirket tarafından elde edilen diğer gelirler aşağıdaki esaslara göre belirlenmiştir:

Kira geliri - tahakkuk esasına göre mali tablolara yansıtılır.

Temettü geliri, Şirket'in temettüyü alma hakkının oluştuğu tarihte tahakkuk eder.

2.7.2 Stoklar

Şirket'in hammadde stoklarının önemli bir bölümü kırmızı et ve hindi eti başta olmak üzere çeşitli baharatlar, yağ stoklarından, yarı mamul stoklarının önemli bir bölümü işlenmiş hindi, dana ve kuzu etlerinden, mamul stoklarının önemli bir bölümü şarküteri, donuk ürün ve taze et stoklarından, diğer stoklarının önemli bir bölümü ise sarf malzemeleri ve yedek parçalardan oluşmaktadır.

Stoklar, maliyetin veya net gerçekleşebilir değerinin düşük olanı ile değerlendirilir. Net gerçekleşebilir değer, normal piyasa şartlarındaki tahmini satış fiyatından ürünün tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır. Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir. Stok maliyeti hesaplama sistemi safha maliyeti olup Şirket stoklarını aylık ağırlıklı ortalama maliyet yöntemine göre değerlemektedir (Dipnot 8).

2.7.3 Canlı varlıklar

Canlı varlıklar kesim amacıyla bulunduran besi danalarından oluşan canlı hayvan stoklarıdır (Dipnot 9).

Canlı varlıklar, TMS 41 "Tarımsal Faaliyetler" standardındaki esaslar dikkate alınarak finansal tablolara yansıtılmıştır. TMS 41, canlı varlıkların ölçülebilmesi için ölçüm yöntemlerini önceliklendiren bir hiyerarşik yöntem sunmaktadır. Canlı varlıkların gerçeğe uygun değerleri müteakip dönemde alınan canlı hayvan alım tekliflerinde yer alan birim fiyat üzerinden tespit edilerek finansal tablolara yansıtılmaktadır.

Canlı varlıkların gerçeğe uygun değerlerinde meydana gelen değişimler gelir tablosuna "canlı varlıklar gerçeğe uygun değer farkları" olarak yansıtılmaktadır.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.7.4 Maddi duran varlıklar

Araziler, yer altı ve yerüstü düzenleri, binalar ile makine ve ekipmanlar dışındaki, 1 Ocak 2005 tarihinden önce elde edilen diğer bütün maddi duran varlıklar 31 Aralık 2004 tarihindeki alım gücü ile ifade edilmiş maliyetlerinden, 1 Ocak 2005 tarihinden sonra elde edilen kalemler ise elde etme maliyetlerinden bilanço tarihine kadar olan birikmiş amortisman ve varsa değer düşüklüğü karşılığı düşülerek finansal tablolara yansıtılmıştır. Arazi ve arsalar, binalar, yer altı ve yerüstü düzenleri, makine, tesis ve cihazlar bağımsız profesyonel değerlendirme şirketi TSKB Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından yapılan değerlendirme çalışmalarında tespit edilen gerçeğe uygun değeri üzerinden 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla finansal tablolara yansıtılmaktadır (Dipnot 11). Yeniden değerlemenin yapıldığı tarih itibarıyla, değerlemeye konu olan ilgili maddi duran varlığın birikmiş amortismanı varlığın maliyeti ile netleştirilmekte ve müteakip dönemlerde yeniden değerlendirilmiş net defter değeri üzerinden takip edilmektedir.

Araziler, yeraltı ve yerüstü düzenleri, binalar ile makine ve ekipmanların taşınan değerlerinde yeniden değerlendirme sonucu meydana gelen artışlar, bilançoda özkaynaklar altında yer alan yeniden değerlendirme fonu hesabına, ertelenmiş vergi etkisi düşülerek, alacak kaydedilmektedir. Daha önce kapsamlı gelir tablosuna değer düşüklüğü yansıtılan varlıklarla ilgili değerlendirme artışları kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmış olan söz konusu değer düşüklüğü tutarında kapsamlı gelir tablosuna alacak kaydedilir. Aynı varlığın bir önceki dönemdeki fondaki artışlarına karşılık gelen azalışlar fondan düşülmüş; diğer tüm azalışlar ise kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmıştır. Her yıl, yeniden değerlendirilmiş tutar üzerinden hesaplanan amortisman ile (kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan amortisman) varlığın yeniden değerlendirme öncesi maliyeti üzerinden ayrılan amortisman arasındaki fark yeniden değerlendirme fonundan birikmiş karlara ilgili ertelenmiş vergi etkisi düşülerek transfer edilmiştir.

Binalar, yeraltı ve yerüstü düzenleri ile makine, tesis ve cihazlar, kapasitelerinin tam olarak kullanılmaya hazır olduğu ve fiziksel durumlarının belirlenen üretim kapasitesini karşılayacağı durumlarda aktifleştirilir ve amortismanına tabi tutulmaya başlanırlar. Maddi duran varlıkların hurda değerinin önemli tutarda olmadığı tahmin edilmektedir.

Maddi duran varlık alımları için verilmiş olan avanslar, ilgili varlık aktifleştirilene kadar diğer duran varlıklar duran varlıklar altında peşin ödenmiş giderler altında takip edilmektedir. Her raporlama döneminde, maddi duran varlıkların hurda değeri yaklaşık ekonomik ömürler gözden geçirilmekte ve gerekli düzeltmeler ileriye dönük olarak yapılmaktadır.

Yeniden değerlendirilmiş ya da bilanço tarihindeki satın alma gücü ile ifade edilmiş maddi duran varlıkların üzerinden doğrusal amortisman yöntemi uygulanarak amortisman hesaplanmaktadır (Dipnot 11). Araziler sonsuz ömre sahip oldukları varsayılarak amortismanına tabi tutulmamıştır. Maddi duran varlıkların yaklaşık ekonomik ömürleri aşağıdaki gibidir:

	Yıllar
Binalar, yeraltı ve yerüstü düzenleri	5-30
Makine, tesis ve cihazlar	5-20
Demirbaşlar	5-10
Taşıt araçları	5

Bilanço tarihi itibarıyla varlıkların faydalı ömürleri gözden geçirilmekte, gerektiğinde düzeltilmektedir.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Aktifleştirmeden sonraki harcamalar, gelecekte ekonomik fayda sağlanmasının kuvvetle muhtemel olması ve ilgili harcamanın maliyetinin güvenilir bir şekilde ölçülmesi durumunda ilgili varlığın maliyetine eklenir veya ayrı bir varlık olarak finansal tablolara yansıtılır. Maddi duran varlıklar; taşınır değerlerin, geri kazanılabilir değerlerinden daha fazla olabileceğini gösteren koşullarda değer düşüklüğü için gözden geçirilmektedir. Değer düşüklüğü saptanması için varlıklar, nakit üreten birimler olan en alt seviyede gruplanır (nakit üreten birim). Bir maddi duran varlığın taşıdığı değer, geri kazanılabilir değerinden fazla ise karşılık ayrılarak defter değeri geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer, maddi duran varlığın kullanımındaki değeri veya varlığın satışı için katlanılacak giderler düşüldükten sonraki net satış fiyatından yüksek olanıdır. Söz konusu değer düşüklüğüne uğrayan maddi duran varlık yeniden değerlendirilmişse, değer düşüklüğü önceki dönemlerdeki yeniden değerlendirme fonundaki artışlara karşılık gelecek tutarda fondan düşülür ve geri kalan tutar kapsamlı gelir tablosuyla ilişkilendirilir.

Bakım ve onarım giderleri oluştukları dönemin kapsamlı gelir tablosuna gider olarak kaydedilirler. Şirket, yapılan yenilemeler doğrultusunda değiştirilen parçaların diğer bölümlerden bağımsız bir şekilde amortismanına tabi tutulup tutulmadığına bakmaksızın taşınan değerlerini bilançodan çıkarır. Başlıca yenilemeler, ilgili maddi duran varlığın kalan ömrünün veya yenilemenin kendisinin ekonomik ömrünün kısa olanı baz alınarak amortismanına tabi tutulurlar. Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasında elde edilen kar ya da zarar, maddi duran varlığın taşıdığı değere göre belirlenir ve ilgili gelir ve gider hesaplarına kaydedilir (Dipnot 23). Yeniden değerlendirilmiş maddi duran varlığın elden çıkarılmasında, elden çıkarılan maddi duran varlıkla ilgili yeniden değerlendirme fonundaki tutar ertelenmiş vergi etkisi düşülerek geçmiş yıllar karları hesabına aktarılır.

2.7.5 Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, sınırlı ekonomik ömre sahiptir ve ağırlıklı olarak hakları ve bilgi işlem yazılımlarını içermektedir. Bu varlıklar, 1 Ocak 2005 tarihinden önce elde edilen kalemler için TL'nin 31 Aralık 2004 tarihindeki alım gücüyle ifade edilen düzeltilmiş elde etme maliyetleri üzerinden, 1 Ocak 2005 tarihinden sonra elde edilen kalemler için ise elde etme maliyetleri üzerinden, birikmiş itfa payları ve mevcutsa değer düşüklüğünün indirilmesi sonrasında oluşan net değeri ile finansal tablolara yansıtılmaktadır. Bu varlıklar, elde etme maliyetleriyle kaydedilmiştir ve elde edilme tarihinden itibaren ortalama beş yıllık dönemde doğrusal amortisman yöntemi uygulanarak itfa edilmektedir (Dipnot 12). Bilgisayar yazılım programlarının bakım ve onarım maliyetleri hizmet gerçekleştiğinde giderleştirilir. Maddi olmayan duran varlıkların elden çıkarılmasından doğan kayıp ve kazançlar veya bu varlıklarla ilgili endekslenmiş değerleri üzerinden ayrılan değer düşüklüğü kayıpları ilgili gelir ve gider hesaplarında gösterilir. Maddi olmayan duran varlıkların hurda değerlerinin önemli tutarda olmadığı tahmin edilmiştir. Maddi olmayan duran varlıklar, taşınan değerlerinin geri kazanılabilir değerlerinden daha yüksek olabileceğini gösteren koşullarda, değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Değer düşüklüğü testi için maddi olmayan duran varlıklar tanımlanabilir en küçük nakit üreten birimlere ayrıştırılır. Değer düşüklüğünün olması durumunda maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değeri, geri kazanılabilir tutara indirilir. Geri kazanılabilir değer, maddi olmayan duran varlığın kullanımındaki değeri veya net satılabilir değerinden yüksek olanıdır.

2.7.6 Varlıklarda değer düşüklüğü

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü:

- İtfa edilmiş maliyet üzerinden gösterilen finansal varlıklar

Şirket, bir ya da bir grup finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığını gösteren nesnel bir göstergenin var olup olmadığını, her raporlama döneminin sonunda değerlendirir. Bir ya da bir grup finansal varlık değer düşüklüğüne uğrarsa, değer düşüklüğünden kaynaklanan zarar, ancak değer düşüklüğüne ilişkin varlığın ilk kayda alınmasından sonra ortaya çıkan ve söz konusu finansal varlıkların geleceğe ait tahmini nakit akışları üzerinde bir etkisinin olduğu bir ya da daha fazla olayın sebep olduğu nesnel bir kanıt varsa finansal tablolara yansıtılır.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Şirket tüm finansal varlıkların değer düşüklüğü testi için aşağıdaki kriterleri göz önünde bulundurmaktadır:

- Finansal varlığı ihraç edenin veya finansal varlığı taahhüt edenin finansal açıdan önemli bir zorluk içinde olması;
- Sözleşmenin ihlal edilmesi, örneğin faiz veya anapara ödemelerinin yerine getirilememesi veya ihmâl edilmesi;
- Şirket'in, borçlunun içinde bulunduğu finansal zorluğa ilişkin ekonomik veya yasal nedenlerden ötürü, borçluya başka koşullar altında tanımayacağı bir ayrıcalık tanınması;
- Borçlunun, iflas veya başka tür bir finansal yeniden yapılandırmaya gireceği ihtimalinin yüksek olması;
- Portföy içindeki her bir finansal varlık itibariyle tespiti mümkün olmamakla birlikte, bir Şirket finansal varlığın ilk kayda alınmalarını müteakip söz konusu varlıkların gelecekteki tahmini nakit akışlarında ölçülebilir bir azalış olduğuna işaret eden gözlemlenebilir veri bulunması. Bu tür veriler genellikle aşağıdaki durumlarda oluşur:
  - (i) Portföydeki borçluların ödeme durumlarında olumsuz anlamda değişiklikler yaşanması ve
  - (ii) Portföydeki varlıkların geri ödenmemesine neden olabilecek ulusal veya bölgesel ekonomik koşullar.

Şirket öncelikle, değer düşüklüğüne ilişkin bağımsız göstergenin bulunup bulunmadığını değerlendirir.

Krediler ve alacaklar için, zararın tutarı varlıkların defter değeri ile geleceğe ait tahmini nakit akışlarının finansal varlıkların orijinal efektif faiz oranı kullanılarak indirgenmiş bugünkü değeri arasındaki fark olarak ölçülür (geleceğe ait gerçekleşmemiş giderler hariç olmak üzere). Varlıkların defter değeri düşürülür ve meydana gelen zarar gelir tablosunda kayda alınır.

Eğer, izleyen dönemde, değer düşüklüğü zararının miktarı azalırsa ve bu azalış değer düşüklüğünün anlaşılmasından sonra meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebilirse (borçlunun kredi notunda iyileştirme olması gibi), daha önce kayda alınmış değer düşüklüğünün iptali gelir tablosunda kayda alınır.

- Satılmaya hazır finansal varlıklar

Şirket, bir ya da bir grup finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığını gösteren nesnel bir göstergenin var olup olmadığını, her bir raporlama döneminin sonunda değerlendirir. Satılmaya hazır finansal varlıkların elde etme maliyeti ile gerçeğe uygun değerleri arasında oluşan olumsuz farklar ise kalıcı olması halinde özkaynaklar altında muhasebeleştirilmiş toplam zarar, özkaynaklardan çıkarılarak gelir tablosu ile ilişkilendirilir. Bu durumda özkaynaklardaki gerçeğe uygun değer kaybı, elde etme maliyeti ile mevcut gerçeğe uygun değer arasındaki farktan, mevcutsa, daha önce gelir tablosuna yansıtılmış değer düşüklüğü düşüldükten sonraki tutar kadar olmalıdır. Öte yandan, söz konusu satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değerlerinin değişimine istinaden özkaynaklar altında muhasebeleştirilmiş bir gerçeğe uygun değer değişim fonunun bulunmaması durumunda, kalıcı olan olumsuz farklar doğrudan gelir tablosuyla ilişkilendirilir. Kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmış satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılmış özkaynağa dayalı finansal araçlardaki değer düşüklükleri ise kapsamlı gelir tablosu üzerinden geri çevrilemez.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Finansal olmayan varlıklarda değer düşüklüğü:

Şirket, ertelenmiş vergi varlıkları dışında kalan her varlık için her bir bilanço tarihinde, söz konusu varlığa ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Kullanıma hazır olmayan maddi olmayan duran varlıklarda ise geri kazanılabilir tutar her bir bilanço tarihinde tahmin edilir. Varlığın geri kazanılabilir değeri, ilgili varlığın satışı için katlanılacak giderler düşüldükten sonraki net rayiç değeri ile kullanım değerinin yüksek olanıdır.

İştirakler, TMS 39, "Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme" hükümlerine göre, değer düşüklüğü olabileceğini gösteren durumlarda, geri kazanılabilir tutarı ile finansal tablolardaki taşınan değeri karşılaştırılarak TMS 36'ya göre değer düşüklüğü açısından test edilir. Buna istinaden, özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen ve bu şekilde Şirket'in payı ölçüsünde iştirakin zararlarının finansal tablolara yansıtılmasına rağmen, TMS 39 hükümleri uygulanarak finansal tablolara yansıtılan zararların dışında ilave bir değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesinin gerekli olup olmadığı değerlendirilir. İştirakler içerisinde muhasebeleştirilen şerefiye, ayrıca muhasebeleştirilmediğinden, TMS 36, "Varlıklarda Değer Düşüklüğü"ne göre ayrıca değer düşüklüğü açısından test edilmez. Değer düşüklüğünün olması durumunda, iştirakin maliyetinin bir parçası olan şerefiye dahil olmak üzere, herhangi bir ilgili varlığın üzerine değer düşüklüğü dağıtılmaz. Buna göre, müteakip değer artışı sonrasında önceden finansal tablolara yazılan değer düşüklüğü, TMS 36'da yer alan hükümlere göre geri çevrilir.

2.7.7 Borçlanma maliyetleri ve alınan krediler

Alınan krediler alındıkları tarihlerdeki gerçeğe uygun değerlerinden, işlem masrafları çıkartıldıktan sonraki net değerleriyle kaydedilir. Alınan krediler, sonradan etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyet değeri üzerinden gösterilir. İşlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, etkin faiz yöntemi kullanılarak kapsamlı gelir tablosuna kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak yansıtılır. Alınan kredilerden kaynaklanan finansman maliyeti oluştuğunda kapsamlı gelir tablosuna yansıtılır (Dipnot 25). Alınan kredilerin vadeleri bilanço tarihinden itibaren 12 aydan kısa ise, kısa vadeli yükümlülükler içerisinde, 12 aydan fazla ise uzun vadeli yükümlülükler içerisinde gösterilmektedir (Dipnot 14).

Kredi sözleşmeleri ve limitleri için ödenen ücretler, söz konusu sözleşme kapsamında ilgili limitin kısmen veya tamamen kullanılmasının kuvvetle muhtemel olduğu durumlarda, işleme maliyeti olarak yukarıda esaslar çerçevesinde mali tablolara yansıtılır. Söz konusu limitin kullanılmasının muhtemel olmadığı durumlarda ise, ödenen ücret likidite hizmetleri için ödenen bir hizmet olarak peşin ödenen gider olarak değerlendirilir ve ilgili kredi limitinin geçerlilik süresi boyunca gelir tablosuyla ilişkilendirilir.

Amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma getirilebilmesi zorunlu olarak uzun bir süreyi (bir yıl ve üzeri) gerektiren varlıklar özellikli varlıklar olarak tanımlanmaktadır. Özellikli varlığın iktisabı, yapımı ya da üretimi ile ilgili genel veya belirli borçlanma maliyetleri, ilgili varlığın yönetimin amaçları doğrultusunda faaliyet gösterebilmesi amacıyla gerekli oluşuma ve yere getirildiği ana kadar, söz konusu varlığın maliyetinin bir parçası olarak aktifleştirilir.

2.7.8 Finansal varlıklar

Şirket, finansal varlıklarını krediler ve alacaklar ve satılmaya hazır finansal varlıklar kategorileri altında sınıflandırmıştır. Bahsi geçen sınıflandırma ilgili finansal varlığın satın alım amacına bağlı olarak yapılmaktadır. Şirket yönetimi, finansal varlıkların sınıflandırma işlemi ilgili varlıkların finansal tablolara ilk yansıtıldığı tarih itibarıyla yapmaktadır. Şirket'in gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilen ve vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıkları bulunmamaktadır.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

i. Sınıflandırma

- Krediler ve alacaklar

Krediler ve alacaklar, sabit veya belirli ödemeleri olan, aktif bir piyasada işlem görmeyen ve türev araç olmayan finansal varlıklardır. Vadeleri bilanço tarihinden itibaren 12 aydan kısa ise dönen varlıklarda, 12 aydan uzun ise duran varlıklarda takip edilmektedir. Krediler ve alacaklar, ticari ve ilişkili taraftarlardan alacaklardan ve nakit ve nakit benzerlerinden oluşmaktadır.

- Satılmaya hazır finansal varlıklar

Likidite ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak veya faiz oranlarındaki değişimler nedeniyle satılabilecek olan ve belirli bir süre gözetilmeksizin elde tutulan ve başka bir sınıflandırmaya tabi tutulamayan finansal araçlar, satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Bunlar, yönetimin bilanço tarihinden sonraki 12 aydan daha kısa bir süre için finansal aracı elde tutma niyeti olmadıkça veya işletme sermayesinin artırılması amacıyla satışına ihtiyaç duyulmayacaksa, ki bu durumda dönen varlıklar içine dahil edilir, duran varlıklara dahil edilmiştir. Şirket yönetimi, bu finansal araçların sınıflandırmasını satın aldıkları tarihte uygun bir şekilde yapmakta olup düzenli olarak bu sınıflandırmayı gözden geçirmektedir.

ii. Muhasebeleştirme ve ölçümleme

Gerçeğe uygun değer değişimi gelir tablosuyla ilişkilendirilen finansal varlıklar dışındaki tüm finansal varlıklar, ilk kez kayda alınırken varlıkla ilgili satın alma masrafları (işlem maliyeti) de dahil olmak üzere gerçeğe uygun değeri, sonraki dönemlerde ise gerçeğe uygun değerleri üzerinden gösterilmektedir. Şirket'in %20'nin altında sermaye payına sahip olduğu, kontrol veya önemli derecede etkinliğe sahip olmadığı satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflandırıldığı finansal varlıklar, borsada işlem görmesi durumunda piyasa fiyatları üzerinden finansal tablolara yansıtılmakta olup aktif bir piyasanın bulunmaması durumlarında, Şirket ilgili finansal varlığın gerçeğe uygun değerini genel kabul görmüş değerlendirme yöntemleri kullanarak hesaplamaktadır. Satılmaya hazır finansal varlıkların borsaya kayıtlı herhangi bir rayiç değerinin olmadığı, gerçeğe uygun değerinin hesaplanmasında kullanılan diğer yöntemlerin uygun veya tatbik edilebilir olmaması nedeniyle gerçeğe uygun bir değer tahmininin yapılamaması ve gerçeğe uygun değerinin güvenilir bir şekilde ölçülemediği durumlarda finansal varlığın kayıtlı değeri, 1 Ocak 2005 tarihinden önce iktisap edilen kalemler için TL'nin 31 Aralık 2004 tarihindeki alım gücüyle ifade edilen düzeltilmiş elde etme maliyeti üzerinden, 1 Ocak 2005 tarihinden sonra iktisap edilen kalemler için ise elde etme maliyeti üzerinden, mevcutsa, değer düşüklüğünün çıkarılması suretiyle değerlendirilmiştir. Şirket, satılmaya hazır finansal varlıklara ilişkin kazanç ve kalıcı (önemli tutarda uzun ve süreli olarak) olmayan kayıpları, bu varlıklar finansal tablolardan çıkarılana kadar doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilmektedir.

Satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflandırılmış olan menkul kıymetlerin gerçeğe uygun değer değişikliği bu finansal varlıkların bilanço tarihindeki gerçeğe uygun değerleri ile iskonto edilmiş maliyet bedelleri arasındaki fark olarak hesaplanmaktadır. Şirket söz konusu satılmaya hazır finansal varlıklardan temettü almaya hak kazandığında, satılmaya hazır finansal varlıklardan elde edilen temettü geliri, yatırım faaliyetlerinden gelirlerin altında muhasebeleştirilerek kapsamlı gelir tablosuna yansıtılır.

Satılmaya hazır finansal varlıklar finansal tablolardan çıkarıldıklarında, özkaynaklarda takip edilen ilgili kazanç veya kayıplar kapsamlı gelir tablosuna transfer edilir. Krediler ve alacaklar etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak indirgenmiş değerleriyle muhasebeleştirilmektedir.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.7.9 Pay başına kazanç

Kapsamlı gelir tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net dönem karının, dönem boyunca bulunan paylarının ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur (Dipnot 28).

Şirketler, mevcut pay sahiplerine birikmiş karlardan payları oranında pay dağıtarak ("Bedelsiz Paylar") sermayelerini arttırabilir. Pay başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz pay ihracı çıkarılmış paylar olarak sayılır. Dolayısıyla pay başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı pay adedi ortalaması, payların bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Temettü dağıtılması söz konusu olması durumunda ise pay başına düşecek kazanç payların ağırlıklı ortalamasının adedi üzerinden değil, mevcut pay adedi dikkate alınarak belirlenecektir.

2.7.10 Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Şirket, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan düzeltme gerektirmeyen hususlar, finansal tablo kullanıcılarının ekonomik kararlarını etkileyen hususlar olmaları halinde finansal tablo dipnotlarında açıklanır.

2.7.11 Karşılıklar, koşullu varlıklar ve yükümlülükler

Geçmişteki olaylardan kaynaklanan ve gerçekleşmesi gelecekte Şirket'in tamamıyla kontrolünde olmayan, bir veya birden fazla olayın olması veya olmaması durumuna bağlı olan olası varlık ve yükümlülükler, şarta bağlı varlık ve yükümlülükler olarak kabul edilmektedir (Dipnot 15). Şirket, şarta bağlı varlık ve yükümlülükleri kayıtlarına yansıtılmamaktadır. Şarta bağlı yükümlülükler, ilgili bir ekonomik fayda çıkışı olasılığı uzak olmadığı sürece finansal tablo dipnotlarında açıklanmıştır. Şarta bağlı varlıklar ise ancak ekonomik faydaların girişi muhtemel ise finansal tablo dipnotlarında açıklanmıştır.

Karşılıklar, Şirket'in bilanço tarihi itibarıyla mevcut bulunan ve geçmişten kaynaklanan yasal veya yapısal bir yükümlülüğünün bulunması, yükümlülüğü yerine getirmek için ekonomik fayda sağlayan kaynakların çıkışının gerçekleşme olasılığının olması ve yükümlülük tutarı konusunda güvenilir bir tahminin yapılabildiği durumlarda muhasebeleştirilmektedir. Birden fazla sayıda benzer yükümlülüğün bulunduğu durumlarda, gerekli olabilecek ekonomik fayda sağlayan kaynakların çıkış olasılığı aynı sınıftaki yükümlülüklerin tamamı dikkate alınarak değerlendirilir. Aynı sınıfta bulunan yükümlülüklerden herhangi bir tanesine ilişkin kaynak çıkışı ihtimali az bile olsa karşılık ayrılmaktadır. Gelecekteki operasyonel zararlarla ilgili olarak karşılık ayrılmamaktadır.

i. Çalışanlara sağlanan faydalar/ kıdem tazminatları

Kıdem tazminatı karşılığı, Şirket'in, Türk İş Kanunu uyarınca personelin emekliye ayrılmasından doğacak gelecekteki olası yükümlülüklerinin tahmini toplam karşılığının bugünkü değerini ifade eder. Türkiye'de geçerli olan sosyal mevzuat ve Türk İş Kanunu uyarınca; Şirket, en az bir yıllık hizmetini tamamlayan, kendi isteğiyle işten ayrılması veya uygunsuz davranışlar sonucu iş akdinin feshedilmesi dışında kalan sebepler yüzünden işten çıkarılan veya emekliye ayrılan her personeline toplu olarak kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Tanımlanmış sosyal yardım yükümlülüğü aktüer varsayımlar uyarınca net bugünkü değerine göre indirgenmiş ve finansal tablolara yansıtılmıştır. Söz konusu karşılığın ölçülmesinde her kullanılan aktüer varsayımlarındaki değişimlerden kaynaklı aktüer kazanç ve kayıplar diğer kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilerek mali tablolara yansıtılır.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

ii. *Kar payı ve ikramiye karşılığı*

Dağıtılabilir kar üzerinde yapılan bir takım düzeltme işlemleri sonucunda elde edilen baz üzerinden, Şirket'in üst yönetim ve yönetim kurulu üyeleri için, kar payı ve ikramiye karşılığı hesaplanmaktadır. Şirket, sözleşmeye dayanan veya geçmiş uygulamalarından kaynaklanan bir yükümlülük olması durumunda, söz konusu bu karşılığı kayıtlarına almaktadır.

2.7.12 Muhasebe politikaları, muhasebe tahminlerinde değişiklik ve hatalar

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır.

2.7.13 İlişkili taraflar

Bu finansal tablolar açısından, Şirket üzerinde kontrolü, müşterek kontrolü veya önemli etkinliği olan ortaklar, Yaşar Grubu Şirketleri, Şirket'in veya ana ortak olarak Yaşar Holding'in üst düzey yönetim kadrosu ve yönetim kurulu üyeleri, yakın aile üyeleri ve bunlar tarafından kontrol edilen, müştereken kontrol edilen veya bunların üzerinde önemli etkinlikleri olan şirketler ilişkili taraflar olarak kabul ve ifade edilmiştir (Dipnot 5).

2.7.14 Finansal bilgilerin bölümlere göre raporlanması

Faaliyet bölümleri, Şirket'in faaliyetlerine ilişkin karar almaya yetkili organlara veya kişilere sunulan iç raporlama ve stratejik bölümlere paralel olarak değerlendirilmektedir. Söz konusu bölümlere tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümlerin performansının değerlendirilmesi amacıyla Şirket'in faaliyetlerine ilişkin stratejik karar almaya yetkili organlar ve kişiler, Şirket'in üst düzey yöneticileri olarak tanımlanmıştır.

Şirket'in üst düzey yöneticileri Şirket faaliyetlerini ana ürün grubu bazında ve yurt içi ve yurt dışı faaliyetler olarak takip etmektedir. Öte yandan, her bir ana ürün grubundaki satış kanalları ile birlikte müşteri özelliklerinin ve ihtiyaçlarının, Şirket'in faaliyetlerini etkileyen mevzuatın aynı olmaları ve Şirket'in Türkiye dışındaki faaliyetlerinin toplam faaliyetleri içerisinde önem arz etmemesi nedeniyle, finansal bilgiler bölümlere göre raporlanmamıştır.

2.7.15 Kiralama İşlemleri

(1) *Şirket - kiracı olarak*

Finansal Kiralama

Finansal kiralama yoluyla elde edilen maddi duran varlık, varlığın kiralama döneminin başındaki gerçeğe uygun değerinden veya asgari kira ödemelerinin o tarihte indirgenmiş değerinden düşük olanı üzerinden aktifleştirilir. Anapara kira ödemeleri yükümlülük olarak gösterilir ve ödendikçe azaltılır. Faiz ödemeleri ise, finansal kiralama dönemi boyunca kapsamlı gelir tablosunda giderleştirilir. Finansal kiralama sözleşmesi ile elde edilen maddi duran varlıklar, sahipliğin kiralama sözleşmesi sonunda Şirket'e geçeceği varsayımıyla, varlığın faydalı ömrünün ya da kira süresinin kısa olanı üzerinden amortismanına tabi tutulur (Dipnot 11).

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Faaliyet Kiralaması

Mülkiyete ait risk ve getirilerin önemli bir kısmının kiralayana ait olduğu kiralama işlemi, faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır. İşletme kiralaları (kiralayandan alınan teşvikler düşüldükten sonra) olarak yapılan ödemeler, kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile kapsamlı gelir tablosuna gider olarak kaydedilir.

2.7.16 Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Dönemin kar ve zararı üzerindeki gelir vergisi yükümlülüğü, cari yıl vergisi ve ertelenmiş vergiyi içermektedir. Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden ve bilanço tarihinde geçerli olan vergi oranları ile hesaplanan vergi yükümlülüğünü içermektedir. Geçmiş yıllardaki vergi yükümlülüğü ile ilgili düzeltme kayıtları ise diğer faaliyet giderleri kalemi altında muhasebeleştirilmektedir.

Ertelenmiş vergi geliri veya gideri ertelenmiş verginin doğrudan özkaynak veya diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmadığı durumlarda, dönemin kar veya zararına dahil edilir. Ertelenmiş vergi özkaynaklar ve diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilen bir işlemde kaynaklanıyorsa, ilgili özkaynaklar kalemi ve diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilir.

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen değerleri ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya büyük ölçüde yasallaşmış ilgili geçici farkların ortadan kalkacağı tarihlerde geçerli olan vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir.

Ertelenmiş vergi varlığı veya yükümlülüğü, söz konusu geçici farkların ortadan kalkacağı ilerideki dönemlerde ödenecek vergi tutarlarında yapılacak tahmin edilen artış ve azalış oranlarında finansal tablolara yansıtılmaktadırlar. Ertelenmiş vergi yükümlülüğü, tüm vergilendirilebilir geçici farklar için hesaplanırken ertelenmiş vergi varlığı gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle indirilebilir geçici farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla finansal tablolara alınır. Ertelenmiş vergi varlığının bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde, ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri azaltılır (Dipnot 27).

2.7.17 Nakit akış tablosu

Nakit akış tablosunda, döneme ilişkin nakit akışları işletme, yatırım ve finansal faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır. İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları, Şirket'in faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarını gösterir. Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akışları, Şirket'in yatırım faaliyetlerinde (duran varlık yatırımları ve finansal yatırımlar) kullandığı ve bu faaliyetlerinden elde ettiği nakit akışlarını gösterir. Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları, Şirket'in finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir. Nakit ve nakit benzeri değerler, nakit ve banka mevduatı ile tutarı belirli nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli, yüksek likiditeye sahip ve vadesi 3 ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir.

2.7.18 Sermaye ve temettüleri

Adi hisseler, sermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüler, beyan edildiği dönemde birikmiş karlardan indirilerek kaydedilir. Alınan temettüler ise tahsil etme hakkının ortaya çıktığı tarihte gelir olarak kaydedilir.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.7.19 Devlet teşvik ve yardımları

Devlet teşvik ve yardımları, teşviklerin alınacağına dair gerçeğe uygun bir güvence olduğu ve Şirket'in asgari koşulları yerine getirmesi durumunda, gerçeğe uygun değeri ile muhasebeleştirilir.

Şirket, Türk ürünlerinin yurtdışında markalaşması, Türk Malı imajının yerleşmesi amacıyla uyguladığı Turquality projesi kapsamında hak etmiş olduğu devlet teşviklerini sırasıyla; diğer gelirler altında finansal tablolara yansıtılmaktadır (Dipnot 22).

2.7.20 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, şarta bağlı varlıkların ve yükümlülüklerin açıklamasını ve hesap dönemi boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar, Şirket yönetiminin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen, fiili sonuçlar varsayımlardan farklılık gösterebilir. Şirket'in önemli muhasebe varsayım ve tahminleri şunlardır:

a) Gelir vergileri

Nihai vergi tutarına olan etkileri kesinleşmeyen ilgili bir çok işlem ve hesaplama normal iş akışı sırasında gerçekleşmekte olup bu gibi durumlar gelir vergisi karşılığı belirlenmesi sırasında önemli muhakemelerin kullanılmasını gerektirmektedir. Şirket, vergisel olayların sonucunda ödenmesi tahmin edilen ek vergilerin oluşturduğu vergi yükümlülüklerini kayıtlarına almaktadır. Şirket'in sahip olduğu yatırım teşviklerinden doğan ve önümüzdeki dönemlerde faydalanabileceği vergi indirimleri, söz konusu teşviklerden gelecekte yararlanılmasının kuvvetle muhtemel olması sebebiyle finansal tablolara yansıtılmıştır. Bu konular ile ilgili oluşan nihai vergisel sonuçların, başlangıçta kaydedilen tutarlardan farklı olduğu durumlarda, bu farklar belirlendiği dönemlerdeki gelir vergisi karşılığı ve ertelenmiş vergi bakiyelerini etkileyebilecektir (Dipnot 27).

b) Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değer tespiti

Satılmaya hazır finansal varlıkların borsaya kayıtlı herhangi bir rayiç değerinin olmadığı durumlarda gerçeğe uygun değer hesaplanmasında kullanılan genel kabul görmüş değerlendirme yöntemleri, yönetimin en iyi tahminlerine dayanan birtakım varsayımları içermekte olup alım/ satım işlemlerinin gerçekleşmesi durumunda oluşabilecek değerler bu değerlerden farklılık gösterebilir (Dipnot 31). Genel kabul görmüş değerlendirme yöntemlerinin kullanılmadığı durumlarda, gerçeğe uygun değerlerin ilgili taşınan değerlerine yakınsayacağı varsayılmıştır.

c) Canlı varlıkların gerçeğe uygun değer tespiti

Canlı varlıklar kesim amaçlı elde tutulan büyükbaş hayvanlardan oluşmakta olup söz konusu canlı varlıklar, gerçeğe uygun değerleri müteakip dönemde alınan canlı hayvan alım tekliflerinde yer alan birim fiyat üzerinden tespit edilerek finansal tablolara yansıtılmaktadır.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

d) Arazi ve arsalar, binalar ve yerüstü düzenleri ile makine, tesis ve cihazların yeniden değerlendirilmesi

Yeniden değerlendirme çalışmalarının sıklığı, yeniden değerlemesi yapılan maddi duran varlıkların taşınan değerlerinin ilgili raporlama dönemi sonu itibarıyla gerçeğe uygun değerlerinden önemli ölçüde farklı olmadığından emin olacak şekilde belirlenir. Yeniden değerlendirme çalışmalarının yapıma sıklığı maddi duran varlık kalemlerinin gerçeğe uygun değerlerindeki değişime bağlıdır. Yeniden değerlendirilen bir varlığın gerçeğe uygun değerinin taşınan değerinden önemli ölçüde farklı olduğu düşünülen durumlarda, yeniden değerlendirme çalışmasının tekrarlanması gerekmektedir ve bu çalışma aynı tarih itibarıyla yeniden değerlendirilen varlığın bulunduğu varlık sınıfının tamamı için yapılmaktadır. Öte yandan gerçeğe uygun değer değişimleri önemsiz olan maddi duran varlıklar için yeniden değerlendirme çalışmalarının tekrarlanması gerekli görülmemektedir. Arazi ve arsalar, binalar, yer altı ve yerüstü düzenleri, makine, tesis ve cihazlar bağımsız profesyonel değerlendirme şirketi TSKB Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından yapılan değerlendirme çalışmalarında tespit edilen gerçeğe uygun değeri üzerinden 31 aralık 2017 tarihi itibarıyla finansal tablolara yansıtılmaktadır (Dipnot 11).

Çevrede emsal teşkil edebilecek bir alım/ satımın gerçekleşmemesi nedeniyle ilgili gerçeğe uygun değer hesaplamalarında arazi ve arsalar için emsal karşılaştırma yöntemi, binalar ve yerüstü düzenleri ile makine, tesis ve cihazlar için maliyet yaklaşımı yöntemi kullanılmış olup ilgili yöntem ve varsayımların detayları aşağıdaki gibidir.

- Gerçeğe uygun değer hesaplamalarında en etkin ve verimli kullanım değerlendirmesi yapılarak halihazırdaki kullanım amaçları en etkin ve verimli kullanım olarak saptanmış olup araziler ve arsalar için emsal karşılaştırma yöntemi, yeraltı ve yerüstü düzenleri, binalar ile makine, tesis ve cihazları için maliyet yaklaşımı yöntemi kullanılmıştır.
- Emsal karşılaştırma yönteminde mevcut pazar bilgilerinden faydalanılmış, bölgede yakın dönemde pazara çıkarılmış benzer gayrimenkuller dikkate alınarak, pazar değerini etkileyebilecek kriterler çerçevesinde fiyat ayarlaması yapılmış ve rapora konu arsalar için ortalama m2 satış değeri belirlenmiştir. Bulunan emsaller, konum, büyüklük, imar durumu, fiziksel özellikleri gibi kriterler dahilinde karşılaştırılmış, emlak pazarının güncel değerlendirilmesi için emlak pazarlama firmaları ile görüşülmüş, ayrıca bağımsız profesyonel değerlendirme şirketinin mevcut bilgilerinden faydalanılmıştır.
- Maliyet yaklaşımı yönteminde ise arsa üzerindeki yatırım maliyetlerinin amortize edildikten (herhangi bir çıkar veya kazanç varsa eklendikten sonra, yıpranma payının çıkartılması) sonra arsa değerine eklenmesi ile gayrimenkulün değeri belirlenmiştir. Maliyet yaklaşımı yönteminde ele alınan bileşenlerden arsa değerinin hesaplanmasında da yukarıda açıklanan emsal karşılaştırma yöntemi kullanılmıştır.
- Değer tespiti, bir bütün olarak entegre sanayi tesisi değerlendirilmesi olması nedeni ile makine, tesis ve cihazların değerlendirilmesinde uygulanabilir olduğu ölçüde ikinci el piyasa verilerinin ışığı altında; entegre tesisin bütünü içerisindeki aktif ve çalışır haldeki değerler üzerinden yapılmış olup söz konusu makine, tesis ve cihazlar hat bazında incelenmiştir.

Alım/ satım işlemlerinin gerçekleşmesi esnasında oluşabilecek değerler, bu değerlerden farklılık gösterebilir.

Maliyet yaklaşımı yöntemi ile tespit edilen değerler, finansal tablolara ilk yansıtıldığı tarih ve ilgili dönem sonları itibarıyla, TMS 36 "Varlıklarda Değer Düşüklüğü" standardındaki hükümlere göre, değer düşüklüğü göstergelerinin olup olmadığı değerlendirilmiş ve değer düşüklüğünün olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.8 TMS/ TFRS'ye ve KGK tarafından yayımlanan ilke kararlarına uygunluk beyanı

Şirket yönetimi, finansal tabloların KGK tarafından yayımlanan TMS/TFRS'lere ve KGK ilke kararlarına göre hazırlanması ve dürüst bir şekilde sunumundan sorumludur. Şirket yönetimi olarak, cari ve önceki döneme ait finansal tablolar ile önemli muhasebe politikalarının özeti ve dipnotların TMS/ TFRS'lere uygun olarak hazırlanıp sunulduğunu beyan ederiz.

DİPNOT 3 - DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR

İştirakler:

	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
	TL	(%)	TL	(%)
YBP	112.476.294	42,78	110.524.681	42,78
Çamlı Yem	39.330.138	23,38	29.404.184	23,38
Desa Enerji	12.126.273	26,41	11.476.564	26,41
Pınar Foods	9.972.647	44,94	7.953.829	44,94
	173.905.352		159.359.258	

İştiraklerin 2017 ve 2016 yılları içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
1 Ocak	159.359.258	155.569.186
İştirakler gerçeğe uygun değer fonu artışı / (azalışı) - net	528.100	(882.330)
İştiraklerin karlarındaki pay - net	12.587.520	14.348.562
İştirakler yeniden değerlendirme fonu artışı	6.389.089	-
İştirakler nakit akış riskinden korunma amaçlı gerçeğe uygun değer fonundaki değişim	-	19.853
İştirakler tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	(537.577)	(404.705)
İştiraklerden temettü geliri (Dipnot 5.ii.e)	(6.259.241)	(10.355.620)
Yabancı para çevrim farkları	1.765.214	1.101.186
Stoklar üzerindeki gerçekleşmemiş karların net etkisinin silinmesi	72.989	(36.874)
31 Aralık	173.905.352	159.359.258

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 3 - DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (Devamı)

Özkaynak yöntemi ile finansal tablolara dahil edilen iştiraklerin finansal bilgileri aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

	Varlıklar	Yükümlülükler	Net dönem karı	Net Satışlar	Diğer Kapsamlı Gelir / (Gider)
31 Aralık 2017					
- YBP	519.969.805	365.990.246	11.861.282	1.805.583.299	4.231.228
- Çamlı Yem	432.380.177	264.156.219	27.781.347	449.694.831	13.965.455
- Desa Enerji	54.259.637	8.346.540	2.894.294	53.102.539	4.272.192
- Pınar Foods	22.536.552	345.526	564.317	63.683.911	3.927.631
31 Aralık 2016					
- YBP	454.542.466	304.953.442	17.817.119	1.633.551.020	(2.595.831)
- Çamlı Yem	341.885.833	216.117.043	18.229.852	405.531.331	(653.745)
- Desa Enerji	50.694.926	7.241.666	6.240.801	50.217.035	-
- Pınar Foods	18.540.603	841.827	1.815.896	55.556.297	2.450.156

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibariyle Şirket'in iştiraklerinin detayı aşağıdaki gibidir:

İştirakler	Ana faaliyeti	Kuruluş ve faaliyet yeri
- YBP	Pazarlama ve dağıtım	Türkiye
- Çamlı Yem	Hayvan besiciliği ve yem üretimi	Türkiye
- Desa Enerji	Enerji üretimi	Türkiye
- Pınar Foods	Pazarlama ve dağıtım	Almanya

DİPNOT 4 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kasa	20.428	31.729
Bankalar	1.062.149	405.172
- vadesiz mevduatlar	447.149	155.172
- vadeli mevduatlar	615.000	250.000
Diğer	1.170.554	810.375
	2.253.131	1.247.276

31 Aralık 2017 tarihi itibariyle Şirket'in 615.000 TL tutarındaki vadeli mevduatlarının ortalama vadesi bir aydan az olup ağırlıklı ortalama yıllık etkin faiz oranı %14,40'tur (31 Aralık 2016: 250.000 TL tutarındaki vadeli mevduatlarının ortalama vadesi bir aydan az olup ağırlıklı ortalama yıllık etkin faiz oranı %7,25'tir.).

Şirket mevduatlarının bulunduğu bankaların kredi riskleri, bağımsız veriler dikkate alınarak değerlendirilmektedir. Nakit ve nakit benzerlerinin piyasa değerleri, bilanço tarihindeki tahakkuk eden faiz gelirini de içeren taşınan değerlerine yaklaşmaktadır.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 5 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibariyle ilişkili taraflardan alacaklar ve ilişkili taraflara borçlar bakiyeleri ile dönem içinde ilişkili taraflarla yapılan önemli işlemlerin özeti aşağıda sunulmuştur:

i) *İlişkili tarafların bakiyeleri:*

a) *İlişkili taraflardan kısa vadeli ticari alacaklar:*

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
YBP	78.315.988	76.513.164
YDT	3.417.407	4.368.081
Diğer	51.775	27
	81.785.170	80.881.272
Eksi: Vadeli satışlardan kaynaklanan tahakkuk etmemiş finansal gelir	(842.732)	(613.873)
	80.942.438	80.267.399

31 Aralık 2017 tarihi itibariyle ilişkili taraflardan olan kısa vadeli ticari alacakların etkin ağırlıklı ortalama faiz oranı yıllık %13,78 (31 Aralık 2016: %9,02) olup ortalama vadeleri 2 aydır (31 Aralık 2016: 2 ay).

31 Aralık 2017 tarihi itibariyle, ilişkili taraflardan vadesi geçen ticari alacaklar toplamı 651.658 TL (31 Aralık 2016: 1.986.507 TL) olup, söz konusu alacakların yaşlandırmaları Dipnot 32.a'da verilmiştir.

b) *İlişkili taraflardan kısa vadeli diğer alacaklar:*

Yaşar Holding	13.903.911	-
Dyo Boya Fabrikaları Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Dyo Boya")	21.284	22.705
	13.925.195	22.705

31 Aralık 2017 tarihi itibariyle Şirket'in Yaşar Holding'ten 13.903.911 TL tutarında ticari olmayan alacakları mevcut olup etkin faiz oranı TL ve ABD Doları alacaklar için sırasıyla %15 ve %3,90'dır.

c) *İlişkili taraflara kısa vadeli ticari borçlar:*

Çamlı Yem	16.601.203	12.057.751
Yaşar Holding	1.700.556	1.721.244
Yadex Export-Import und Spedition GmbH ("Yadex")	836.496	647.103
Hedef Ziraat Tic. ve San. A.Ş. ("Hedef Ziraat")	244.522	391.642
Diğer	424.499	111.563
	19.807.276	14.929.303
Eksi: Vadeli alışlardan kaynaklanan tahakkuk etmemiş finansal gider	(152.700)	(86.750)
	19.654.576	14.842.553

Şirket'in Çamlı Yem'e olan borçları ağırlıklı olarak hindi ve taze balık alımlarından oluşmaktadır.

31 Aralık 2017 tarihi itibariyle ilişkili taraflara olan kısa vadeli ticari borçların etkin ağırlıklı ortalama faiz oranı yıllık %14,75 (31 Aralık 2016: %9,02) olup ortalama vadeleri 2 aydır (31 Aralık 2016: 2 ay).

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 5 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

d) İlişkili taraflara kısa vadeli diğer borçlar:

İlişkili taraflara kısa vadeli diğer borçlar, 30 Mart 2017, 29 Mart 2016 ve 25 Mart 2015 tarihlerinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantı'larında alınan karara istinaden ödenecek olan sırasıyla 2.300.000 TL, 2.600.000 TL ve 257.011 TL olan yönetim kurulu tahsisatlarından oluşmaktadır (31 Aralık 2016: 29 Mart 2016 ve 25 Mart 2015 tarihlerinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantı'larında alınan karara istinaden ödenecek olan sırasıyla 2.600.000 TL ve 453.000 TL olan yönetim kurulu tahsisatından oluşmaktadır).

ii) İlişkili taraflar ile olan işlemler:

a) İlişkili taraflara yapılan ürün satışları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
YBP	482.176.254	480.253.917
YDT	25.281.524	20.917.632
Çamlı Yem	2.774.563	4.968.025
Diğer	71.805	9.194
	510.304.146	506.148.768

Şirket üretmekte olduğu ürünlerin büyük bir kısmının yurtiçi satışını iştiraki ve Yaşar Grubu şirketi olan YBP'ye, yurtdışı satışını ise Yaşar Grubu şirketlerinden YDT'ye yapmaktadır.

b) İlişkili taraflara yapılan hizmet satışları:

YDT	959.577	673.694
Çamlı Yem	378.016	329.482
YBP	258.192	91.534
Pınar Süt	169.555	157.631
Diğer	59.586	135.950
	1.824.926	1.388.291

c) İlişkili taraflardan finansman faaliyetlerinden gelirler:

Yaşar Holding	1.808.713	1.530.263
Diğer	15.697	66.228
	1.824.410	1.596.491

Finansman gelirlerinin tamamı Yaşar Holding'in yurtdışı tahvil ihracı ile Yaşar Grubu şirketlerinin çeşitli finansal kuruluşlardan sağlamış oldukları ve Şirket'in garantör olduğu kredilerin kefalet gelirlerinden oluşmakta olup, 2017 yılına ait toplam 1.824.410 TL (31 Aralık 2016: 1.596.491 TL) kefalet geliri bulunmaktadır (Dipnot 25.i) . Kefalet geliri hesaplamasında kullanılan kefalet ve finansman temini komisyon oranlarının her biri %0,50'dir (31 Aralık 2016: %0,50).

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 5 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

d) İlişkili taraflardan yatırım faaliyetlerinden gelirler:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Dyo Boya	24.095	28.973
Pınar Süt	-	804.581
Diğer	-	840
	24.095	834.394

Yatırım faaliyetlerinden gelirler, Şirket'in ticari olmayan alacakları ile ilgili vade farkı ve faiz gelirlerinden oluşmaktadır.

e) İlişkili taraflardan alınan temettüler:

YBP (*)	5.015.920	10.355.620
Desa Enerji Elektrik Üretim A.Ş. ("Desa Enerji")(*)	1.243.321	-
Bintur Turizm ve Catering Hizmetleri A.Ş. ("Bintur")	12.719	11.738
	6.271.960	10.367.358

(*) İştirak (Dipnot 3).

f) İlişkili taraflardan sağlanan diğer gelirler:

YDT	786.546	709.892
YBP	590.259	542.600
Çamlı Yem	195.351	164.695
Diğer	30.752	4.252
	1.602.908	1.421.439

İlişkili taraflardan sağlanan diğer gelirler, YDT'de kur farkı gelirlerinden, YBP ve Çamlı Yem için ise araç ve bina kira gelirlerinden oluşmaktadır.

g) İlişkili taraflardan yapılan mal alımları:

Çamlı Yem	106.105.141	90.746.237
Hedef Ziraat	4.900.558	2.599.685
Yadex	4.691.408	3.075.259
Pınar Süt	702.596	669.498
Diğer	54.715	36.943
	116.454.418	97.127.622

Çamlı Yem'den yapılan mal alımları ağırlıklı olarak hindi ve taze balık alımlarından oluşmaktadır.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 5 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

h) İlişkili taraflardan yapılan hizmet alımları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Yaşar Holding	8.414.751	8.165.941
YDT	2.272.778	924.969
YBP	2.039.495	1.833.249
Yaşar Bilgi İşlem ve Ticaret A.Ş. ("Yabim")	1.016.879	950.162
Bintur	239.751	198.735
Diğer	1.889.310	1.016.625
	15.872.964	13.089.681

Şirket'in grup şirketi ve iştiraki olan YBP'den hizmet alımları, yansıtılan tanıtım ve reklam hizmetleri ile promosyon giderlerinden oluşmaktadır. Yaşar Holding'ten yapılan hizmet alımları ise muhtelif hizmetler ve danışmanlık bedelleri ile ilişkilidir. Yabim'den yapılan hizmet alımları bilgi işlem hizmetlerine ait giderleri içermektedir. YDT'den yapılan hizmet alımları ihracat masraf ve komisyon yansıtımları hizmetlerine ait giderleri içermektedir.

i) İlişkili taraflardan yapılan maddi ve maddi olmayan duran varlık alımları:

YBP	241.930	134.554
Yaşar Holding	22.275	169.538
Pınar Süt	19.269	-
Çamlı Yem	10.016	56.587
	293.490	360.679

j) İlişkili taraflardan esas faaliyetlerden diğer giderler:

Yadex	69.354	-
Yaşar Holding	39.982	48.267
Çamlı Yem	-	676.870
Diğer	13.114	18.805
	122.450	743.942

Esas faaliyetlerden diğer giderlerin önemli bir kısmı Şirket'in ticari borçlarına ilişkin vade farkı ve faiz giderlerinden oluşmaktadır.

k) İlişkili taraflardan finansman giderleri:

YBP	1.875	7.500
	1.875	7.500

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 5 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

l) İlişkili taraflara yönelik diğer giderler:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Çamllı Yem	221.000	122.784
YDT	199.328	60.216
YBP	116.650	172.500
Diğer	98.040	99.817
	635.018	455.317

m) İlişkili taraflara temettüler ve kar payları (*):

Yaşar Holding	23.711.664	22.772.588
Pınar Süt	5.506.270	5.288.200
Diğer	2.300.000	2.600.000
	31.517.934	30.660.788

(*) Şirket'in, 30 Mart 2017 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda, 2017 yılı içerisinde 46.068.342 TL (31 Aralık 2016: 44.634.950 TL) tutarında temettü ve kar payı dağıtılmasına karar verilmiştir. Dağıtılan temettü tutarının 14.550.408 TL'lik kısmı (31 Aralık 2016: 13.974.162 TL) diğer pay sahiplerine ödenmiştir.

n) İlişkili taraflara yapılan bağışlar:

Yaşar Eğitim Vakfı	261.350	581.575
Yaşar Üniversitesi	-	200.000
	261.350	781.575

o) Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar:

Üst düzey yöneticiler, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve direktörlerden oluşmakta olup, bu yöneticilere sağlanan faydalar aşağıdaki gibidir:

Toplam kısa vadeli faydalar	5.226.621	6.125.241
İşten ayrılma ile ilgili faydalar	144.891	126.489
Diğer uzun vadeli faydalar	71.762	88.166
	5.443.274	6.339.896

Toplam kısa vadeli faydaların 2.300.000 TL (31 Aralık 2016 : 2.600.000 TL) tutarındaki kısmı Olağan Genel Kurul'da alınan karara göre Yönetim Kurulu tahsisatından oluşmaktadır.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 5 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

ö) İlişkili taraflara verilen kefaletler:

31 Aralık 2017 itibarıyla Şirket, 250 milyon ABD Doları karşılığı 942.975.000 TL (31 Aralık 2016: 250 milyon ABD Doları karşılığı 879.800.000 TL) tutarında Yaşar Holding A.Ş.'nin 6 Kasım 2014 tarihinde gerçekleştirdiği 6 Mayıs 2020 vadeli yurtdışı tahvil ihracına, Pınar Süt, YBP, Çamlı Yem ve Dyo Boya ile birlikte müşterek ve müteselsil garantör olarak katılmıştır. Yaşar Holding ile sayılan garantör şirketler arasında 3 Kasım 2014 tarihi itibarıyla imzalanan Tazmin Sözleşmesi ile, bahsi geçen garantiye ilişkin garantör şirketlerin herhangi birinin ödeme yapması durumunda, ilgili garantör şirket nezdinde doğacak zararın tümünün öncelikle Yaşar Holding A.Ş. tarafından tazmini taahhüt edilmektedir. Herhangi bir suretle bahsedilen tazminin gerçekleşmemesi durumunda ise garantörlerin her biri, ödeme yapan garantöre, yapılan ödeme tutarının 1/5'i oranında zararı tazmin etmeyi ve/veya tazminatın teminatını teşkil edecek gerekli teminatları vermeyi taahhüt etmişlerdir.

Şirket, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Yaşar Grubu Şirketleri'nin finansal bir kuruluşun sağlamış olduğu 11.111.111 Avro 41.221.111 TL tutarındaki kredilere, diğer grup şirketleriyle birlikte garantör olarak katılmıştır (Dipnot 15). 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla garantör olunan herhangi bir tutar bulunmamaktadır.

DİPNOT 6 - TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

a) İlişkili olmayan taraflardan kısa vadeli ticari alacaklar:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Müşteri cari hesapları	13.460.570	17.726.458
Vadeli çekler ve alacak senetleri	2.004.079	3.433.908
	15.464.649	21.160.366
Eksi: Şüpheli alacak karşılığı	(339.779)	(339.779)
Vadeli satışlardan kaynaklanan tahakkuk etmemiş finansal gelir	(154.864)	(112.905)
	14.970.006	20.707.682

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla kısa vadeli TL ticari alacakların ağırlıklı ortalama yıllık etkin faiz oranı %12,27'dir (31 Aralık 2016: %9,24). Vadeli çekler, alacak senetleri ve müşteri cari hesaplarının ortalama vadesi ise 2 aydır (31 Aralık 2016: 2 ay).

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla ticari alacakların vadeleri aşağıdaki gibidir:

Vadesi geçen alacaklar	1.414.022	2.349.838
0 - 30 gün vadeli	4.948.971	10.663.610
31 - 60 gün vadeli	6.921.337	6.549.737
61 - 90 gün vadeli	1.552.242	1.044.497
91 gün ve üzeri	133.434	100.000
	14.970.006	20.707.682

Şirket yönetiminin geçmiş tecrübeler ve mütakip dönem tahsilatları göz önüne alarak yaptığı değerlendirme sonucu, 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla vadesi geçmiş ve üzerinden karşılık ayrılmamış, müşterilerden olan toplam 1.414.022 TL (31 Aralık 2016: 2.349.838 TL) tutarındaki ticari alacak için tahsilat riski bulunmamaktadır (Dipnot 32.a).

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 6 - TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (Devamı)

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibari ile vadesi geçen alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
0 - 30 gün arası	1.396.759	2.338.041
30 gün üzeri	17.263	11.797
	1.414.022	2.349.838

b) İlişkili olmayan taraflara kısa vadeli ticari borçlar:

Satıcılar cari hesapları	73.776.476	68.974.335
Vadeli çekler	-	1.035.180
	73.776.476	70.009.515
Eksi: Vadeli alışlardan kaynaklanan tahakkuk etmemiş finansal gider	(588.449)	(410.493)
	73.188.027	69.599.022

31 Aralık 2017 itibariyle kısa vadeli TL ticari borçların ağırlıklı ortalama yıllık etkin faiz oranı %9,75'tir (31 Aralık 2016:%9,30). Ticari borçların ortalama vadesi 1 ay (31 Aralık 2016: 1 ay) içerisindeydir.

DİPNOT 7 - DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

a) İlişkili olmayan taraflara kısa vadeli diğer borçlar:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ödenecek vergi ve fonlar	1.517.836	2.461.349
Diğer	51.881	145.830
	1.569.717	2.607.179

DİPNOT 8 - STOKLAR

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Hammadde stokları	9.607.122	9.897.424
Yoldaki hammaddeler	2.381.119	2.079.849
Yarı mamul stokları	13.667.826	16.691.467
Mamul stokları	15.274.563	12.007.068
Yedek parça stokları	3.561.129	5.325.000
Diğer	788.091	708.342
	45.279.850	46.709.150

Cari dönem içerisinde giderleştirilen ve satışların maliyeti ile ilişkilendirilen stokların toplam tutarı 466.020.603 TL'dir (31 Aralık 2016: 453.071.052 TL) (Dipnot 17). Stoklar maliyet değerinden değerlenmiş olup satışı gerçekleştirmek için gerekli maliyetler sonrası net gerçekleştirilebilir değer üzerinden değerlendirilen herhangi bir stok bulunmamaktadır.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 9 - CANLI VARLIKLAR

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Büyükbaş hayvanlar	14.116.600	13.005.644
	14.116.600	13.005.644

Şirket kesim amaçlı olarak besi danası bulundurmaktadır. 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla toplam 2.303 adettir (31 Aralık 2016: 2.479 adet).

Canlı varlıkların yıl içerisindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
Dönem başı (1 Ocak)	13.005.644	6.711.357
Üretimden ve alımdan kaynaklanan artış	34.012.573	17.903.983
Dönem içerisinde gerçekleşen kesim ve ölümler	(31.988.899)	(12.286.917)
Tahmini satış maliyeti düşülmüş gerçeğe uygun değer kazancı - net	(235.497)	677.221
Geçmiş yıllar gerçeğe uygun değer farklarının cari yıl içerisindeki satışlar ile gerçekleşmesi	(677.221)	-
Dönem sonu (31 Aralık)	14.116.600	13.005.644

DİPNOT 10 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

a) Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Peşin ödenen giderler	1.491.689	1.266.893
Verilen sipariş avansları	419.700	1.030.992
	1.911.389	2.297.885

b) Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

Verilen avanslar	298.129	147.738
	298.129	147.738

c) Ertelenmiş gelirler

Alınan avanslar	178.224	23.691
	178.224	23.691

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 11 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

1 Ocak - 31 Aralık 2017 hesap dönemindeki maddi duran varlık hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2017	İlaveler	Çıktılar	Transferler	Değerleme öncesi amortisman netlemesi	Yeniden değerleme artışı	31 Aralık 2017
<u>Maliyet değeri/ yeniden değerlendirilmiş değer:</u>							
Araziler	85.109.400	-	-	-	-	59.690.600	144.800.000
Binalar, yeraltı ve yerüstü düzenleri	63.703.887	1.239.166	(212.047)	789.858	(3.817.099)	1.646.740	63.350.505
Makine, tesis ve cihazlar	68.518.635	10.996.207	(171.171)	-	(13.223.884)	13.037.530	79.157.317
Demirbaşlar	40.516.880	1.987.527	(736.491)	663.518	-	-	42.431.434
Taşıt araçları	2.960.628	26.386	(559.702)	-	-	-	2.427.312
Yapılmakta olan yatırımlar	-	3.306.592	-	(1.453.376)	-	-	1.853.216
	260.809.430	17.555.878	(1.679.411)	-	(17.040.983)	74.374.870	334.019.784
<u>Birikmiş amortismanlar:</u>							
Binalar, yeraltı ve yerüstü düzenleri	(1.861.029)	(1.992.234)	36.164	-	3.817.099	-	-
Makine, tesis ve cihazlar	(5.437.121)	(7.922.134)	135.371	-	13.223.884	-	-
Demirbaşlar	(29.623.896)	(2.752.615)	735.108	-	-	-	(31.641.403)
Taşıt araçları	(2.107.692)	(181.521)	533.302	-	-	-	(1.755.911)
	(39.029.738)	(12.848.504)	1.439.945	-	17.040.983	-	(33.397.314)
Net defter değeri	221.779.692						300.622.470

2017 yılında binalar, yeraltı ve yerüstü düzenleri, makine, tesis ve cihazlara yapılan ilavelerin önemli bir bölümü modernizasyon kapsamında alınan makineler ve üretim binaları için yapılan yatırımlardan oluşmaktadır.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 11 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2016 hesap dönemindeki maddi duran varlık hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2016	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2016
<u>Maliyet değeri/ yeniden değerlendirilmiş değer:</u>					
Araziler	85.109.400	-	-	-	85.109.400
Binalar, yeraltı ve yerüstü düzenleri	60.116.734	2.665.066	-	922.087	63.703.887
Makine, tesis ve cihazlar	61.992.519	9.054.867	(2.560.082)	31.331	68.518.635
Demirbaşlar	39.674.604	2.440.884	(1.669.608)	71.000	40.516.880
Taşıt araçları	2.385.171	575.457	-	-	2.960.628
Yapılmakta olan yatırımlar	96.522	927.896	-	(1.024.418)	-
	249.374.950	15.664.170	(4.229.690)	-	260.809.430
<u>Birikmiş amortismanlar:</u>					
Binalar, yeraltı ve yerüstü düzenleri	-	(1.861.029)	-	-	(1.861.029)
Makine, tesis ve cihazlar	-	(7.412.853)	1.975.732	-	(5.437.121)
Demirbaşlar	(28.648.973)	(2.636.365)	1.661.442	-	(29.623.896)
Taşıt araçları	(2.009.621)	(98.071)	-	-	(2.107.692)
	(30.658.594)	(12.008.318)	3.637.174	-	(39.029.738)
Net defter değeri	218.716.356			-	221.779.692

2016 yılında binalar, yeraltı ve yerüstü düzenleri, makine, tesis ve cihazlara yapılan ilavelerin önemli bir bölümü modernizasyon kapsamında alınan makineler ve depo binaları için yapılan yatırımlardan oluşmaktadır.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 11 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

Dönemin amortisman ve itfa payı giderlerinin 9.212.725 TL'si (2016: 8.279.094 TL) satılan malın maliyetine, 619.075 TL'si (2016: 508.137 TL) stok maliyetlerine, 943.001 TL'si (2016: 1.020.676 TL) genel yönetim giderlerine (Dipnot 21.b), 2.195.792 TL'si (2016: 2.287.703 TL) pazarlama, satış ve dağıtım giderlerine (Dipnot 21.a) ve 50.238 TL'si (2016: 124.273 TL) araştırma ve geliştirme giderlerine (Dipnot 21.c) dağıtılmıştır.

Yeniden değerlendirme fonunun 2017 ve 2016 yılları içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

1 Ocak 2016	106.242.496
Geçmiş yıllara karlarına sınıflandırılan yeniden değerlendirme artışından kaynaklanan amortisman transferi	(3.727.015)
Geçmiş yıllar karlarına sınıflandırılan yeniden değerlendirme fonundan doğan amortisman üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi	745.398
Maddi duran varlık satışından kaynaklanan fon azalışı – net	(306.664)

31 Aralık 2016 **102.954.215**

Arazi ve arsalar ile binalar, yeraltı ve yerüstü düzenleri ile makine, tesis ve cihazlar yeniden değerlendirilmesinden kaynaklanan artış - net	65.468.956
Vergi oranlarındaki değişiklik	(3.390.880)
Geçmiş yıllara karlarına sınıflandırılan yeniden değerlendirme artışından kaynaklanan amortisman transferi	(3.146.064)
Geçmiş yıllar karlarına sınıflandırılan yeniden değerlendirme fonundan doğan amortisman üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi	629.213
Maddi duran varlık satışından kaynaklanan fon azalışı – net	(49.503)

31 Aralık 2017 **162.465.937**

Araziler, yeraltı ve yerüstü düzenleri, binalar ve makina, tesis ve cihazların 31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla maliyet değerleri ve ilgili birikmiş amortismanları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2017:	Araziler	Binalar, yeraltı ve yerüstü düzenleri	Makine, tesis ve cihazlar
Maliyet	16.926.447	49.274.142	148.412.722
Eksi: Birikmiş amortisman	-	(17.719.902)	(97.725.987)
Net defter değeri	16.926.447	31.554.240	50.686.735
31 Aralık 2016:			
Maliyet	16.926.447	47.457.165	137.587.684
Eksi: Birikmiş amortisman	-	(16.635.747)	(92.213.373)
Net defter değeri	16.926.447	30.821.418	45.374.311

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 12 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

1 Ocak - 31 Aralık 2017 ve 2016 hesap dönemlerindeki maddi olmayan duran varlık hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2017 Açılış	İlaveler	31 Aralık 2017 Kapanış
Maliyet değeri:			
Haklar	18.263.590	320.468	18.584.058
Birikmiş itfa payları	(17.924.066)	(172.326)	(18.096.392)
Net defter değeri	339.524		487.666
	1 Ocak 2016 Açılış	İlaveler	31 Aralık 2016 Kapanış
Maliyet değeri:			
Haklar	17.975.237	288.353	18.263.590
Birikmiş itfa payları	(17.712.501)	(211.565)	(17.924.066)
Net defter değeri	262.736		339.524

DİPNOT 13 - DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

2017 ve 2016 yılları içerisinde Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın Türk ürünlerinin yurtdışında markalaşması, Türk Malı imajının yerleşmesi amacıyla uyguladığı Turquality projesi kapsamında Şirket'e sağladığı devlet teşvikleri mevcuttur. Ayrıca Dünya Ticaret Örgütü Tarım Anlaşması çerçevesinde, Bakanlar Kurulu Kararıyla ihracata yönelik devlet yardımları kapsamında tarımsal ürünlerde ihracat teşvikleri mevcuttur. 2017 yılı içerisinde söz konusu devlet teşviklerinden hak edilen tutar 161.998 TL (31 Aralık 2016: 185.202 TL) tutarında olup diğer gelirler altında muhasebeleştirilmiştir.

Şirket'in çeşitli tarihlerde aldığı yatırım teşvik belgeleri bulunmakta olup, ilgili mevzuat çerçevesinde bu indirimlerden yararlanmaktadır (Dipnot 27).

DİPNOT 14 - BORÇLANMALAR VE BORÇLANMA MALİYETLERİ

İlişkili Olmayan Taraflardan Kısa Vadeli Borçlanmalar:

a) Banka Kredileri:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kısa vadeli krediler		
- TL krediler (*)	5.123.333	-
	5.123.333	-

(*) 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla kısa vadeli finansal borçlar faiz oranı yıllık ortalama %4 olan tarım kredisinden oluşmaktadır (31 Aralık 2016: Yoktur).

31 Aralık 2017 itibarıyla kredilerinin gerçeğe uygun değerleri taşınan değerine yakınsamaktadır.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 14 - BORÇLANMALAR VE BORÇLANMA MALİYETLERİ (Devamı)

b) Diğer finansal yükümlülükler:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Diğer finansal yükümlülükler	522.480	3.994.144
	522.480	3.994.144

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibariyle diğer finansal yükümlülükler kredi kartı borçlarından oluşmaktadır.

DİPNOT 15 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR

a) Kısa vadeli borç karşılıkları:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Dava karşılıkları	53.200	53.200
	53.200	53.200

b) Verilen teminatlar:

Verilen kefaletler	942.975.000	921.021.111
Teminat mektupları	4.987.884	2.450.750
	947.962.884	923.471.861

31 Aralık 2017 itibariyle Şirket, 250 milyon ABD Doları karşılığı 942.975.000 TL (31 Aralık 2016: 250 milyon ABD Doları karşılığı 879.800.000 TL) tutarında Yaşar Holding A.Ş.'nin 6 Kasım 2014 tarihinde gerçekleştirdiği 6 Mayıs 2020 vadeli yurtdışı tahvil ihracına, Pınar Süt, YBP, Çamlı Yem ve Dyo Boya ile birlikte müşterek ve müteselsil garantör olarak katılmıştır. Yaşar Holding ile sayılan garantör şirketler arasında 3 Kasım 2014 tarihi itibariyle imzalanan Tazmin Sözleşmesi ile, bahsi geçen garantiye ilişkin garantör şirketlerin herhangi birinin ödeme yapması durumunda, ilgili garantör şirket nezdinde doğacak zararın tümünün öncelikle Yaşar Holding A.Ş. tarafından tazmini taaahhüt edilmektedir. Herhangi bir suretle bahsedilen tazminin gerçekleşmemesi durumunda ise garantörlerin her biri, ödeme yapan garantöre, yapılan ödeme tutarının 1/5'i oranında zararı tazmin etmeyi ve/veya tazminatın teminatını teşkil edecek gerekli teminatları vermeyi taahhüt etmişlerdir

Şirket, 31 Aralık 2016 tarihi itibariyle, Yaşar Grubu Şirketleri'nin finansal bir kuruluşta sağlamış olduğu 11.111.111 Avro karşılığı 41.221.111 TL tutarındaki kredilere, grup şirketleriyle birlikte garantör olarak katılmıştır. 31 Aralık 2017 tarihi itibariyle garantör olunan herhangi bir tutar bulunmamaktadır.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 15 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR (Devamı)

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibariyle Şirket'in teminat/rehin/ipotek ("TRİ") pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017			31 Aralık 2016		
	Döviz Cinsi	Tutarı	TL karşılığı	Döviz Cinsi	Tutarı	TL karşılığı
Şirket tarafından verilen TRİ'ler:						
A.Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	TL	4.987.884	4.987.884	TL	2.450.750	2.450.750
B.Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı		-	-		-	-
C.Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı		-	-		-	-
D.Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı			942.975.000			921.021.111
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı			942.975.000			879.800.000
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	ABD Doları	250.000.000	942.975.000	ABD Doları	250.000.000	879.800.000
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	Avro	-	-	Avro	11.111.111	41.221.111
		-	-		-	-
TOPLAM			947.962.884			923.471.861

Şirket'in vermiş olduğu diğer TRİ'lerin Şirket'in Özkaynaklarına oranı

188%

220%

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 15 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR (Devamı)

c) Alınan teminatlar:

	31 Aralık 2017			31 Aralık 2016		
	Döviz Cinsi	Tutarı	TL Karşılığı	Döviz Cinsi	Tutarı	TL Karşılığı
İpotekler	TL	20.000	20.000	TL	20.000	20.000
Banka teminat mektubu	TL	11.530.250	11.530.250	TL	6.642.000	6.642.000
	Avro	163.150	736.704	Avro	264.250	980.341
	ABD Doları	-	-	ABD Doları	12.650	44.518
Teminat çekleri ve senetleri	TL	190.000	190.000	TL	315.000	315.000
	ABD Doları	50.000	188.595	ABD Doları	53.000	186.518
			12.665.549			8.188.377

31 Aralık 2017 tarihinde ilişkili taraflardan alınan kefalet bulunmamaktadır (31 Aralık 2016: Yoktur).

d) Karşılıklar, koşullu varlık ve borçlar :

Kemalpaşa Belediyesi İmar Müdürlüğü ve Fen İşleri ile yapılan görüşmeler sonucunda, 31 Aralık 2017 tarihli finansal tablolarda taşınan değeri 97.492.946 TL olan İzmir-Kemalpaşa'daki araziler, binalar, yeraltı ve yerüstü düzenlerin konumlu olduğu parsellerin, 27 Şubat 2008 tarihli 1/1000 ölçekli uygulama imar planında "Organize Sanayi Alanı" içerisinde kaldığı tespit edilmiştir. 07.07.2015 tarihinde kesinleşen imar planlarına uygun olarak hazırlanan 1. Etap İmar uygulaması T.C. İzmir Valiliği İl İdare Kurulunun 07.09.2016 tarih ve 2016/32 sayılı kararı ile 08.09.2016 - 07.10.2016 tarihleri arasında askıya çıkarılmıştır. Askı sürecinde gelen talep ve itirazların değerlendirilmesi ile, 1. etap imar uygulaması T.C. İzmir Valiliği İl İdare Kurulunun 28.12.2016 tarih ve 2016/48 sayılı kararı ile 30.12.2016 - 30.01.2017 tarihleri arasında yeniden askıya çıkarılmış ve 08.03.2017 tarihinde T.C. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylanarak 19.07.2017 tarihinde Kemalpaşa Tapu Sicil Müdürlüğü tarafından tescillenmiş olup, Kemalpaşa'da yer alan araziler, binalar, yeraltı ve yerüstü düzenlerinin gerçeğe uygun değerlerinde 52.265.091 TL tutarında gerçeğe uygun değer artışı meydana gelmiştir (Dipnot 11).

DİPNOT 16 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

a) Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	2.245.995	1.817.059
Personele borçlar	31.588	38.027
	2.277.583	1.855.086

b) Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar

Kıdeme teşvik ikramiyesi	458.943	351.848
Dönem karından üst düzey yöneticilere sağlanacak kar payı ve ikramiye karşılığı	-	8.011
	458.943	359.859

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 16 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (Devamı)

Dönem karından üst düzey yöneticilere sağlanacak kar payı ve ikramiye karşılığının yıl içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
1 Ocak	8.011	628.011
Kar payı ve ikramiye ödemesi	(8.011)	(620.000)
31 Aralık	-	8.011

c) Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar

Kıdem tazminatı karşılığı	19.998.855	17.885.707
Kıdeme teşvik ikramiyesi	648.257	600.308
	20.647.112	18.486.015

Türk İş Kanunu'na göre, Şirket bir senesini doldurmuş olan ve Şirket'le ilişkisi kesilen veya emekli olan 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir.

Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla 4.732,48 TL (31 Aralık 2016: 4.297,21 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır. Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bilanço tarihindeki değerinin aktüeryal öngörüler doğrultusunda tahminiyle hesaplanır.

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranını gösterir. Şirket'in kıdem tazminatı karşılığı, kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir ayarlandığı için, 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan 5.001,76 TL (1 Ocak 2017: 4.426,16 TL) üzerinden hesaplanmaktadır.

Toplam karşılığın hesaplanmasına yönelik aşağıdaki aktüeryal öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Yıllık iskonto oranı (%)	4,50	3,95
Emeklilik olasılığı (%)	98,35	98,35

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 16 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (Devamı)

Kıdem tazminatı karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
1 Ocak	17.885.707	15.226.680
Faiz maliyeti	2.299.868	2.008.565
Aktüeryal zarar	1.080.332	2.727.198
Dönem içinde ödenen	(2.887.799)	(3.640.562)
Dönem içindeki artış	1.620.747	1.563.826
31 Aralık	19.998.855	17.885.707

Faiz maliyeti, aktüeryal zarar ile dönem içindeki artış toplam 5.000.947 TL (31 Aralık 2016: 6.299.589 TL) tutarında olup, 3.920.615 TL (31 Aralık 2016: 3.572.391 TL) genel yönetim giderlerine ve 1.080.332 TL (31 Aralık 2016: 2.727.198 TL) diğer kapsamlı gelirlere dahil edilmiştir.

DİPNOT 17 - NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Direkt madde maliyeti	466.020.603	453.071.052
Personel giderleri	55.751.505	52.002.217
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	18.061.885	16.109.420
Amortisman ve itfa payı	12.909.893	12.076.113
Enerji giderleri	11.665.231	11.276.582
Bakım ve onarım giderleri	10.681.968	9.798.301
Reklam giderleri	10.175.584	13.657.064
Danışmanlık ve istişare ücretleri	8.653.444	8.386.988
Kıdem tazminatları	3.920.615	3.572.391
Kira	1.666.809	1.674.163
Diğer	3.453.194	4.556.717
	602.960.731	586.181.008

DİPNOT 18 - DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

a) Diğer dönen varlıklar:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Gelir tahakkukları	280.288	227.560
Devreden katma değer vergisi	17.767	-
	298.055	227.560

b) Diğer kısa vadeli yükümlülükler:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Gider tahakkukları	16.538	20.959
	16.538	20.959

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 19 - SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ

Şirket, Sermaye Piyasası Mevzuatı'na tabi şirketlere tanınan kayıtlı sermaye sistemini uygulamakta olup 1 Kr nominal değere sahip kayıtlı paylarını temsil eden kayıtlı sermayesi için tavan belirlenmiştir. Şirket'in onaylanmış ve çıkarılmış nominal değerdeki sermayesi 31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kayıtlı Sermaye Tavanı (tarihi değeri ile)	100.000.000	100.000.000
Nominal değeri ile onaylanmış ve ödenmiş sermaye	43.335.000	43.335.000

Şirket'in 31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerindeki pay sahipleri ve sermaye içerisindeki payları tarihi değerleri üzerinden aşağıdaki gibidir:

Pay Sahipleri	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
	Pay Tutarı (TL)	Pay Oranı (%)	Pay Tutarı (TL)	Pay Oranı (%)
Yaşar Holding (A,B)	23.476.895	54	23.476.895	54
Pınar Süt (A,B)	5.451.752	13	5.451.752	13
Halka açık kısım (A,B)	14.406.353	33	14.406.353	33
Sermaye	43.335.000	100	43.335.000	100
Sermaye düzeltmesi farkları	37.059.553		37.059.553	
Toplam ödenmiş sermaye	80.394.553		80.394.553	

37.059.553 TL tutarındaki (31 Aralık 2016: 37.059.553 TL) sermaye düzeltmesi farkları, Şirket sermayesinin enflasyona göre düzeltilmiş toplam tutarı ile Şirket'in enflasyon düzeltmesi öncesindeki sermaye tutarı arasındaki farktan 2003 yılı birikmiş zararları mahsubu yapılmasından sonra geriye kalan tutarı ifade eder.

Türkiye'deki şirketler, nakit artırım dışındaki tüm iç kaynakların sermayeye ilavesi suretiyle bir defaya mahsus olmak üzere kayıtlı sermaye tavanını aşabilirler. Öte yandan, nakit artırım suretiyle kayıtlı sermaye tavanı aşamaz.

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla beheri 1 Kr olan 4.333.500.000 (31 Aralık 2016: 4.333.500.000) adet pay bulunmaktadır.

Şirket sermayesi beheri 1 Kr olan, 1.500.000 adet A grubu nama, 4.332.000.000 adet B grubu hamiline paylardan oluşmakta olup, B grubu hamiline paylar Borsa İstanbul'da işlem görmektedir. Şirket'in işleri ve idaresi Genel Kurul tarafından Türk Ticaret Kanunu hükümleri ve Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri çerçevesinde seçilecek 5, 7 ve 9 üyeden oluşan bir Yönetim Kurulu tarafından yürütülür. Yönetim Kurulunun 5 üyeden oluşması halinde 3, 7 üyeden oluşması halinde 4, 9 üyeden oluşması halinde 5 üye "A" grubu pay sahipleri tarafından gösterilecek adaylar arasından, diğer üyeler de "B" grubu pay sahipleri tarafından gösterilecek adaylar arasından seçilir. Yönetim Kurulu karar verdiği takdirde Murahhas Üye/Üyeler seçilebilir. Ancak Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Üye/Üyeler "A" grubunu temsil eden üyeler arasından seçilir.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 19 - SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ (Devamı)

Yönetim Kurulu Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine uygun olarak yeni sermaye ihtiyaçlarını nama veya hamiline olarak ayrı gruplar halinde düzenlemeye imtiyazlı ve itibari değerinin üzerinde veya altında pay çıkarmaya, pay sahiplerinin yeni pay alma haklarını sınırlandırmaya veya imtiyazlı pay sahiplerinin haklarını kısıtlayıcı nitelikte karar almaya yetkilidir. İç kaynaklardan yapılacak sermaye artırımları sonunda mevcut pay sahiplerine payları oranında bedelsiz pay verilir.

Kanuni defterlerdeki birikmiş kârlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabılır:

Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin % 20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın % 5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin % 5'ini aşan dağıtılan karın % 10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin % 50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Yukarıda bahsi geçen yasal yedeklerin ve özel fonunun, Türkiye Muhasebe Standartları Türkiye finansal Raporlama Standartları ("TFRS") uyarınca "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" içerisinde sınıflandırılması gerekmektedir. Şirket'in 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklerinin nominal tutarı 39.192.295 TL (31 Aralık 2016: 34.802.135 TL) olup özleri itibarıyla kısıtlanmamış olan 90.277.810 TL tutarındaki "Olağanüstü Yedekler" (31 Aralık 2016: 81.047.137 TL), "Geçmiş Yıllar Karları" içerisine sınıflandırmıştır.

SPK duyurularına göre "Ödenmiş Sermaye", "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve "Hisse Senedi İhraç Primleri"nin yasal kayıtlardaki tutarları üzerinden gösterilmesi gerekmektedir. Söz konusu tebliğin uygulanması esnasında değerlemelerde çıkan farklılıkların (enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan farklılıklar gibi):

- "Ödenmiş Sermaye"den kaynaklanmaktaysa ve henüz sermayeye ilave edilmemişse, "Ödenmiş Sermaye" kaleminden sonra gelmek üzere açılacak "Sermaye Düzeltmesi Farkları" kalemiyle;
- "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve "Hisse Senedi İhraç Primleri"nden kaynaklanmakta ve henüz kar dağıtımı veya sermaye artırımına konu olmamışsa "Geçmiş Yıllar Kar/Zararıyla", ilişkilendirilmesi gerekmektedir.

Sermaye düzeltmesi farklarının sermayeye eklenmek dışında bir kullanımı yoktur.

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kar Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, karlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kar dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar payları eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kar üzerinden nakden kar payı avansı dağıtılabilir.

Şirket Esas Sözleşmesi'nin 26'ncı maddesi çerçevesinde, net dönem karından varsa geçmiş yıl zararları düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden genel kanuni yedek akçe ve Sermaye Piyasası Mevzuatı çerçevesinde birinci temettü ayrıldıktan sonra geriye kalan kısımdan Genel Kurul'ca alınacak karar çerçevesinde %5'e kadar bir meblağ yönetim kurulu üyelerine tahsisat karşılığı ve yönetim kurulunun tespit ve lüzum göstereceği hususlara ayrılabilir.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 19 - SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ (Devamı)

TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kar dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kar payı ayrılmadıkça, başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kar aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kardan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kar payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kardan pay dağıtılamaz.

Halka açık ortaklıklarda kar payı, dağıtım tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın payları oranında eşit olarak dağıtılır.

Şirket'in, 30 Mart 2017 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul toplantısında, 2016 yılı dağıtılabilir net dönem karından 46.068.342 TL (31 Aralık 2016: 44.634.950 TL) tutarındaki kısmının temettü ve kar payı olarak dağıtılmasına, ödemelerinin 29 Mayıs tarihinde yapılmasına karar verilmiştir. Bu kar dağıtım kararına istinaden Şirket 2016 yılı karından 4.390.160 TL tutarında "Kardan ayrılan kısıtlanmış yedek" ayırmıştır. 2017 yılına ait genel kurul henüz yapılmamış olduğundan, herhangi bir kar dağıtım kararı alınmamıştır.

DİPNOT 20 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Yurtiçi satışlar	766.749.876	751.180.136
Yurtdışı satışlar	25.281.524	20.294.350
Brüt Satışlar	792.031.400	771.474.486
Eksi: İskontolar	(128.147.723)	(121.422.021)
İadeler	(14.317.536)	(12.532.495)
Net Satışlar	649.566.141	637.519.970
Canlı Varlıklar Gerçeğe Uygun Değer Farkları	(235.497)	677.221
Satışların maliyeti	(551.456.702)	(531.979.552)
Brüt Kar	97.873.942	106.217.639

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

**DİPNOT 21 - GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA
VE GELİŞTİRME GİDERLERİ**

a) Pazarlama giderleri:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Reklam giderleri	10.175.584	13.657.064
Personel giderleri	4.492.575	4.187.538
Danışmanlık	3.366.995	3.310.837
Amortisman ve itfa payı	2.195.792	2.287.703
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	1.975.471	2.118.378
Bakım ve onarım giderleri	1.739.618	1.527.403
Enerji giderleri	1.500.165	1.445.715
Kira	502.150	424.780
Diğer	2.384.091	1.680.651
	28.332.441	30.640.069

b) Genel yönetim giderleri:

Personel giderleri	5.906.539	6.857.722
Danışmanlık ve istişare ücretleri	5.106.326	5.006.842
Kıdem tazminatları	3.920.615	3.572.391
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	2.985.066	2.719.804
Amortisman ve itfa payı	943.001	1.020.676
Enerji giderleri	368.981	392.655
Vergi (Kurumlar vergisi hariç)	318.439	440.915
Bakım ve onarım giderleri	84.328	151.246
Diğer	1.327.313	1.723.921
	20.960.608	21.886.172

c) Araştırma ve geliştirme giderleri:

Personel giderleri	1.134.112	951.567
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	191.522	124.705
Amortisman ve itfa payı	50.238	124.273
Diğer	835.108	474.670
	2.210.980	1.675.215

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 22 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

a) Esas faaliyetlerden diğer gelirler:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Kira geliri	749.668	688.742
Kur farkı geliri	483.195	544.682
Hurda satış geliri	431.355	544.979
Vade unsuru içeren ticari işlemlerden kaynaklanan finansal gelir	243.905	200.817
Diğer	472.764	248.482
	2.380.887	2.227.702

b) Esas faaliyetlerden diğer giderler:

Kur farkı gideri	(490.518)	(12.166)
Vade unsuru içeren ticari işlemlerden kaynaklanan finansal gider	(270.818)	(134.252)
Bağış ve yardımlar	(266.670)	(803.265)
Vade farkı gideri	(76.821)	(743.942)
Diğer	(191.453)	(347.386)
	(1.296.280)	(2.041.011)

DİPNOT 23 - YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER

a) Yatırım faaliyetlerinden gelirler:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Maddi duran varlık satış karı	301.341	160.601
İlişkili taraflardan diğer alacaklar üzerinden hesaplanan vade farkı ve faiz geliri	24.095	834.394
Diğer	39.782	11.738
	365.218	1.006.733

b) Yatırım faaliyetlerinden giderler:

Maddi duran varlık satış zararı	(533)	(498.253)
	(533)	(498.253)

DİPNOT 24 - ÇEŞİT ESASINA GÖRE SINIFLANDIRILMIŞ GİDERLER

Bakımız Dipnot 17.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 25 - FİNANSMAN GELİRLERİ/ GİDERLERİ

i. Finansman gelirleri:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
İlişkili taraflardan kefalet gelirleri (Dipnot 5.ii.c)	1.824.410	1.596.491
Faiz geliri	1.360.231	443.926
<u>Kur farkı geliri</u>	<u>187.871</u>	<u>239.520</u>
	3.372.512	2.279.937

ii. Finansman giderleri:

Kur farkı gideri	(233.528)	(161.842)
Faiz gideri	(123.333)	(160.415)
Banka komisyon gideri	(95.882)	(64.035)
<u>İlişkili taraflardan kefalet giderleri</u>	<u>(1.875)</u>	<u>(7.500)</u>
	(454.618)	(393.792)

DİPNOT 26 - DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ

Bakımız diğer kapsamlı gelir tablosu.

DİPNOT 27 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla kurumlar vergisi karşılığı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kurumlar vergisi karşılığı	6.971.852	8.731.395
<u>Eksi: Peşin ödenen kurumlar vergisi</u>	<u>(7.542.945)</u>	<u>(6.367.910)</u>
Dönem karı vergi (varlığı)/yükümlülüğü	(571.093)	2.363.485

5 Aralık 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7061 Sayılı "Bazı Vergi Kanunları İle Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kapsamında 2018, 2019 ve 2020 yılları için kurumlar vergisi oranı %20'den %22'ye çıkarılmıştır.

Türkiye'de, kurumlar vergisi oranı 2017 yılı için %20'dir (2016: %20). Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası, yatırım indirimi istisnası vb.) ve indirimlerin (ar-ge indirimi gibi) indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır. Kar dağıtılmadığı takdirde başka bir vergi ödenmemektedir.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 27 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (Devamı)

Türkiye'deki bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye'de yerleşik kurumlara ödenen kar paylarından (temettü) stopaj yapılmaz. Bunların dışında kalan kişi ve kurumlara yapılan temettü ödemeleri %15 (2016: %15) oranında stopaja tabidir. Karın sermayeye ilavesi, kar dağıtımı sayılmaz.

Şirketler üçer aylık mali karları üzerinden %20 (2016: %20) oranında geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 14 üncü gününe kadar beyan edip 17 (2016: 17) nci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan herhangi bir başka mali borca da mahsup edilebilir. Türkiye'de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 25 inci günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir.

Vergi incelemesine yetkili makamlar beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse yapılacak vergi tarhiyatı nedeniyle vergi miktarları değişebilir. Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl karlarından mahsup edilemez.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nda kurumlara yönelik birçok istisna bulunmaktadır. Bu istisnalardan Şirket'e ilişkin olanları aşağıda açıklanmıştır:

Kurumların tam mükellefiyete tabi bir başka kurumun sermayesine iştiraktan elde ettikleri temettü kazançları (yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıkları hisse senetlerinden elde edilen kar payları hariç) kurumlar vergisinden istisnadır.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin en az iki yıl süreyle elde tuttukları gayrimenkullerinin satışlarından elde ettikleri sermaye kazançları üzerinden uygulanacak muafiyet, 5 Aralık 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelikle %75'den %50'ye indirilmiştir. Buna göre, 2018, 2019 ve 2020 yıllarındaki taşınmaz malların satışından elde edilen kazançlar için hesaplanan kurumlar vergisi ve ertelenmiş vergi hesaplamaları kalan %50'nin %22'si olarak, 2021 ve sonraki dönemler için kalan %50'nin %20'si olarak hesaplanacaktır.

Kurumların rüçhan hakkı kuponlarının satışından elde ettikleri kazançlarının %75'lik kısmı ile anonim şirketlerin kuruluşlarında veya sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları paylarının itibari değerlerinin üzerinde elden çıkarılmasından sağlanan emisyon primi kazançları kurumlar vergisinden istisnadır.

Dolayısı ile ticari kar/ (zarar) rakamı içinde yer alan yukarıda sayılan nitelikteki kazançlar/ (kayıplar) kurumlar vergisi hesabında dikkate alınmıştır.

Kurumlar Vergisi matrahının tespitinde yukarıda yer alan istisnalar yanında ayrıca Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 8. maddesi ve Gelir Vergisi Kanunu'nun 40. madde hükmünde belirtilen indirimler ile birlikte Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. maddesinde belirtilen diğer indirimler de dikkate alınır.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 27 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (Devamı)

Transfer fiyatlandırması

Kurumların ilişkili kişilerle yaptıkları mal veya hizmet alım ya da satımlarında emsallerine uygun olarak tespit edebilecekleri bedel veya fiyat kullanmaları gerekmektedir. Emsallere uygunluk ilkesi, ilişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedelin, aralarında böyle bir ilişkinin bulunmaması durumunda oluşacak fiyat veya bedele uygun olmasını ifade etmektedir. Kurumlar, ilişkili kişiler ile gerçekleştirdiği işlemlerde uygulanacak emsaline uygun fiyat veya bedelleri ilgili kanunda belirtilen yöntemlerden işlemin mahiyetine en uygun olanını kullanmak suretiyle tespit edeceklerdir. Emsaline uygunluk ilkesi doğrultusunda tespit edilen fiyat ve bedellere ilişkin hesaplamalara ait kayıt, cetvel ve belgelerin ispat edici kağıtlar olarak kurumlar tarafından saklanması zorunlu kılınmıştır. Ayrıca, kurumlar bir hesap dönemi içerisinde ilişkili kişiler ile yaptıkları işlemlere ilişkin olarak bilgi ve belgeleri içerecek şekilde gerektiğinde ibraz edilmek üzere Kurumlar Vergisi Beyannamesi tarihine kadar bir rapor hazırlayacaklardır.

Emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunulması halinde kazancın tamamen veya kısmen transfer fiyatlaması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılacaktır. Tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazanç 13 üncü maddede belirtilen şartların gerçekleştiği hesap döneminin son günü itibarıyla dağıtılmış kar payı veya dar mükellefler için ana merkeze aktarılan tutar sayılacaktır. Transfer fiyatlandırması yoluyla dağıtılmış kar payının net kar payı tutarı olarak kabul edilmesi ve brüte tamamlanması sonucu bulunan tutar üzerinden ortakların hukuki niteliğine göre belirlenen oranlarda vergi kesintisi yapılacaktır. Daha önce yapılan vergilendirme işlemleri, taraf olan mükellefler nezdinde buna göre düzeltilecektir. Ancak, bu düzeltmenin yapılabilmesi için örtülü kazanç dağıtan kurum adına tarh edilen vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması gerekmektedir.

Örtülü kazanç dağıtılan kurum nezdinde yapılacak düzeltmede dikkate alınacak tutar, kesinleşen ve ödenen tutar olacaktır.

1 Ocak - 31 Aralık 2017 ve 2016 hesap dönemlerine ait kapsamlı gelir tablolarında yer alan vergi giderleri aşağıda özetlenmiştir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Cari dönem kurumlar vergisi gideri	(6.971.852)	(8.731.395)
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	2.959.329	(525.485)
Toplam vergi gideri	(4.012.523)	(9.256.880)
Vergi giderinin mutabakatı aşağıdaki gibidir:		
Vergi öncesi kar	63.324.619	68.946.061
Yürürlükteki vergi oranı kullanılarak hesaplanan vergi	(12.664.924)	(13.789.212)
Kanunen kabul edilmeyen giderler	(412.693)	(222.774)
İndirilecek gelirler	88.834	157.335
İştirak karlarındaki payın vergi etkisi	2.517.504	2.869.712
Üzerinden ertelenen vergi varlığı yaratılan ve dönem içerisinde kullanılan yatırım indirimi	3.894.435	1.763.848
Yatırım teşviği üzerinden hesaplanan ilave ertelenmiş vergi varlığı	2.291.035	-
Diğer	273.286	(35.789)
Toplam vergi gideri	(4.012.523)	(9.256.880)

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 27 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (Devamı)

Ertelenmiş vergiler

Şirket, ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerini, varlık ve yükümlülüklerin bilançodaki kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasında oluşan geçici farklar üzerinden bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış vergi oranlarını kullanarak hesaplamaktadır.

5 Aralık 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7061 Sayılı "Bazı Vergi Kanunları İle Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kapsamında 2018, 2019 ve 2020 yılları için kurumlar vergisi oranı %20'den %22'ye çıkarılmıştır. Yürürlüğe giren bu Kanuna göre, ertelenen vergi varlık ve yükümlülükleri, varlıkların gerçekleştiği veya yükümlülüklerin yerine getirildiği bu dönemler için %22 vergi oranı ile hesaplanmıştır. 2021 ve sonraki dönemler için geçici farkların iptalleri %20 ile hesaplanacaktır.

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla birikmiş geçici farklar ve ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerinin bilanço tarihleri itibarıyla yürürlükteki vergi oranları kullanılarak hesaplamalarının dökümü aşağıdaki gibidir:

	Vergilendirilebilir birikmiş geçici farklar		Ertelenmiş vergi varlığı/ (yükümlülüğü)	
	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Maddi duran varlıkların yeniden değerlenmesi	187.082.651	115.915.724	(24.633.046)	(12.961.509)
Yeniden değerlendirme öncesi taşınan değerle vergi matrahı arasındaki farklar	17.381.028	14.737.860	(3.152.377)	(2.510.825)
Kıdem tazminatı karşılığı	(19.998.855)	(17.885.707)	3.999.771	3.577.141
Satılmaya hazır finansal varlıklar üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi	(1.473.768)	(1.761.518)	294.754	352.304
Yatırım indirimleri (*)	(13.816.397)	(3.742.864)	3.039.607	748.573
Diğer	(2.113.039)	(110.359)	464.868	22.072
Ertelenmiş vergi varlığı			7.799.000	4.700.090
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü			(27.785.423)	(15.472.334)
Ertelenmiş vergi yükümlülükleri- net			(19.986.423)	(10.772.244)

(*) Şirket üretim hattı yatırımı ile ilgili yatırım teşvik belgelerine sahiptir. Şirket yönetimi, söz konusu yatırım teşvik belgelerine istinaden 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla 3.039.607 TL (31 Aralık 2016: 748.573 TL) tutarında yatırım indiriminden gelecek yıllarda faydalanmayı öngörmektedir.

Net ertelenmiş vergi yükümlülüğünün hareket tablosu aşağıda belirtilmiştir:

1 Ocak 2016	(10.793.366)
Cari dönem kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan	(525.485)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıplarına verilen	545.440
Satılmaya hazır finansal varlıklar gerçeğe uygun değer fonuna verilen	1.167
31 Aralık 2016	(10.772.244)
Cari dönem kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan	2.959.329
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıplarına verilen	216.067
Satılmaya hazır finansal varlıklar gerçeğe uygun değer fonuna verilen	(92.780)
Yeniden değerlendirme fonu üzerinden hesaplanan	(8.905.915)
Vergi oranındaki değişiklik	(3.390.880)
31 Aralık 2017	(19.986.423)

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 28 - PAY BAŞINA KAZANÇ

		1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Net dönem karı	A	59.312.096	59.689.181
Nominal değeri 1 Kr olan çıkarılmış adi payının ağırlıklı ortalama adedi (Dipnot 19)	B	4.333.500.000	4.333.500.000
Nominal değeri 1 Kr olan 100 adet pay başına kazanç	A/B	1,3687	1,3774

Pay başına esas ve nispi kazanç arasında hiçbir dönem için herhangi bir fark bulunmamaktadır. 2017 yılına ait genel kurul henüz yapılmamış olduğundan, herhangi bir kar dağıtım kararı alınmamıştır.

DİPNOT 29 - KUR DEĞİŞİMİNİN ETKİLERİ

Şirket'in döviz kuru risk analizi Dipnot 32.c.i' de sunulmuştur.

DİPNOT 30 - YÜKSEK ENFLASYONLU EKONOMİDE RAPORLAMA

Bakımız Dipnot 2.

DİPNOT 31 - FİNANSAL ARAÇLAR

Satılmaya hazır finansal varlıklar:

	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
	TL	(%)	TL	(%)
YDT	590.111	1,76	580.036	1,76
Bintur	136.500	1,33	96.941	1,33
	726.611		676.977	

Şirket'in satılmaya hazır finansal varlıkları olan YDT ve Bintur, genel kabul görmüş değerlendirme tekniklerinden birisi olan indirgenmiş nakit akış yöntemi kullanılarak elde edilmiş gerçeğe uygun değerleri ile finansal tablolara yansıtılmıştır. 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla söz konusu gerçeğe uygun değer hesaplamalarında nominal iskonto ve büyüme oranları kullanılmıştır.

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla uygulanan indirgenmiş nakit akış yöntemlerinde kullanılan yıllık iskonto ve dönem sonu büyüme oranları aşağıdaki gibidir:

	İskonto oranı		Dönem sonu büyüme oranı	
	2017	2016	2017	2016
Bintur	%19,50	%19,00	%1	%1
YDT	%18,30	%17,80	%1	%1

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 31 - FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)

Satılmaya hazır finansal varlıkların dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
1 Ocak	676.977	682.817
Gerçeğe uygun değer değişimi- YDT	10.075	(1.003)
Gerçeğe uygun değer değişimi - Bintur	39.559	(4.837)
31 Aralık	726.611	676.977

Satılmaya hazır finansal varlıklar gerçeğe uygun değer fonunun dönem içinde gerçekleşen hareketleri ise aşağıdaki gibidir:

1 Ocak	106.316	110.989
Gerçeğe uygun değer değişimi	49.635	(5.840)
Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değer fonu üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi (Dipnot 27)	(92.780)	1.167
31 Aralık	63.171	106.316

DİPNOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Şirket, faaliyetlerinden ötürü, kur, nakit akış ve faiz oranı risklerinden oluşan piyasa riskine, sermaye riskine, kredi riskine ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Şirket'in riskleri yönetim politikası, finansal piyasalardaki beklenmedik değişimlere odaklanmıştır.

Finansal risklerin yönetim politikası Şirket'in üst düzey yönetimi ve finans bölümü tarafından Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politika ve stratejileri doğrultusunda yapılmaktadır. Yönetim Kurulu özellikle kur, faiz ve sermaye risklerinin yönetilmesi için genel kapsamda prensip ve politika hazırlamakta, finansal ve operasyonel (özellikle et fiyatlarındaki dalgalanmalardan kaynaklanan) riskleri yakından takip etmektedir.

Şirket'in finansal riskleri yönetmek için belirlediği amaçlar şu şekilde özetlenebilir;

- Şirket'in faaliyetlerinden ve ana varlıklarından sağlanan nakit akışının, kur ve faiz riskleri göz önünde bulundurularak etkin bir şekilde, devamlılığının sağlanması,
- Etkin ve verimli kullanmak üzere yeterli miktarda kredi kaynağının tür ve vade olarak en uygun koşullarda gerektiğinde kullanılmak üzere hazır tutulması
- Karşı taraftan kaynaklanan riskin asgari düzeyde tutulması ve etkin takibi.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

a) Kredi riski:

Kredi riski bankalardaki mevduat, ilişkili taraflardan alacaklar ve diğer ticari alacaklardan kaynaklanmakta olup finansal varlıkları elinde bulundurmamak, karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememesi riskini de taşımaktadır. Şirket, yurtiçi pazarda satmak amacıyla üretmiş olduğu ürünlerin önemli bir kısmını, Şirket'in iştiraki ve grup şirketi konumunda olan YBP'ye satmaktadır. Ayrıca, Şirket yurtdışı satışlarını yine bir grup şirketi olan YDT'ye yapmaktadır. Ticari alacaklar, Şirket yönetiminin geçmiş tecrübeleri ve cari ekonomik koşullar göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra bilançoda net olarak gösterilmektedir. Şirket söz konusu alacak riskini etkin bir şekilde yönettiğini düşünmektedir. Şirket, ilişkili taraflardan diğer alacaklarını ise ağırlıklı olarak hissedarlarından oluşmasından ötürü, söz konusu alacaklar için herhangi bir alacak riskinin olduğunu düşünmemektedir. İzleyen tablolar Şirket'in 31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla kredi riskinin analizini göstermektedir:

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2017

	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat
	Ticari Alacaklar (1)		Diğer Alacaklar		
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (2)	80.942.438	14.970.006	13.925.195	17.363	1.062.149
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	80.290.780	13.555.984	13.925.195	17.363	1.062.149
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan , aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri (3)	651.658	1.414.022	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri					
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	339.779	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(339.779)	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-

(1) Şirket'in alacakları temel olarak et ve yan ürünlerin, dondurulmuş hamur ürünleri ve hazır yemek satışlarından doğmaktadır.

(2) İlgili tutarların belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(3) Şirket yönetimi geçmiş deneyimini göz önünde bulundurarak ilgili tutarların tahsilatında herhangi bir sorun ile karşılaşmayacağını öngörmektedir.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2016

	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat
	Ticari Alacaklar (1)		Diğer Alacaklar		
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (2)	80.267.399	20.707.682	22.705	174.882	405.172
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	78.280.892	18.357.844	22.705	174.882	405.172
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan , aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri (3)	1.986.507	2.349.838	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri					
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	339.779	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(339.779)	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-

(1) Şirket'in alacakları temel olarak et ve yan ürünlerin, dondurulmuş hamur ürünleri ve hazır yemek satışlarından doğmaktadır.

(2) İlgili tutarların belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(3) Şirket yönetimi geçmiş deneyimini göz önünde bulundurarak ilgili tutarların tahsilatında herhangi bir sorun ile karşılaşmayacağını öngörmektedir.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2017	Alacaklar		Toplam
	İlişkili Taraflar	Diğer Taraflar	
Vadesi üzerinden 1 - 30 gün geçmiş	432.689	1.396.759	1.829.448
Vadesi üzerinden 1 - 3 ay geçmiş	25.455	9.045	34.500
Vadesi üzerinden 3 - 6 ay geçmiş	149.244	8.218	157.462
Vadesi üzerinden 6 - 12 ay geçmiş	44.270	-	44.270
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-
	651.658	1.414.022	2.065.680

31 Aralık 2016	Alacaklar		Toplam
	İlişkili Taraflar	Diğer Taraflar	
Vadesi üzerinden 1 - 30 gün geçmiş	1.751.488	2.338.041	4.089.529
Vadesi üzerinden 1 - 3 ay geçmiş	230.275	11.797	242.072
Vadesi üzerinden 3 - 6 ay geçmiş	4.744	-	4.744
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-
	1.986.507	2.349.838	4.336.345

b) Likidite riski:

İhtiyatlı likidite riski yönetimi, yeterli ölçüde nakit ve menkul kıymet tutmayı, yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatabilme gücünü ifade eder.

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, Şirket'in yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin ve operasyonlardan yaratılan fonun yeterli miktarlarda olmasının sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir. Şirket yönetimi, kesintisiz likidasyonu sağlamak için müşteri alacaklarının vadesinde tahsil edilmesi konusunda yakın takip yapmakta, tahsilatlardaki gecikmenin Şirket'e finansal herhangi bir yük getirmemesi için yoğun olarak çalışmakta ve de bankalarla yapılan çalışmalar sonucunda Şirket'in ihtiyaç duyması halinde kullanıma hazır nakdi ve gayrinakdi kredi limitleri belirlemektedir.

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla finansal yükümlülük türleri itibarıyla maruz kalınan likidite riski analizi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017				1 - 5 yıl arası (III)
	Defter Değeri	Sözleşme Uyarınca Nakit Çıktılar Toplamı (=I+II+III)	3 aydan kısa (I)	3 - 12 ay arası (II)	
Sözleşme uyarınca vadeler:					
Finansal yükümlülükler					
Banka kredileri	5.123.333	5.218.795	-	5.218.795	-
Ticari Borçlar	92.842.603	93.583.752	91.282.203	2.301.549	-
Diğer Borçlar ve Diğer Finansal Yükümlülükler	7.249.208	7.249.208	7.249.208	-	-
	105.215.144	106.051.755	98.531.411	7.520.344	-

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

**DİPNOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE
DÜZEYİ (Devamı)**

	31 Aralık 2016				
	Defter Değeri	Sözleşme Uyarınca Nakit Çıktılar Toplamı (=I+II+III)	3 aydan kısa (I)	3 - 12 ay arası (II)	1 - 5 yıl arası (III)
Sözleşme uyarınca vadeler:					
Finansal yükümlülükler					
Ticari Borçlar	84.441.575	84.938.818	84.938.818	-	-
Diğer Borçlar ve Diğer Finansal Yükümlülükler	7.770.019	7.770.019	7.770.019	-	-
	92.211.594	92.708.837	92.708.837	-	-

c) Piyasa riski:

i) Döviz kuru riski

Şirket, döviz cinsinden borçlu veya alacaklı bulunulan meblağların TL'ye çevrilmesinden dolayı kur değişimlerinden doğan döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Şirket, kur riskini azaltabilmek için döviz pozisyonunu dengeleyici bir politika izlemektedir. Mevcut riskler denetim komitesi ve Yönetim Kurulu'nca yapılan düzenli toplantılarda izlenmekte ve Şirket'in döviz pozisyonu kurlar yakından takip edilmektedir.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

	Yabancı Para Pozisyonu Tablosu							
	31 Aralık 2017				31 Aralık 2016			
	TL Karşılığı	ABD Doları	Avro	Diğer (TL Karşılığı)	TL Karşılığı	ABD Doları	Avro	Diğer (TL Karşılığı)
1. Ticari Alacaklar	2.900.101	666.463	85.543	-	3.740.998	346.524	616.602	233.979
2a. Parasal Finansal Varlıklar (Kasa, Banka hesapları dahil)	401.953	104.979	1.325	-	21.675	3.318	2.695	-
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Diğer	104.140	9.074	15.483	-	93.482	13.307	12.575	-
4. Dönen Varlıklar (1+2+3)	3.406.194	780.516	102.351	-	3.856.155	363.149	631.872	233.979
5. Ticari Alacaklar	-	-	-	-	-	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Duran Varlıklar (5+6+7)	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Toplam Varlıklar (4+8)	3.406.194	780.516	102.351	-	3.856.155	363.149	631.872	233.979
10. Ticari Borçlar	3.377.782	1.489	746.798	-	684.202	-	184.426	-
11. Finansal Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-
13. Kısa Vadeli Yükümlülükler (10+11+12)	3.377.782	1.489	746.798	-	684.202	-	184.426	-
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-
17. Uzun Vadeli Yükümlülükler (15+16)	-	-	-	-	-	-	-	-
18. Toplam Yükümlülükler (13+17)	3.377.782	1.489	746.798	-	684.202	-	184.426	-
19. Bilanço Dışı Türev Araçların Net Varlık/ (Yükümlülük) Pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-	-	-	-
19a. Hedge Edilen Toplam Varlık Tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-
19b. Hedge Edilen Toplam Yükümlülük Tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-
20. Net yabancı Para Varlık (Yükümlülük) Pozisyonu (9-18+19)	28.412	779.027	(644.447)	-	3.171.953	363.149	447.446	233.979
21. Parasal Kalemler net Yabancı Para Varlık/ Yükümlülük Pozisyonu (TFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(75.728)	769.953	(659.930)	-	3.078.471	349.842	434.871	233.979
22. Döviz Hedge'i İçin Kullanılan Finansal Araçların Toplam Gerçeğe Uygun Değeri	-	-	-	-	-	-	-	-
23. Döviz Varlıkları Hedge Edilen Kısımın Tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-
24. Döviz Yükümlülüklerinin Hedge Edilen Kısımın Tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-
25. İhracat	25.281.524	4.417.610	1.289.560	4.764.231	20.294.350	2.447.266	2.847.157	4.065.911
26. İthalat	20.233.346	992.732	3.991.785	-	18.003.473	2.292.480	3.169.516	683.353

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2017

	Döviz Kuru Duyarlılık Analizi Tablosu			
	Kar/ (Zarar)		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde:				
1- ABD Doları net varlık/ yükümlülüğü	293.841	(293.841)	293.841	(293.841)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD Doları Net Etki (1+2)	293.841	(293.841)	293.841	(293.841)
Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde:				
4- Avro net varlık/ yükümlülüğü	(291.000)	291.000	(291.000)	291.000
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6- Avro Net Etki (4+5)	(291.000)	291.000	(291.000)	291.000
Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama % 10 değerlenmesi halinde:				
7- Diğer döviz net varlık/ yükümlülüğü	-	-	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Diğer Döviz Varlıkları Net Etki (7+8)	-	-	-	-
TOPLAM (3+6+9)	2.841	(2.841)	2.841	(2.841)

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2016

	Döviz Kuru Duyarlılık Analizi Tablosu			
	Kar/ (Zarar)		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde:				
1- ABD Doları net varlık/ yükümlülüğü	127.799	(127.799)	127.799	(127.799)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD Doları Net Etki (1+2)	127.799	(127.799)	127.799	(127.799)
Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde:				
4- Avro net varlık/ yükümlülüğü	165.998	(165.998)	165.998	(165.998)
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6- Avro Net Etki (4+5)	165.998	(165.998)	165.998	(165.998)
Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama % 10 değerlenmesi halinde:				
7- Diğer döviz net varlık/ yükümlülüğü	23.398	(23.398)	23.398	(23.398)
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Diğer Döviz Varlıkları Net Etki (7+8)	23.398	(23.398)	23.398	(23.398)
TOPLAM (3+6+9)	317.195	(317.195)	317.195	(317.195)

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

ii) Faiz riski

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla Şirket'in değişken faizli finansal aracı bulunmamaktadır.

iii) Fiyat riski

Şirket'in operasyonel karlılığı ve operasyonlarından sağladığı nakit akışları, faaliyet gösterilen et ve et ürünleri sektöründeki rekabet ve hammadde fiyatlarındaki değişime göre değişkenlik gösteren taze et ve şarküteri fiyatlarından etkilenmekte olup, Şirket yönetimi tarafından sözkonusu fiyatlar yakından takip edilmekte ve maliyetlerin fiyat üzerindeki baskısını indirmek amacıyla maliyet iyileştirici önlemler alınmaktadır. Şirket, yakın gelecekte et fiyatlarında önemli derecede bir değişiklik beklememektedir, dolayısıyla et fiyatlarının düşmesi riskinden korunmak için herhangi bir türev enstrüman kullanmamıştır ve benzer bir anlaşma da yapmamıştır. Mevcut riskler Denetim Komitesi ve Yönetim Kurulu'nca yapılan düzenli toplantılarda izlenmektedir.

d) Sermaye riski yönetimi:

Sermayeyi yönetirken Şirket'in hedefleri, ortaklarına getiri ve fayda sağlamak ile sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısıyla Şirket'in faaliyetlerinin devamını sağlayabilmektir.

Sermaye yapısını korumak veya yeniden düzenlemek için Şirket ortaklara ödenen temettü tutarını değiştirebilir, sermayeyi pay sahiplerine iade edebilir, yeni paylar çıkarabilir ve borçlanmayı azaltmak için varlıklarını satabilir.

Sektördeki diğer şirketlere paralel olarak Şirket sermayeyi net borç/ özkaynaklar oranını kullanarak izler. Bu oran net borcun toplam özsermayeye bölünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam borç tutarından (bilançoda gösterildiği gibi kredileri, ticari ve ilişkili taraflara borçları ve diğer yükümlülükleri içerir) düşülmesiyle hesaplanır.

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Finansal borçlar (Dipnot 14)	5.645.813	3.994.144
Eksi: Nakit ve nakit benzeri değerler (Dipnot 4)	(2.253.131)	(1.247.276)
Net borç	3.392.682	2.746.868
Toplam özkaynaklar	501.492.181	418.932.935
Net borç / özkaynaklar oranı	%0,7	%0,7

Şirket yönetimi, net varlık/ toplam sermaye oranını düzenli aralıklarla takip etmekte ve gerekli olduğunda güncellemektedir.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 33 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)

Finansal araçların sınıflandırılması

Şirket sahip olduğu finansal varlık ve yükümlülüklerini satılmaya hazır finansal varlıklar ile krediler ve alacaklar olarak sınıflandırmıştır. Şirket'in finansal varlıklarından nakit ve nakit benzerleri (Dipnot 4), ticari alacaklar (Dipnot 6) ve diğer alacaklar (Dipnot 7), krediler ve alacaklar olarak sınıflandırılmış; ve etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyet değerleri üzerinden gösterilmiştir. Şirket'in satılmaya hazır finansal varlıkları Dipnot 31'de belirtilmiştir. Şirket'in finansal yükümlülükleri, finansal borçlar (Dipnot 14), diğer finansal yükümlülükler ve ticari borçlardan (Dipnot 6) oluşmakta olup iskonto edilmiş maliyetleri ile taşınan finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılmış ve etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyet değerleri üzerinden gösterilmiştir.

Gerçeğe uygun değer, bir finansal aracın zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında gönüllü taraflar arasındaki bir cari işlemde, el değiştirebileceği tutar olup, eğer varsa oluşan bir piyasa fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Şirket tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemleri kullanılarak belirlenmiştir. Ancak, gerçeğe uygun değer tahmini amacıyla piyasa verilerinin yorumlanmasında muhakeme kullanılır. Buna göre, burada sunulan tahminler, Şirket'in bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği değerlerin göstergesi olmayabilir.

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, gerçeğe uygun değeri belirlenebilen finansal araçların gerçeğe uygun değerlerinin tahmininde kullanılmıştır:

Finansal varlıklar

Yıl sonu kurlarıyla çevrilen dövizde dayalı olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir. Nakit ve nakit benzerleri gerçeğe uygun değerleri ile gösterilmektedir. Ticari ve ilişkili taraflardan alacakların rayiç bedellerinin, kısa vadeli olmaları sebebiyle gerçeğe uygun değerlerinin defter değerlerine yaklaştığı varsayılmaktadır. Satılmaya hazır finansal varlıklar gerçeğe uygun değerleri ile gösterilmektedir. Bununla birlikte, borsaya kayıtlı olmayan satılmaya hazır finansal varlıkların ise genel kabul görmüş değerlendirme teknikleri kullanılarak bulunan değerleri veya maliyet değerlerinden, varsa, ilgili değer düşüklüğü indirilerek bulunan değerlerinin gerçeğe uygun değerlerine yaklaşık oldukları kabul edilmektedir.

Finansal yükümlülükler

Ticari borçlar, ilişkili taraflara borçlar ve diğer finansal yükümlülüklerin iskonto edilmiş kayıtlı değerleri ile birlikte gerçeğe uygun değerlerine yaklaşık tutarlar üzerinden gösterildiği tahmin edilmekte olup yıl sonu kurlarıyla çevrilen dövizde dayalı olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

Aşağıda yer alan tablo gerçeğe uygun değeri ile taşınan ve gerçeğe uygun değeri değerlendirme yöntemiyle belirlenen finansal araçların analizini içermektedir. Gerçeğe uygun değer hesaplamaları aşağıda açıklanan aşamalar baz alınarak yapılmıştır:

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DİPNOT 33 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (Devamı)

- Belirli varlıklar ve yükümlülükler için, aktif piyasalardaki kote edilmiş fiyatlar (düzeltme yapılmamış) (Seviye 1).
- Seviye 1 içinde yer alan kote edilmiş fiyatlardan başka, varlık veya yükümlülükler için, ya direkt (fiyat olarak) ya da dolaylı (fiyatlardan türetilerek) gözlemlenebilir girdiler (Seviye2).
- Gözlenebilir bir piyasa verisi baz alınarak belirlenemeyen varlık ve yükümlülükler için girdiler (gözlemlenemeyen girdiler) (Seviye 3).

Aşağıdaki tablo, 31 Aralık 2017 ve 2016 itibariyle gerçeğe uygun değerinden hesaplanan Şirket'in varlıklarından oluşmaktadır.

31 Aralık 2017	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3 (*)	Toplam
Varlıklar:				
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	726.611	726.611
Toplam varlıklar	-	-	726.611	726.611
31 Aralık 2016				
Varlıklar:				
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	676.977	676.977
Toplam varlıklar	-	-	676.977	676.977

(*) 31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibariyle sona eren yıllar içerisinde Seviye 1 ve 2 arasında transfer olmamıştır. Seviye 3 Finansal Araçlar için lütfen Dipnot 31'e bakınız.

PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

**DİPNOT 33 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE
FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ
AÇIKLAMALAR) (Devamı)**

31 Aralık 2017 ve 2016 itibariyle gerçeğe uygun değerlerinde hesaplanan Şirket'in finansal olmayan varlıkları aşağıdaki gibidir;

31 Aralık 2017

	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Maddi Duran Varlıklar:				
Araziler	-	144.800.000	-	144.800.000
Binalar, yeraltı ve yerüstü düzenleri	-	63.350.505	-	63.350.505
Makine, tesis ve cihazlar	-	79.157.317	-	79.157.317
Canlı Varlıklar:				
Canlı varlıklar	-	14.116.600	-	14.116.600
Toplam varlıklar	-	301.424.422	-	301.424.422

31 Aralık 2016

	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Maddi Duran Varlıklar:				
Araziler	-	85.109.400	-	85.109.400
Binalar, yeraltı ve yerüstü düzenleri	-	61.842.858	-	61.842.858
Makine, tesis ve cihazlar	-	63.081.514	-	63.081.514
Canlı Varlıklar:				
Canlı varlıklar	-	13.005.644	-	13.005.644
Toplam varlıklar	-	223.039.416	-	223.039.416

DİPNOT 34 - RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Yoktur (31 Aralık 2016: Yoktur).

.....